

MANUAL D'INTERPRETACIÓ D'HÀBITATS DE MENORCA

Hàbitats presents a les finques inventariades en els projectes
INVENTARI DEL PATRIMONI RURAL EN FINQUES AGRÍCOLES

Institut Menorquí d'Estudis (IME)
Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM)

obsam

Maig 2014

Autors:

Sònia Estradé Niubó (OBSAM)

Iván Fernández Rebollar (OBSAM)

Revisió i assessoria:

David Carreras Martí (OBSAM)

Fotografia:

Iván Fernández Rebollar (OBSAM)

© del text i les fotografies: els autors

© de l'edició: Institut Menorquí d'Estudis

Aquest treball ha estat possible gràcies al cofinançament de dos projectes LEADER+: ***Inventari dels valors rurals en finques adherides al CARB*** (2011-2012) i ***Inventari dels valors rurals en finques incloses en Llocs d'Interès Comunitari*** (2013-2014).

ÍNDEX

I. INTRODUCCIÓ	6
I.1. L'abast d'aquest manual	6
I.2. El concepte d'hàbitat	6
I.3. Els hàbitats: les classificacions emprades	6
I.4. El concepte de comunitat vegetal	8
I.5. Les comunitats vegetals. Classificació emprada: l'associació.	8
II. METODOLOGIA	10
II.1. Descripció i classificació dels hàbitats	10
II.2. Classificació de les comunitats vegetals	14
II.3. Altres criteris generals d'interpretació.	14
III. FITXES D'HÀBITAT	16
13.2 Estuaris	17
14.1 Plans costaners hipersalins, sense vegetació vascular o gairebé	18
15.113 Salicorniars herbacis de sòls salins llargament inundants	19
15.12 Prats halonitròfils anuals amb <i>Hordeum marinum</i> , <i>Parapholis filiformis</i> ... de sòls salins amb períodes d'inundació i d'aridesa extrema.	20
15.51 Jonqueres de <i>Juncus maritimus</i> i <i>J. acutus</i> de sòls poc salins, llargament inundats, del litoral i de les contrades interiors	21
15.52 Prats baixos, amb <i>Carex divisa</i> , <i>Carex extensa</i> ... de sòls salabrosos humits.	22
15.53 Prats dominats per plantes carnosos (<i>Plantago crassifolia</i> ...) o junciformes (<i>Schoenus nigricans</i> , <i>Juncus sacutus</i> ...), de sòls salins, generalment arenosos i poc humits.	23
15.56 Comunitats de soses i salats anuals (<i>Suaeda spicata</i> , <i>Salsola soda</i>), nitròfiles, de sòls salins humits i temporalment inundats	24
15.571+ Comunitats i poblaments de donzell marí (<i>Artemisia caerulescens</i> subsp. <i>gallica</i>), de sòls salabrosos poc humits.	25
15.572+ Prats d' <i>Elymus</i> spp.	26
15.58 Jonqueres de <i>Juncus subulatus</i> , de sòls salins humits	27
15.612 Salicornars (matollars d' <i>Arthrocnemum fruticosum</i>) de sòls argilosos salins, temporalment inundats, del litoral	28
15.616 Matollars baixos d' <i>Halimione portulacoides</i> , de sòls argilosos molt salins, no gaire humits, del litoral	29
15.7231+ Comunitat nitrohalòfila de nanofaneròfits i camèfits que apareix en el cantell superior del penya-segat del cap de Cavalleria	30
15.81 Comunitats de coques de la mar (<i>Limonium</i> sp.), de sòls salins, molt secs a l'estiu.	31
16.11 Platges arenoses sense vegetació	32
16.12 Comunitats de teròfits, amb <i>Cakile maritima</i> (ravenissa de la mar), <i>Salsola kali</i> (espinadella)..., nitròfiles, de les platges arenoses.	33
16.2112 Dunes embrionàries, amb comunitats obertes d' <i>Elymus farctus</i> (fenàs de platja), <i>Sporobolus pungens</i> ..., de les platges arenoses.	34
16.2122 Dunes movents, amb comunitats de borro (<i>Ammophila arenaria</i>), de les platges arenoses.	35
16.2231+ Dunes estabilitzades, amb comunitats de <i>Crucianella maritima</i> .	36
16.2232+ Dunes estabilitzades, amb comunitats de <i>Scrophularia canina</i> .	37
16.229 Prats de <i>Brachypodium distachyon</i> i altres prats secs amb teròfits, colonitzadors de terrenys arenosos marítims	38
16.272 Sivinars (bosquines o matollars de <i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>) de dunes fixades del litoral.	39
16.28 Dunes colonitzades per marines, al litoral.	40
16.29 Dunes residuals colonitzades de boscos (hab. <i>Pinus halepensis</i> però també <i>P. pinea</i> , <i>Quercus ilex</i>), al litoral.	41
17.1 Codolars i macars litorals sense vegetació.	42
17.2 Codolars litorals, colonitzats per comunitats de teròfits –ravenissa de la mar (<i>Cakile maritima</i>), espinadella (<i>Salsola kali</i>)...–, nitròfiles	43
18.1 Penya-segats i costes rocoses sense vegetació vascular	44
18.22 Penya-segats litorals amb fonoll marí i coques de la mar (<i>Chritmo-Limonetalia</i>).	45
21.211 Llacunes litorals amb comunitats submerges de <i>Ruppia</i> , <i>Potamogeton pectinatus</i> (espiga d'aigua)...	46
22.314 Poblaments de <i>Baldellia ranunculoides</i> , d'aiguamolls torbosos	47
22.3411 Comunitats d' <i>Isoetes</i> de sòls silícics temporalment inundats.	48
22.3414 Pradells terofítics de petites serranes (<i>Cyperus</i> sp.), de sòls temporalment humits de terra baixa.	49
22.3418 Altres comunitats de petites herbes (<i>Juncus bufonius</i> , <i>Lythrum</i> spp...), de llocs temporalment xops o humits de terra baixa.	50
22.411 Poblaments natants de <i>Lemna</i> spp. (lleties d'aigua), d'aigües dolces estagnants, més o menys eutròfiques	51
22.421 Comunitats submerges d'espigues d'aigua grosses (<i>Potamogeton lucens</i> , <i>P. praelongus</i> , <i>P. perfoliatus</i>), arrelades dins aigües dolces estagnants.	52
22.432 Comunitats d'herbes radicans amb fulles flotants o submerges (<i>Callitriche</i> sp., <i>Ranunculus peltatus</i>),	53

d'aigües dolces estagnants, somes i de nivell fluctuant.	
22.5 Basses temporals mediterrànies	54
23.211 Comunitats submerges de <i>Ruppia</i> , <i>Zanichellia</i> ... d'aigües salabroses.	55
24.16 Cursos d'aigua intermitents.	56
24.53 Gespes de <i>Polypogon viridis</i> , <i>Paspalum paspalodes</i> , <i>P. vaginatum</i> ..., nitròfiles, de fangars de les vores de rius i del litoral.	57
31.747 Matollars xeroacàntics menorquins (<i>Hypericion balearici</i>)	58
31.891 Bardisses amb abatzer (<i>Rubus ulmifolius</i>) de terra baixa.	59
32.1121+ Màquies acidòfiles d'alzines de terra baixa.	60
32.121 Màquies d'ullastre (<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>), arborescent.	61
32.123 Màquies de llentiscle de terra baixa.	62
32.1322Sivinars (màquies o garrigues amb abundància de <i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i> arborescent), de les costes rocoses del litoral.	63
32.18 Màquies amb llor (<i>Laurus nobilis</i>).	64
32.211 Garrigues o marines d'ullastre (<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>) i llentiscle (<i>Pistacia lentiscus</i>), de les terres mediterrànies càlides.	65
32.214 Garrigues o marines dominades per llentiscle (<i>Pistacia lentiscus</i>), de les contrades mediterrànies càlides	66
32.215 Marines dominades per argelaga (<i>Calicotome spinosa</i> i <i>C. infesta</i>) de les contrades mediterrànies.	67
32.217 Comunitats costaneres de semprevives, lletrera i bolitx de la mar.	68
32.21A1 Màquies aerodinàmiques d'aladern menorquí (<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>)	69
32.21A3 Màquies amb abundància d'aladern (<i>Phillyrea latifolia</i> o <i>P. angustifolia</i>)	70
32.211 Sivinars (matollars de <i>Juniperus phoenicea</i>) prostrats, de les contrades marítimes càlides.	71
32.22 Matollars amb abundància de mula (<i>Euphorbia dendroides</i>), de les contrades marítimes càlides.	72
32.23 Brolles o garrigues envaïdes per càrritx (<i>Ampelodesmos mauritanica</i>), de les contrades mediterrànies càlides .	73
32.24 Garrigues o marines amb abundància de margalló (<i>Chamaerops humilis</i>), de les contrades mediterrànies càlides .	74
32.322+ Brolla silicícola de brucs i estepes amb càrritx	75
32.3221+ Brolla d'estepes i brucs sobre sòls arenosos amb comunitats d' <i>Isoetes</i> .	76
32.341 Estepars dominats per estepa negra (<i>Cistus monspeliensis</i>), silicícules, de les contrades mediterrànies marítimes.	77
32.42 Brolles dominades per romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>), calcícules.	78
32.421+ Marina de xipell (<i>Erica multiflora</i>) i romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>)	79
32.4A3Matollars d'olivarda (<i>Dittrichia viscosa</i>) dels camps abandonats o terres remogudes.	80
32.4C Brolles dominades per ullastró (<i>Globularia alypum</i>).	81
32.9 Terres mediterrànies seques amb vegetació herbàcia desagradable per al bestiar amb cards, porrasa, ceba marina, canyafèl+lera...	82
33.8 Matollars xeroacàntics balears.	83
34.36 Fenassars (prats secs de <i>Brachypodium phoenicoides</i>), de sòls profunds.	84
34.51 Llistonars (prats secs de <i>Brachypodium retusum</i>) amb abundància de teròfits i geòfits.	85
34.513 Prats secs de comunitats anuals mediterrànies de sòls prims calcaris.	86
34.633 Poblaments de càrritx (<i>Ampelodesmos mauritanica</i>) de les contrades marítimes càlides.	87
34.634 Prats sabanoides d'albellatge (<i>Hyparrhenia hirta</i>), de vessants solells de les contrades marítimes.	88
34.81 Prats subnitrofils de teròfits o cardassars, <i>Galactites tomentosa</i> , <i>Vulpiageniculata</i> ... de sòls pasturats.	89
35.3Pradells de teròfits (<i>Xolantha guttata</i> , <i>Tolpis barbata</i> , <i>Crassula tillaea</i> , <i>Aira cupaniana</i> ...) i llistonars silicícules, de terra baixa.	90
37.242 Prats i herbassars subnitrofils, de sòls calcigats i temporalment inundats	91
37.4 Jonqueres de jonc boval (<i>Scirpus holoschoenus</i>) i herbassars graminoides, higròfils, de terra baixa.	92
42.8217 Pinedes de pinastre (<i>Pinus pinaster</i>), amb sotabosc de brolles acidòfiles.	93
42.8315 Pinedes de pi ver (<i>Pinus pinea</i>), amb sotabosc de brolles acidòfiles.	94
42.8421+ Pinedes de pi (<i>Pinus halepensis</i>) amb sotabosc de marines d'ullastre (<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>)	95
42.8423+ Pinedes de pi (<i>Pinus halepensis</i>) amb sotabosc de marines d'alzinar	96
42.8424+ Pinedes de pi (<i>Pinus halepensis</i>) amb sotabosc de marines calcícules	97
42.8426+Pinedes de pi (<i>Pinus halepensis</i>) amb sotabosc de marines silicícules	98
44.515+ Lloredes amb llor (<i>Laurus nobilis</i>).	99
44.61 Pollancredes o alberedes amb Vinca.	100
44.62 Omedes de terra baixa.	101
44.812 Alocars (<i>Vitex agnus-castus</i>).	102
44.8131 Tamarigars (<i>Tamarix</i> spp.).	103
45.11 Boscos d'ullastre	104
45.111+ Boscos d'Ullastres amb pi blanc.	105
45.314 Alzinar balearic	106
45.3143+ Alzinars balearics amb pi blanc	107
45.3144+ Alzinars balearics amb ullastre	108
53.111 Canyissars sempre inundat.	109
53.112 Canyissars de sòls rarament inundats.	110
53.113 Canyissars de <i>Phragmites australis</i> subsp. <i>chrysanthus</i> .	111

53.13 Poblaments de balques (<i>Typha</i> spp.).	112
53.14A Poblaments de jonquet (<i>Eleocharis palustris</i>), de sòls inundats de terra baixa.	113
53.17 Poblaments de jonques (<i>Scirpus</i> spp.) d'aigües salabroses.	114
53.2127+Comunitats dominades per <i>Carex hispida</i> de vores d'aigua i llocs xops, alcalins i sovint salabrosos.	115
53.2192 Comunitats dominades per <i>Carex otrubae</i> , de vores d'aigua i llocs humits	116
53.4 Creixenars i comunitats anàlogues de fonts i vores de rierols	117
53.62 Canyars (<i>d'Arundo donax</i>), de vores d'aigua.	118
62.1113 Roques calcàries amb vegetació casmofítica, termòfila, de les Illes Balears.	119
62.2 Roques silíciques amb vegetació rupícola	120
62.3 Terraplins i codines	121
65.41 Coves i engolidors terrestres.	122
81.1 Camps condicionats com a pastura intensiva, secs o poc humits.	123
82.11 Conreus intensius de farratges.	124
82.3 Conreus extensius de secà.	125
83.14 Cultius d'ametlers (<i>Prunus dulcis</i>).	126
83.15 Camps de fruiters alts, principalment de regadiu, sobretot pomeres, presseguers, pereres...	127
83.16 Cultius de cítrics.	128
83.182 Altres fruiterars.	129
83.212 Vinyes en cordó	130
83.321 Plantacions de polls (<i>Populus</i> spp).	131
83.322 Plantacions d'eucaliptus (<i>Eucalyptus</i> spp.).	132
83.324 Plantacions de falses acàcies (<i>Gleditsia triacanthos</i> i <i>Robinia pseudoacacia</i>).	133
84.11+ Fileres d'arbres perennifolis (paravents de xiprers,...).	134
84.12+ Fileres d'arbres caducifolis.	135
84.2 Marges vius.	136
84.3 Boscarrons isolats enmig de zones agrícoles.	137
85.3 Jardins i horts casolans	138
86.21+ Construccions aïllades no relacionades amb usos agraris ni pesquers	139
86.22+ Construccions aïllades relacionades amb usos agraris i/o pesquers.	140
86.413 Pedreres dedicades a l'extracció de pedra (marès i pedra del Toro).	141
86.431+ Carreteres i altres espais oberts asfaltats.	142
86.432+ Camins i altres espais oberts de terra.	143
86.61+ Restes arqueològiques	144
86.62+ Ruïnes i construccions històriques	145
87.2 Comunitats ruderals	146
89.12 Salines.	147
89.22 Sèquies i petits canals d'aigua dolça.	148
BIBLIOGRAFIA	149

I. INTRODUCCIÓ

I.1. L'ABAST D'AQUEST MANUAL

Aquest manual d'interpretació d'hàbitats és el resultat de diversos projectes de cartografia d'hàbitats realitzats per l'OBSAM, amb especial rellevància dels projectes LEADER d'Inventari de valors rurals en finques agràries: ***Inventari dels valors rurals en finques incloses al CARB*** i ***Inventari dels valors rurals en finques incloses en Llocs d'Interès Comunitari***. Cal fer esment però, als projectes precedents, també de l'OBSAM, que van fer una primera i valuosa tasca en la definició dels hàbitats presents a Menorca: el ***Mapa d'hàbitats forestals de Menorca 2007*** (realitzat dins el marc del Projecte LIFE+BOSCOS) i la ***Cartografia de torrents de Menorca***.

Per tant, els hàbitats presents en aquest document corresponen bàsicament a aquells **hàbitats terrestres** inventariats en les 31 finques incloses en aquests dos projectes esmentats anteriorment. Cal dir, però, que considerem que la gran quantitat d'hàbitats terrestres presents a Menorca queden incorporats en aquest manual i només alguns hàbitats minoritaris i de petites dimensions no queden recollits en aquest document. Es tracta doncs d'un document molt complet, segons el nostre criteri, però obert i que pot seguir creixent i essent complementat a mesura que es vagin realitzant nous inventaris o cartografies al llarg del territori menorquí.

I.2. EL CONCEPTE D'HÀBITAT

Un **hàbitat** es pot entendre com un segment qualsevol de la biosfera, que reuneix unes determinades característiques ambientals, tant físiques com biològiques, que permeten distingir-lo d'altres segments. Així, un hàbitat serà resultat de la suma de les comunitats d'éssers vius que hi viuen (la **biocenosi**) i les condicions abiòtiques (el **medi físic**) que s'hi donen. En aquest treball es reserva la paraula "hàbitat" per aquesta concepció genèrica i comunament acceptada.

I.3. ELS HÀBITATS: LES CLASSIFICACIONS EMPRADES

S'han seleccionat dues classificacions d'hàbitats d'àmbit europeu (els "**CORINE Biotopes**" i els "**Hàbitats d'Interès Comunitari**"), atès el coneixement, l'acceptació i l'ús generalitzat d'aquestes, així com l'aplicació legal que se'n deriva al nostre territori, ja que ambdues classificacions - íntimament relacionades entre si - tenen origen en l'antiga Comunitat Europea (actualment Unió Europea).

Ambdues classificacions emprades son jeràrquiques, és a dir, el hàbitats que s'hi recullen poden ser inclosos en categories superiors de caràcter més general i que s'ordenen en diferents nivells, progressivament més específics, tal i com mostra la figura 3. (p.ex. la classificació CORINE Biotopes Manual conté fins a 7 nivells diferents)

3. Matollars i herbassars (NIVELL 1)

32. Matollars esclerofil·les (NIVELL 2)

32.1 Matollars (esclerofil·les) arborescents (NIVELL 3)

32.12 Màquies (esclerofil·les i arborescents) d'ullastrar i llentiscle (NIVELL 4)

32.121 Màquies (esclerofil·les i arborescents) d'ullastrar (NIVELL 5)

Figura1. Exemple d'estructura jeràrquica de la classificació CORINE Biotopes Manual per a dos grups d'hàbitats diferents

Quan apareix el símbol“+” darrera de la numeració de l'hàbitat es refereix a que la categoria en aquest nivell de detall no estava determinada en el **Corine Biotopes Manual** establert a nivell europeu i ha estat afegida durant l'elaboració d'aquest projecte.

I.3.1. Classificació “CBM” d'hàbitats, segons el “Corine Biotopes Manual”

La Comissió Europea, dintre de la seva estratègia de conservació del medi ambient, va promoure l'any 1988 el projecte conegut com a “**CORINE Biotopes**” dintre d'un programa general anomenat “Coordinació de la informació sobre el medi natural” (programa **CORINE**, per les seves sigles en anglès).

L'objectiu d'aquest projecte “CORINE Biotopes” era el de proporcionar una **classificació jeràrquica** dels hàbitats presents als estats membres de la Comissió Europea. Així, l'any 1991 es produí la publicació d'un catàleg d'hàbitats anomenat **Corine Biotopes Manual** que aplega, descriu i dona bibliografia d'aquests hàbitats. La classificació recollida en aquest **manual de referència** (d'ara endavant citat com a **CBM**) és una de les dues classificacions emprades en la descripció d'hàbitats d'aquest manual.

D'acord amb la terminologia del CBM, el present treball emprarà la paraula **biòtop** (o també l'acrònim **BTP**) per referir-se als hàbitats llistats en aquesta classificació, a la qual ens referirem com a “**classificació CBM**”.

I.3.2. Classificació “IMEUH” d'hàbitats, segons els “Hàbitats d'Interès Comunitari”

L'any següent, el 21 de maig de 1992, el Consell Europeu promulga la **Directiva 92/43/ECC** (també coneguda com a “**Directiva Hàbitats**”), que té per objecte la creació d'una xarxa d'espais protegits anomenada “Xarxa Natura 2000”. La Directiva Hàbitats no només enumera les espècies de fauna i flora que cal protegir, sinó que també proporciona en el seu **Annex I** una classificació jeràrquica d'hàbitats considerats d'interès per a la Unió Europea, i que té el seu fonament en la classificació CBM.

A fi de possibilitar la correcta interpretació dels hàbitats llistats a l'Annex I de la Directiva Hàbitats, es publica per primer cop l'any 1995 el “**Interpretation Manual of the European Union Habitats**” (d'ara endavant citat com a **IMEUH**). Aquest manual es presenta com a “**document científic de referència**” pel que fa a la descripció d'aquests hàbitats.

Diferents normes legals (Directives 97/65/EEC i 2006/105/EC, així com els tractats d'adhesió del 1996 i del 2003) han modificat successivament aquest manual, generant-ne diverses versions (conegudes com a EUR12, EUR15, EUR15/2, EUR25, EUR27, EUR28), entre les quals el present treball emprà la més recent (EUR28), publicada l'abril del 2013.

D'acord amb la terminologia del IMEUH, el present treball emprarà l'acrònim **HIC** per referir-se als hàbitats llistats en aquesta classificació, a la qual ens referirem com a "**classificació IMEUH**".

I.4. EL CONCEPTE DE COMUNITAT VEGETAL

La comunitat vegetal, també anomenada *fitocenosi*, correspon a la part vegetal d'una biocenosi (o d'un ecosistema). El component vegetal de moltes biocenosi és especialment evident, té certa fixesa a escala humana i sovint actua de marc ambiental per a la biocenosi sencera.

La comunitat vegetal correspon a una organització espacial i temporal d'organismes vegetals. De les plantes que la integren, n'hi ha que tenen necessitats semblants, n'hi ha que tenen exigències complementàries, n'hi ha que depenen més o menys unes de les altres, algunes competeixen entre elles, etc., però conviuen totes plegades en un espai determinat; i aquest espai, té o ha adquirit, unes condicions ambientals determinades. (Vigo, J., 2005)

I.5. LES COMUNITATS VEGETALS. CLASSIFICACIÓ EMPRADA: L'ASSOCIACIÓ.

La classificació emprada en aquest manual correspon al sistema sintaxonòmic. Es tracta d'un sistema de classificació en què es construeixen grups jerarquizats, conjunts i subconjunts repetidament subordinats. Hem de tenir present que aquesta mena d'esquemes disposats en dues úniques dimensions no serveix per reflectir les múltiples relacions que es poden donar entre els seus components (i que exigeixen un espai multidimensional), però tot i així són els més utilitzats. La nomenclatura es basa en noms en llatí que deriven del nom d'una o de les dues plantes representades en el sintàxon en qüestió. Hi ha 5 categories bàsiques, de més general a més concreta, cadascuna de les quals s'identifica mitjançant un sufix que s'afegeix al nom genèric d'una planta. La figura 4 mostra un exemple d'aquesta classificació.

categoria	sufix	Exemple
Classe	-etea	<i>Molinio-Arrhenatheretea</i>
Ordre	-etalia	<i>Holoschoenetalia</i>
Aliança	-ion	<i>Molinio-Holoschoenion</i>
Associació	-etum	<i>Geranio dissecti-Ranunculetum macrophylli</i>
subassociació	-etosum	<i>Subass. leucoietosum</i>

Fig 2. Categories i nomenclatura

Aquest manual es basa en la classificació de la vegetació en el nivell d'**associació** sempre que això ha estat possible, i només en els casos que era difícil determinar-la s'ha optat per nivells superiors en la jerarquia.

L'associació és una entitat abstracta, derivada de la comparació de mostres concretes de vegetació (a la pràctica d'inventaris). Agrupa idealment les comunitats d'estructura i de composició florística coincidents. Podem definir l'associació com una combinació original de tàxons alguns dels quals (anomenats tàxons característics) hi van especialment lligats. Es tracta d'una entitat amb estructura, composició, funcionament, història i distribució geogràfica pròpies.

S'ha de tenir en compte que la realitat sempre és més complexa i hi ha vegades que es dona una barreja de diferents associacions que conviuen o estem en zones de transició entre una o altra.

II. Metodologia

II.1. Descripció i classificació dels hàbitats

Per a **codificar** els hàbitats s'ha emprat la classificació recollida al document de referència "CORINE Biotopes Manual" o classificació CBM i s'ha detallat la seva correspondència amb els hàbitats d'interès comunitari segons la classificació recollida en el manual de referència "Interpretation Manual of European Union Habitats" o classificació IMEUH.

A part dels dos manuals de referència, s'han consultat altres treballs relatius als hàbitats i la flora, que d'altres autors han realitzat amb anterioritat i que comprenen els àmbits balear¹, català², així com els dels estats espanyol³ i francès⁴.

Per a establir una correspondència entre ambdues classificacions s'ha revisat i comparat les descripcions dels hàbitats en cadascun dels dos documents de referència i s'ha observat un treball similar realitzat per la Universitat de Barcelona⁵. La taula següent recull un llistat dels hàbitats que s'han descrit en la cartografia de les 31 finques inventariades, entre les quals hi ha les 11 finques del projecte *Inventari dels valors rurals de les finques incloses en LIC* i les 20 inventariades en el projecte *Inventari del patrimoni rural de les finques del CARB*. També es detallen les equivalències entre els codis de la classificació IMEUH i l'adaptació menorquina de la classificació CBM

Hàbitat CORINE BIOTOPES	Hàbitat d'interès comunitari
13.2 Estuaris	1130 Estuaris
14.1 Plans costaners hipersalins, sense vegetació vascular o gairebé	1140 Plans costaners arenosos o llimosos, sovint recoberts de mantells microbians
15.113 Salicorniaris herbacis de sòls salins llargament inundants	1310 Comunitats de salicornia i altres plantes anuals colonitzadores de sòls argilosos o arenosos salins
15.12 Prats halonitròfils anuals amb <i>Hordeum marinum</i> , <i>Parapholis filiformis</i> ... de sòls salins amb períodes d'inundació i d'aridesa extrema.	1310 Comunitats de Salicornia i altres plantes anuals, colonitzadores de sòls argilosos o arenosos salins
15.51 Jonqueres de <i>Juncus maritimus</i> i <i>J. acutus</i> de sòls poc salins, llargament inundats, del litoral i de les contrades interiors	1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (<i>Juncetalia maritimi</i>)
15.52 Prats baixos, amb <i>Carex divisa</i> , <i>Carex extensa</i> ... de sòls salabrosos humits.	1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (<i>Juncetalia maritimi</i>)
15.53 Prats dominats per plantes carneses (<i>Plantago crassifolia</i> ...) o	1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis

¹ Llorenç, Ll; Gil, Ll; Tébar, F.J. 2007. "Vegetació de l'illa de Mallorca. Bases per a la gestió i interpretació d'hàbitats." 261 pàg. Govern de les Illes Balears. Palma. ISBN : 978-84-612-0488-5 (en català).

² Vigo, J., Carreras, J., 2006. "Cartografia dels hàbitats de Catalunya. Manual d'interpretació." 344 pàg. Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya. Barcelona. ISBN : 84-393-7341-4 (en català).

³ Ministerio de Medio Ambiente de España, 2005. "Los tipos de Hábitat de interés comunitario de España. Guía básica" 287 pàg. Ed. Ministerio de Medio Ambiente del Gobierno de España, Dirección General para la Biodiversidad. Madrid. ISBN: 9788480146272 (en castellà).

⁴ Bissardon, M., Guibal, L., Rameau, J. C., 1997. "CORINE Biotopes. Version originale. Types d'Habitats français" 175 pàg. ENGREF - G.I.P. ATELIER TECHNIQUE DES ESPACES NATURELS (en francès).

⁵ Vigo, J., Carreras, J., 2005. "Informe sobre les correspondències entre els hàbitats de Catalunya i els hàbitats d'interès comunitari. Conveni 301021/2000 entre el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Barcelona" 106 pàg. Universitat de Barcelona, Centre Especial de Recerca de Biodiversitat Vegetal. Desembre 2005 (en català).

junciformes (<i>Schoenus nigricans</i> , <i>Juncu sacutus</i> ...), de sòls salins, generalment arenosos i poc humits.	(<i>Juncetalia maritimi</i>)
15.56 Comunitats de soses i salats anuals (<i>Suaeda spicata</i> , <i>Salsola soda</i>), nitròfiles, de sòls salins humits i temporalment inundats	-
15.571+ Comunitats i poblaments de donzell marí (<i>Artemisia caerulescens</i> subsp. <i>gallica</i>), de sòls salabrosos poc humits.	1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (<i>Juncetalia maritimi</i>)
15.572+ Prats d' <i>Elymus</i> spp.	1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (<i>Juncetalia maritimi</i>)
15.58 Jonqueres de <i>Juncus subulatus</i> , de sòls salins humits	1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (<i>Juncetalia maritimi</i>)
15.612 Salicornars (matollars d' <i>Arthrocnemum fruticosum</i>) de sòls argilosos salins, temporalment inundats, del litoral	1420 Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fruticosae</i>)
15.616 Matollars baixos d' <i>Halimione portulacoides</i> , de sòls argilosos molt salins, no gaire humits, del litoral	1420 Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fruticosae</i>)
15.7231+ Comunitat nitrohalòfila de nanofaneròfits i camèfits que apareix en el cantell superior del penya-segat del cap de Cavalleria	1430 Matollars halonitròfils (<i>Pegano-Salsoletea</i>)
15.81 Comunitats de coques de la mar (<i>Limonium</i> sp.), de sòls salins, molt secs a l'estiu.	1510* Comunitats halòfiles dels sòls d'humitat molt fluctuant
16.11 Platges arenoses sense vegetació	-
16.12 Comunitats de teròfits, amb <i>Cakile maritima</i> (ravenissa de la mar), <i>Salsola kali</i> (espinadella)..., nitròfiles, de les platges arenoses.	-
16.2112 Dunes embrionàries, amb comunitats obertes d' <i>Elymus farctus</i> (fenàs de platja), <i>Sporobolus pungens</i> ..., de les platges arenoses.	2110 Dunes embrionàries
16.2122 Dunes movents, amb comunitats de borro (<i>Ammophila arenaria</i>), de les platges arenoses.	2120 Dunes mòbils del litoral amb <i>Ammophila arenaria</i> (dunes blanques)
16.2231+ Dunes estabilitzades, amb comunitats de <i>Crucianella maritima</i> .	2210 Dunes litorals fixades, amb comunitats del <i>Crucianellion maritimae</i>
16.2232+ Dunes estabilitzades, amb comunitats de <i>Scrophularia canina</i> .	2210 Dunes litorals fixades, amb comunitats del <i>Crucianellion maritimae</i>
16.229 Prats de <i>Brachypodium distachyon</i> i altres prats secs amb teròfits, colonitzadors de terrenys arenosos marítims	2240 Dunes amb prats d'annuals dels <i>Thero-Brachypodietaia</i>
16.272 Sivinars (bosquines o matollars de <i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>) de dunes fixades del litoral.	2250* Dunes litorals amb cadequers o sivinars 2260 Dunes amb vegetació escleròfila dels <i>Cisto-Lavenduletalia</i>
16.28 Dunes colonitzades per marines, al litoral.	
16.29 Dunes residuals colonitzades de boscos (hab. <i>Pinus halepensis</i> però també <i>P. pinea</i> , <i>Quercus ilex</i>), al litoral.	2270* Dunes amb pinedes
17.1 Codolars i macars litorals sense vegetació.	-
17.2 Codolars litorals, colonitzats per comunitats de teròfits –ravenissa de la mar (<i>Cakile maritima</i>), espinadella (<i>Salsola kali</i>)...-, nitròfiles	1210 Vegetació anual colonitzadora dels codolars litorals rics en matèria orgànica
18.1 Penya-segats i costes rocoses sense vegetació vascular	-
18.22 Penya-segats litorals amb fonoll marí i coques de la mar (<i>Chritmo-Limonetalia</i>).	1240 Penya-segats de les costes mediterrànies colonitzats per vegetació, amb coques de la mar (<i>Limonium</i> spp.) endèmiques
21.211 Llacunes litorals amb comunitats submerses de <i>Ruppia</i> , <i>Potamogeton pectinatus</i> (espiga d'aigua)...	1150* Llacunes litorals
22.314 Poblaments de <i>Baldellia ranunculoides</i> , d'aiguamolls torbosos	3130 Aigües estagnants, poc o molt mesotròfiques, amb vegetació de les classes <i>Littorelletea uniflorae</i> i/o <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>
22.3411 Comunitats d' <i>Isoetes</i> de sòls silícics temporalment inundats.	3170* Basses i tolls temporers mediterranis
22.3414 Pradells teròfits de petites serranes (<i>Cyperus</i> sp.), de sòls temporalment humits de terra baixa.	3170* Basses i tolls temporers mediterranis
22.3418 Altres comunitats de petites herbes (<i>Juncus bufonius</i> , <i>Lythrum</i> spp...), de llocs temporalment xops o humits de terra baixa.	3170* Basses i tolls temporers mediterranis
22.411 Poblaments natants de <i>Lemna</i> spp. (lleties d'aigua), d'aigües dolces estagnants, més o menys eutròfiques	3150 Estanys naturals eutròfics amb vegetació natant (<i>Hydrocharition</i>) o poblaments submersos d'espigues d'aigua (<i>Potamion</i>)
22.421 Comunitats submerses d'espigues d'aigua grosses (<i>Potamogeton lucens</i> , <i>P. praelongus</i> , <i>P. perfoliatus</i>), arrelades dins aigües dolces estagnants.	3150 Estanys naturals eutròfics amb vegetació natant (<i>Hydrocharition</i>) o poblaments submersos d'espigues d'aigua (<i>Potamion</i>)
22.432 Comunitats d'herbes radicans amb fulles flotants o submerses (<i>Callitriche</i> sp., <i>Ranunculus peltatus</i>), d'aigües dolces estagnants, somes i de nivell fluctuant.	-
22.5 Basses temporals mediterrànies	3170* Basses i tolls temporers mediterranis
23.211 Comunitats submerses de <i>Ruppia</i> , <i>Zanichellia</i> ... d'aigües salabroses.	1150* Llacunes litorals
24.16 Cursos d'aigua intermitents.	3290 Rius mediterranis intermitents, amb gespes nitròfiles del <i>Paspalo-Agrostidion</i>
24.53 Gespes de <i>Polypogon viridis</i> , <i>Paspalum paspalodes</i> , <i>P. vaginatum</i> ..., nitròfiles, de fangars de les vores de rius i del litoral.	3290 Rius mediterranis intermitents, amb gespes nitròfiles del <i>Paspalo-Agrostidion</i>
31.747 Matollars xeroacàntics menorquins (<i>Hypericium balearici</i>)	4090 Matollars xeroacàntics endèmics oromediterranis

31.891 Bardisses amb abatzer (<i>Rubus ulmifolius</i>) de terra baixa.	-
32.1121+ Màquies acidòfiles d'alzines de terra baixa.	9340 Alzinars i carrascars
32.121 Màquies d'ullastre (<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>), arborescent.	9320 Màquies d'ullastre (<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>), arborescent.
32.123 Màquies de llentiscle de terra baixa.	-
32.1322Sivinars (màquies o garrigues amb abundància de <i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i> arborescent), de les costes rocoses del litoral.	5210 Màquies i garrigues amb <i>Juniperus</i> spp. arborescents, no dunars
32.18 Màquies amb llor (<i>Laurus nobilis</i>).	5230* Màquies amb llor (<i>Laurus nobilis</i>)
32.211 Garrigues o marines d'ullastre (<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>) i llentiscle (<i>Pistacia lentiscus</i>), de les terres mediterrànies càlides.	5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics
32.214 Garrigues o marines dominades per llentiscle (<i>Pistacia lentiscus</i>), de les contrades mediterrànies càlides	5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics
32.215 Marines dominades per argelaga (<i>Calicotome spinosa</i> i <i>C. infesta</i>) de les contrades mediterrànies.	-
32.217 Comunitats costaneres de semprevives, lletrera i bolitx de la mar.	5320 Comunitat baixes d' <i>Euphorbia pithyusa</i> properes a penya-segats
32.21A1 Màquies aerodinàmiques d'aladern menorquí (<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>)	5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics
32.21A3 Màquies amb abundància d'aladern (<i>Phillyrea latifolia</i> o <i>P. angustifolia</i>)	5331 Matollars termomediterranis i predesèrtics
32.21I Sivinars (matollars de <i>Juniperus phoenicea</i>) prostrats, de les contrades marítimes càlides.	5210 Màquies i garrigues amb <i>Juniperus</i> spp. arborescents, no dunars
32.22 Matollars amb abundància de mula (<i>Euphorbia dendroides</i>), de les contrades marítimes càlides.	5330(32.22) Matollars termomediterranis i predesèrtics
32.23 Brolles o garrigues envaïdes per càrritx (<i>Ampelodesmos mauritanica</i>), de les contrades mediterrànies càlides .	5330(32.23) Matollars termomediterranis i predesèrtics
32.24 Garrigues o marines amb abundància de margalló (<i>Chamaerops humilis</i>), de les contrades mediterrànies càlides .	5330(32.24) Matollars termomediterranis i predesèrtics
32.322+ Brolla silicícola de brucs i estepes amb càrritx	-
32.3221+ Brolla d'estepes i brucs sobre sòls arenosos amb comunitats d' <i>Isoetes</i> .	-
32.341 Estepars dominats per estepa negra (<i>Cistus monspeliensis</i>), silicícoles, de les contrades mediterrànies marítimes.	-
32.42 Brolles dominades per romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>), calcícoles.	-
32.421+ Marina de xipell (<i>Erica multiflora</i>) i romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>)	-
32.4A3Matollars d'olivarda (<i>Dittrichia viscosa</i>) dels camps abandonats o terres remogudes.	-
32.4C Brolles dominades per ullastró (<i>Globularia alypum</i>).	-
32.9 Terres mediterrànies seques amb vegetació herbàcia desagradable per al bestiar amb cards, porrasa, ceba marina, canyafèl•lera...	-
33.8 Matollars xeroacàntics balears.	5430 Matollars de tipus frigànic endèmics del litoral.
34.36 Fenassars (prats secs de <i>Brachypodium phoenicoides</i>), de sòls profunds.	-
34.51 Llistonars (prats secs de <i>Brachypodium retusum</i>) amb abundància de teròfits i geòfits.	6220* Pastures mediterrànies xerofítiques anuals i vivaces
34.513 Prats secs de comunitats anuals mediterrànies de sòls prims calcaris.	6220* Pastures mediterrànies xerofítiques anuals i vivaces
34.633 Poblaments de càrritx (<i>Ampelodesmos mauritanica</i>) de les contrades marítimes càlides.	5330(32.23) Matollars termomediterranis i predesèrtics
34.634 Prats sabanoides d'albellatge (<i>Hyparrhenia hirta</i>), de vessants solells de les contrades marítimes.	6220* Pastures mediterrànies xerofítiques anuals i vivaces
34.81 Prats subnitròfils de teròfits o cardassars, <i>Galactites tomentosa</i> , <i>Vulpiageniculata</i> ... de sòls pasturats.	-
35.3Pradells de teròfits (<i>Xolantha guttata</i> , <i>Tolpis barbata</i> , <i>Crassula tillaea</i> , <i>Aira cupaniana</i> ...) i llistonars silicícoles, de terra baixa.	6220* Pastures mediterrànies xerofítiques anuals i vivaces
37.242 Prats i herbassars subnitròfils, de sòls calcigats i temporalment inundats	-
37.4 Jonqueres de jonc boval (<i>Scirpus holoschoenus</i>) i herbassars graminoides, higròfils, de terra baixa.	6420 Jonqueres i herbassars graminoides humits, mediterranis, del <i>Molinio-Holoschoenion</i>
42.8217 Pinedes de pinastre (<i>Pinus pinaster</i>), amb sotabosc de brolles acidòfiles.	9540 Pinedes mediterrànies
42.8315 Pinedes de pi ver (<i>Pinus pinea</i>), amb sotabosc de brolles acidòfiles.	9540 Pinedes mediterrànies
42.8421+ Pinedes de pi (<i>Pinus halepensis</i>) amb sotabosc de marines d'ullastre (<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>)	9540 Pinedes mediterrànies
42.8423+ Pinedes de pi (<i>Pinus halepensis</i>) amb sotabosc de marines d'alzinar	9540 Pinedes mediterrànies
42.8424+ Pinedes de pi (<i>Pinus halepensis</i>) amb sotabosc de marines calcícoles	9540 Pinedes mediterrànies

42.8426+Pinedes de pi (<i>Pinus halepensis</i>) amb sotabosc de marines silícioles	9540 Pinedes mediterrànies
44.515+ Lloredes amb llor (<i>Laurus nobilis</i>).	91E0 Vernedes i altres boscos de ribera afins (<i>Alno-Padion</i>)
44.61 Pollancredes o alberedes amb Vinca.	92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera
44.62 Omedes de terra baixa.	92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera
44.812 Alocars (<i>Vitex agnus-castus</i>).	92D0 Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits (<i>Nerio-Tamaricetea</i>)
44.8131 Tamarigars (<i>Tamarix</i> spp.).	92D0 Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits (<i>Nerio-Tamaricetea</i>)
45.11 Boscos d'ullastre	9320 (45.11) Boscos d'ullastre
45.111+ Boscos d'Ullastres amb pi blanc.	9320 (45.11) Boscos d'ullastre
45.314 Alzinar balearic	9341 Alzinars i carrascars
45.3143+ Alzinars balearics amb pi blanc	9340 Alzinars i carrascars
45.3144+ Alzinars balearics amb ullastre	9340 Alzinars i carrascars
53.111 Canyissars sempre inundat.	-
53.112 Canyissars de sòls rarament inundats.	-
53.113 Canyissars de <i>Phragmites australis</i> subsp. <i>chrysanthus</i> .	-
53.13 Poblaments de balques (<i>Typha</i> spp.).	-
53.14A Poblaments de jonquet (<i>Eleocharis palustris</i>), de sòls inundats de terra baixa.	6420 Prats humits mediterranis d'herbes altes de <i>Molinion-Holoschoenion</i>
53.17 Poblaments de jonques (<i>Scirpus</i> spp.) d'aigües salabroses.	-
53.2127+Comunitats dominades per <i>Carex hispida</i> de vores d'aigua i llocs xops, alcalins i sovint salabrosos.	-
53.2192 Comunitats dominades per <i>Carex otrubae</i> , de vores d'aigua i llocs humits	-
53.4 Creixenars i comunitats anàlogues de fonts i vores de rierols	
53.62 Canyars (<i>d'Arundo donax</i>), de vores d'aigua.	-
62.1113 Roques calcàries amb vegetació casmofítica, termòfila, de les Illes Balears.	8210 Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola
62.2 Roques silíciques amb vegetació rupícola	8220 Costers rocosos silícis amb vegetació rupícola
62.3 Terraplins i codines	-
65.41 Coves i engolidors terrestres.	8310 Coves no explotades pel turisme
81.1 Camps condicionats com a pastura intensiva, secs o poc humits.	-
82.11 Conreus intensius de farratges.	-
82.3 Conreus extensius de secà.	-
83.14 Cultius d'ametlers (<i>Prunus dulcis</i>).	-
83.15 Camps de fruiters alts, principalment de regadiu, sobretot pomeres, presseguers, pereres...	-
83.16 Cultius de cítrics.	-
83.182 Altres fruiterars.	-
83.212 Vinyes en cordó	-
83.321 Plantacions de polls (<i>Populus</i> spp).	-
83.322 Plantacions d'eucaliptus (<i>Eucalyptus</i> spp.).	-
83.324 Plantacions de falses acàcies (<i>Gleditsia triacanthos</i> i <i>Robinia pseudoacacia</i>).	-
84.11+ Fileres d'arbres perennifolis (paravents de xiprers,...).	-
84.12+ Fileres d'arbres caducifolis.	-
84.2 Marges vius.	-
84.3 Boscarrons isolats enmig de zones agrícoles.	-
85.3 Jardins i horts casolans	-
86.21+ Construccions aïllades no relacionades amb usos agraris ni pesquers	-
86.22+ Construccions aïllades relacionades amb usos agraris i/o pesquers.	-
86.413 Pedreres dedicades a l'extracció de pedra (marès i pedra del Toro).	-
86.431+ Carreteres i altres espais oberts asfaltats.	-
86.432+ Camins i altres espais oberts de terra.	-
86.61+ Restes arqueològiques	-
86.62+ Ruïnes i construccions històriques	-
87.2 Comunitats ruderals	-
89.12 Salines.	1150* Llacunes litorals
89.22 Sèquies i petits canals d'aigua dolça.	-

Taula 1. Correspondència entre els Hàbitats CORINE existents a les 31 finques inventariades i els Hàbitats d'Interès Comunitari.

II.2. Classificació de les comunitats vegetals

A part de donar la classificació CBM i la seva correspondència amb l'HIC, també es fa referència a les comunitats vegetals presents en els diferents hàbitats trobats.

La classificació emprada en aquest treball correspon al sistema sintaxonòmic. En aquest projecte ens hem basat en la classificació de la vegetació al nivell d'**associació** sempre que això ha estat possible, i només en els casos que era difícil determinar-la, s'ha optat per nivells superiors en la jerarquia.

Les associacions i altres sintaxons emprats en l'elaboració d'aquest manual estan basades fonamentalment en dues fonts de referència:

- La **classificació sintaxonòmica de comunitats de plantes vasculares d'Espanya i Portugal** que Salvador Rivas-Martínez i altres autors han anat desenvolupant i polint fins a dates relativament recents. Aquesta classificació ha suposat el pilar bàsic d'aquest procés de determinació i elecció de les associacions i sintaxons adequats.
- Els sintaxons inventariats i estudiats en el llibre publicat el 1996 "**La vegetació de les Illes Balears. Comunitats de plantes**" de Oriol de Bolòs. Aquesta font ha suposat un útil material consultiu proper a la realitat botànica menorquina.

Ambdues fonts han estat constantment confrontades amb les dades dels inventaris propis obtinguts durant el treball de camp, el que ha permès l'elecció del sintaxon adequat adaptat a la realitat local, la definició dels tàxons característics de cada un d'aquests sintaxons i les seves comunitats vegetals corresponents, així com el desenvolupament d'uns llistats complets d'espècies adaptats al singular territori de Menorca i la seva flora particular, amb la inclusió d'elements propis no habituals fora de l'entorn insular i les seves característiques de presència o abundància dins d'aquest context local menorquí.

Finalment, és important afegir que, en alguns casos en que estem tractant amb unitats que corresponen a hàbitats artificials o superfícies cultivades, no s'ha assignat cap comunitat vegetal degut a la inexistència de les mateixes o a la indefinició i variabilitat que poden arribar a mostrar.

II.3. Altres criteris generals d'interpretació.

Els criteris generals d'interpretació que s'han tingut en compte a l'hora de definir els hàbitats són els següents:

- **Hàbitats mixtos.** La realitat és complexa i moltes vegades un hàbitat no es troba en estar pur i tot sol sinó que moltes vegades es donen superposicions de dos o més hàbitats i comunitats vegetals o zones de transició entre ells. La classificació CORINE permet fer subnivells per sota dels preestablerts i seguint els criteris de mapa d'hàbitats de Catalunya i els nostres propis s'han creat codis concrets per a hàbitats mixtos com serien per exemple els boscos mixtes d'alzines i pins (45.3141+ alzinars baleàrics amb pi blanc), o el 32.3221+ Brolles silícicoles d'estepes i brucs sobre sòls arenosos amb comunitats d'*soetes*. S'han seguit els mateixos codis que el mapa d'hàbitats de Catalunya en els casos en que ja s'havia creat un codi en aquesta cartografia i s'han creat

de nous per els casos en que no existia en el mapa català. Aquests codis creats com a subnivells dels ja establerts en el CORINE BIOTOPES manual es codifiquen amb un “+” al darrera del nombre.

- **Correspondència hàbitats CORINE mixtos, HICs i comunitats vegetals** Tot i que els sistema CORINE ens permet fer una classificació dels hàbitats mixtos, els hàbitats d'interès comunitari no contemplen aquest tipus d'hàbitats ni tampoc les comunitats vegetals. En aquests casos s'han emprat dos criteris:
 - **Si l'hàbitat mixt està compost de dos hàbitats d'interès comunitari** l'HIC corresponent és l'hàbitat dominant, i per igual dominància, seria el potencial, és a dir, l'hàbitat cap al que tendiria la successió vegetal fora de pressions externes. Es clar que també, la comunitat vegetal és aquella potencial. Per exemple els boscos mixtes d'alzines i pins, tenen el seu propi codi CORINE 45.3141+ alzinars baleàrics amb pi blanc però es codifica com a HIC 9340: Alzinars i carrascars, i no com a 9540 Pinedes mediterrànies. La comunitat vegetal és alzinar (*Cyclamini balearici-Quercetum ilicis*). S'han donat algunes excepcions on s'han posat dues comunitats vegetals que conviuen en aquests hàbitats, ja que s'han considerat ambdues comunitats permanents: Dunes colonitzades per marines al litoral, on les comunitats de sistemes dunars conviuen amb comunitats forestals; i les Brolles silicícules sobre sòls arenosos amb comunitats d'Isoets, on les comunitats d'Isoets conviuen amb les comunitats forestals. Però si els pins dominen clarament i trobem un pinar amb sotabosc de garriga d'alzina la correspondència amb els HICs si és 9540 Pinedes mediterrànies. La comunitat vegetal segueix essent però, alzinar. De vegades un hàbitat definit de manera àmplia pot correspondre a més d'una comunitat vegetal i així s'ha expressat en la fitxa d'hàbitat.
 - **Si l'hàbitat mixt només és compost d'un hàbitat d'interès comunitari i l'altre no ho és** quedarà classificat com l'únic HIC present.

III. FITXES D'HÀBITAT

Descripció i criteris interpretatius

Sistema fluvio-marí sotmès a la influència de les mareas i caracteritzat per una entrada i una mescla d'aigua marina i continental que són variables en l'espai i en el temps. De vegades l'entrada d'aigua continental s'interromp a l'estació seca i als estuaris amb cunya salina, l'aigua marina desapareix durant els períodes de cabal elevat.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona litoral.

Ambients que ocupa. Desembocadures de rius.

Substrat. Sòls arenosos o llimosos, la textura dels materials sedimentaris depèn de les dinàmiques fluviomareals.

Gestió i problemes de conservació

Possible contaminació de les seves aigües ja sigui per aport de nutrients de l'agricultura, per abocaments d'aigües residuals o per contaminació de les aigües marines.

Propostes de gestió

Manteniment de les dinàmiques naturals. Evitar la contaminació per abocaments o contaminació difusa per fertilitzants i altres químics agrícoles. Manteniment del bon estat ecològic de les masses d'aigua relacionades amb aquest hàbitat. Mantenir els cabals ecològics.

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Observacions

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1130 Estuaris

Descripció i criteris interpretatius

Espais costaners plans, desproveïts de vegetació vascular o només amb algunes plantes halòfiles molt esparses, de vegades recoberts d'un llac d'algues microscòpiques i bacteris. Són zones costaneres que s'inunden durant certs episodis meteorològics i fenòmens de creixa. Normalment secs a l'estiu.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona litoral.

Ambients que ocupa. Indrets poc allunyats de la mar, que s'inunden durant certs episodis.

Substrat. Sòls arenosos o llimosos hipersalins a l'estiu.

Gestió i problemes de conservació

Històricament l'hàbitat s'ha reduït fortament a causa de la transformació d'extenses àrees de maresma en salines. Es tanca la zona de desguàs i es canvia la dinàmica d'inundació - dessecació. Les petites explotacions tradicionals no es consideren perjudicials. Són zones amb un elevat valor ecològic que allotgen colònies de cria o estols d'hivernants d'ocells marins i litorals.

Propostes de gestió

Manteniment de les dinàmiques naturals. Evitar la contaminació per abocaments o contaminació difusa per fertilitzants i altres químics agrícoles. Limitar el trepig excessiu per part del bestiar. Manteniment del bon estat ecològic de les masses d'aigua relacionades amb aquest hàbitat com llacunes costaneres, badies, etc. (En el cas d'Addaia vetllar pel manteniment del bon estat ecològic de les aigües interiors del port d'Addaia).

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

No hi ha presència de flora vascular.

Mantells microbians, formats per cianofícies (algues blaves), bacteris i diatomees, interessants per si mateixos i perquè proporcionen aliment a diversos ocells (limícoles i anàtids).

Observacions

Si aquestes àrees han estat transformades en salines per a la seva explotació passa a correspondre a l'hàbitat CORINE 89.12 salines i a HIC 1150* Llacunes litorals.

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 1140 Plans costaners arenosos o llimosos, sovint recoberts de mantells microbians

15.113

Salicorniar herbacis de sòls salins llargament inundats.

Descripció i criteris interpretatius

Vegetació halonitròfila anual sobre sòls salins poc evolucionats, constituïdes majoritàriament per espècies anuals molt fugaces, que s'estableixen i completen el seu cicle en només uns mesos. Ocupen sovint àrees que estan inundades part de l'any (vores de llacunes o cubetes temporalment seques) o espais entre formacions perennes de quenopodiàcies llenyoses (*Sarcocornia*, *Arthrocnemum*, *Suaeda*) sobre sòls salins, que també s'entollen durant part de l'any.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Vores de llacunes salabroses temporals i llocs ensotats dins les maresmes.

Substrat. Sòls de textura argil·loarenosa, fortament salins i sotmesos a llargs períodes d'inundació.

Gestió i problemes de conservació

Aquests hàbitats es redueixen progressivament a conseqüència de la dessecació de zones humides salabroses, ocasionada pels canvis d'usos del sòl, ja sigui per urbanització o per dessecació a les zones agrícoles.

Propostes de gestió

Evitar la fragmentació, el pasturatge i la càrrega ramadera excessiva. En particular en sòls argilosos, el trepig excessiu pot produir danys importants. Evitar el pas de vehicles de motor, sobretot en sòls argilosos, quan les condicions d'humitat edàfica siguin elevades. Mantenir la dinàmica de oscil·lacions en la humitat i salinitat edàfica. Incentivar l'ús sostenible del regadiu, i reduir l'excés de fertilitzants.

Unitats tipològiques

Ass. *Suaedo spicatae*-*Salicornietum patulae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Salicornia patula</i>		x	x	
<i>Salicornia ramosissima</i>		x	x	
<i>Suaeda spicata</i>			x	
<i>Sarcocornia fruticosa</i>		x		x
<i>Arthrocnemum macrostachyum</i>				x
<i>Halimione portulacoides</i>				x
<i>Limonium ferulaceum</i>				x
<i>Atriplex prostrata</i>				x

Observacions

Es tracta de tipus d'hàbitat molt oscil·lants, amb límits que, encara que potencialment tenen una superfície definida, poden variar anualment. Resulta difícil determinar, no només la superfície que ocupen, sinó la presència o absència en àrees en les que potencialment podria desenvolupar.

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1310 Comunitats de *Salicornia* i altres plantes anuals, colonitzadores de sòls argilosos o arenosos salins

15.12

Prats halonitròfils anuals amb *Hordeum marinum*, *Parapholis filiformis*... de sòls salins amb períodes d'inundació i d'aridesa extrema.

Descripció i criteris interpretatius

Herbassars que es desenvolupen sobre sòls argilosos salins i inundats periòdicament, podent estar sotmesos a fortes sequeres. Freqüentment estan situades al voltant de zones humides o en cubetes de zones humides temporals. També en camins o en clars oberts en terrenys salins. En formen part espècies adaptades a la salinitat i a les condicions extremes d'humitat –sequedat edàfica com són *Hordeum marinum*, *Parapholis incurva*, *P. filiformis*, *Polypogon maritimus*, etc.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona litoral.

Ambients que ocupa. Vores de llacunes salabroses, terrenys salabrosos.

Substrat. Sòls salins i inundats periòdicament, nitrificats.

Gestió i problemes de conservació

Dessecació a les zones agrícoles o per urbanització especialment al litoral.

Propostes de gestió

Manteniment de la dinàmica d'inundació. Evitar la càrrega ramadera excessiva i el trepig tant d'animals com vehicles sobretot de zones argiloses quan els sòls es troben amb elevada humitat edàfica. Evitar la contaminació difusa per fertilitzants.

Observacions

Les espècies d'aquest tipus d'hàbitat ocupen els espais entre espècies perennes com *Sarcocornia fruticosa*, *Bolboschoenus maritimus* o *Schoenoplectus tabernaemontani*. A més poden aparèixer comunitats de plantes aquàtiques submergides. Tots aquests factors fan difícil la delimitació del espai físic que ocupa aquest hàbitat podent coexistir amb altres similars com el 15.52

Unitats tipològiques

Al. *Hordeion marini*

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Hordeum marinum</i> subsp. <i>marinum</i>	x		x	
<i>Parapholis filiformis</i>	x		x	
<i>Polypogon maritimus</i> subsp. <i>maritimus</i>		x	x	
<i>Plantago coronopus</i>		x	x	
<i>Parapholis incurva</i>			x	
<i>Hainardia cylindrica</i>			x	
<i>Polypogon maritimus</i> subsp. <i>subspathaceus</i>			x	
<i>Schenkia spicata</i>			x	
<i>Centaureum tenuiflorum</i>		x		x
<i>Artemisia caerulea</i> subsp. <i>gallica</i>				x
<i>Carex divisa</i>				x
<i>Plantago crassifolia</i>				x
<i>Melilotus siculus</i>				x
<i>Lotus glaber</i>				x
<i>Centaureum pulchellum</i>				x
<i>Polypogon monspeliensis</i>				x
<i>Potentilla reptans</i>				x
<i>Rumex crispus</i>				x
<i>Carex extensa</i>				x
<i>Agrostis stolonifera</i>				x
<i>Gaudinia fragilis</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1310 Comunitats de *Salicornia* i altres plantes anuals, colonitzadores de sòls argilosos o arenosos salins

15.51

Jonqueres de *Juncus maritimus* i *J. acutus* de sòls poc salins, llargament inundats, del litoral i de les contrades interiors.

Descripció i criteris interpretatius

Jonqueres denses, generalment altes, fins d'un metre i mig d'alçària. Les integren espècies perennes, junciformes i graminoides halòfites, adaptades a la salinitat edàfica i als llargs períodes d'inundació del sòl. Segons el grau de salinitat, la textura del sòl i la durada del període d'inundació, tenen composició diversa; en general, són més riques com menys llargament inundat i menys salí sigui el terreny. Es troba a maresmes, vores d'estanys, terrenys salabrosos.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona litoral o contrades interiors.

Ambients que ocupa. Maresmes, vores d'estanys, terrenys salabrosos.

Substrat. Sòls de textura argilosa, moderadament salins i inundats periòdicament. Poc nitrogenats.

Gestió i problemes de conservació

Els ambients que ocupa aquest hàbitat es redueixen progressivament a conseqüència de la dessecació de zones humides salabroses, ocasionada pels canvis d'usos del sòl, ja sigui per urbanització, especialment al litoral, o per dessecació a les zones agrícoles.

Propostes de gestió

Evitar el sobrepastoreig. Evitar la càrrega ramadera excessiva i el trepig tant d'animals com vehicles sobretot de zones argiloses quan els sòls es troben amb elevada humitat edàfica. Evitar la contaminació difusa per fertilitzants i altres químics agrícoles així com la dessecació.

Unitats tipològiques

Ass. *Spartino versicolori*-*Juncetum maritimi*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Juncus acutus</i>	x		x	
<i>Juncus maritimus</i>	x		x	
<i>Carex extensa</i>		x	x	
<i>Inula crithmoides</i>			x	
<i>Sonchus maritimus</i>			x	
<i>Phragmites australis</i>				x
<i>Atriplex prostrata</i>				x

Observacions

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (*Juncetalia maritimi*)

Descripció i criteris interpretatius

Herbassars molt densos, de fins a mig metre d'alçària, de desenvolupament primaveral i estival. En formen part espècies adaptades a una moderada salinitat edàfica i a la inundació periòdica del sòl. La concentració de sals i la durada del període d'inundació condicionen el predomini de diferents espècies i l'aspecte de la vegetació, que pot ser el d'un prat graminoide o el d'una jonquera baixa. Vores de llacunes salabroses, maresmes en sòls moderadament salins inundats periòdicament.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona litoral.

Ambients que ocupa. Vores de llacunes salabroses, terrenys salabrosos.

Substrat. Sòls moderadament salins i inundats periòdicament, poc nitrificats.

Gestió i problemes de conservació

Dessecació a les zones agrícoles o per urbanització especialment al litoral.

Propostes de gestió

Manteniment de la dinàmica d'inundació. Evitar el sobrepastoreig. Evitar la càrrega ramadera excessiva i el trepig tant d'animals com vehicles sobretot de zones argiloses quan els sòls es troben amb elevada humitat edàfica. Evitar la contaminació difusa per fertilitzants i altres químics agrícoles.

Unitats tipològiques

Ass. *Caricetum divisae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Carex divisa</i>	x			x
<i>Juncus acutus</i>		x	x	
<i>Plantago crassifolia</i>		x	x	
<i>Juncus maritimus</i>			x	
<i>Melilotus siculus</i>			x	
<i>Carex extensa</i>			x	
<i>Centaureum tenuiflorum</i>			x	
<i>Artemisia caerulescens</i> subsp. <i>gallica</i>				x
<i>Hordeum marinum</i> subsp. <i>marinum</i>				x
<i>Parapholis filiformis</i>				x
<i>Polypogon maritimus</i> subsp. <i>maritimus</i>				x
<i>Plantago coronopus</i>				x
<i>Schenkia spicata</i>				x
<i>Lotus glaber</i>				x
<i>Centaureum pulchellum</i>				x
<i>Polypogon monspeliensis</i>				x
<i>Potentilla reptans</i>				x
<i>Rumex crispus</i>				x
<i>Agrostis stolonifera</i>				x
<i>Gauidinia fragilis</i>				x

Observacions

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (*Juncetalia maritimi*)

15.53

Prats dominats per plantes carneses (*Plantago crassifolia*...) o junciformes (*Schoenus nigricans*, *Juncus acutus*...), de sòls salins, generalment arenosos i poc humits.

Descripció i criteris interpretatius

Prats poc o molt densos, constituïts per dos estrats herbacis diferenciats, un d'alt (1-1,5 m) dominat principalment per plantes junciformes, i un de més baix (2-20 cm), constituït de plantes rosulades i carneses. Es situa a la zona de transició entre les comunitats psammòfiles de rereduna i les comunitats halòfiles de sòls argilosos, al litoral.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Zona de transició entre comunitats de rereduna i comunitats halòfiles.

Substrat. Sòls sorrencs amb nivell mitjà de concentració de sals.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Schoeno nigricantis-Plantaginetum crassifoliae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Plantago crassifolia</i>	x		x	
<i>Schoenus nigricans</i>	x			x
<i>Centaureum tenuiflorum</i>		x	x	
<i>Juncus acutus</i>			x	
<i>Juncus maritimus</i>			x	
<i>Artemisia caerulescens</i> subsp. <i>gallica</i>				x
<i>Hordeum marinum</i> subsp. <i>marinum</i>				x
<i>Limonium ferulaceum</i>				x
<i>Schenkia spicata</i>				x
<i>Plantago coronopus</i>				x

Observacions

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (*Juncetalia maritimi*)

15.56

Comunitats de soses i salats anuals (*Suaeda spicata*, *Salsola soda*), nitròfiles, de sòls salins humits i temporalment inundats

Descripció i criteris interpretatius

Comunitats de salats amb *Atriplex*, *Suaeda*, *Salsola* que es formen a les acumulacions orgàniques de zones salabroses

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Zona de transició entre comunitats de reraduna i comunitats halòfiles.

Substrat. Sòls sorrencs o argilosos amb concentració de sals i nitrogenats.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Atriplici prostratae-Suaedetum maritimae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Suaeda spicata</i>		x	x	
<i>Atriplex prostrata</i>		x		x
<i>Salicornia ramosissima</i>			x	
<i>Salsola soda</i>			x	
<i>Sarcocornia fruticosa</i>		x		x
<i>Halimione portulacoides</i>		x		x
<i>Limonium ferulaceum</i>		x		x
<i>Suaeda vera</i>				x
<i>Beta maritima</i>				x
<i>Cakile maritima</i>				x

Observacions

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC :-

15.571+

Comunitats i poblaments de donzell marí (*Artemisia caerulescens* subsp. *gallica*), de sòls salabrosos poc humits.

Descripció i criteris interpretatius

Zones litorals amb presència de sòls de salinitat elevada i poc humits on domina el donzell marí (*Artemisia caerulescens* subsp. *gallica*).

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim

Ambients que ocupa. Ambients sedimentaris propers al litoral.

Substrat. Substrat sali, arenós o argilo-arenós.

Gestió i problemes de conservació

Reducció de l'hàbitat a causa de l'ocupació de la façana litoral (urbanització, trepig, sobrefreqüentació..)

Propostes de gestió

Protecció de la façana litoral. Si les condicions són estables no calen actuacions suplementàries.

Unitats tipològiques

Ass. *Artemisio- Limonietum virgati*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Artemisia caerulescens</i> subsp. <i>gallica</i>	x		x	
<i>Sarcocornia fruticosa</i>		x	x	
<i>Halimione portulacoides</i>		x	x	
<i>Inula crithmoides</i>		x	x	
<i>Limonium ferulaceum</i>		x	x	
<i>Plantago crassifolia</i>		x		x
<i>Parapholis filiformis</i>				x
<i>Juncus acutus</i>				x
<i>Juncus maritimus</i>				x
<i>Limonium virgatum</i>				x
<i>Schoenus nigricans</i>				x
<i>Juncus subulatus</i>				x
<i>Plantago coronopus</i>				x
<i>Centaurium tenuiflorum</i>				x
<i>Elymus elongatus</i>				x

Observacions

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (*Juncetalia maritimi*)

15.572+

Prats d'*Elymus* spp.**Descripció i criteris interpretatius**

Prat alt fins a un metre d'alçada, dens, dominat per alguna espècie d'*Elymus* entre d'altres espècies de gramínies com *Brachypodium*. Es troba sobre sòls salins i humits. Moltes vegades es limita a les voreres de torrents seguint els cursos d'aigua

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim

Ambients que ocupa. Maresmes litorals, en indrets un xic elevats.

Substrat. Sòls argilosos i arenosos, moderadament salins i humits, però rarament inundats.

Gestió i problemes de conservació

Reducció de l'hàbitat a causa de l'ocupació de la façana litoral (urbanització, trepig, sobrefreqüentació..)

Propostes de gestió

Protecció de la façana litoral. Si les condicions són estables no calen actuacions suplementàries.

Unitats tipològiques

Ass. *Spartino versicolori-Juncetum maritimi* i i la transició cap a l'Ass. *Elytrigio campestris-Brachypodietum phoenicoidis* a zones amb humitat edàfica relativament elevada i salinitat feble o moderada.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Elymus pungens</i>				
subsp. <i>campestris</i>	x		x	
<i>Elymus elongatus</i>			x	
<i>Juncus maritimus</i>		x	x	
<i>Juncus subulatus</i>		x	x	
<i>Juncus acutus</i>		x	x	
<i>Brachypodium phoenicoides</i>		x	x	
<i>Centaureum tenuiflorum</i>			x	
<i>Plantago crassifolia</i>			x	
<i>Melilotus siculus</i>			x	
<i>Carex divisa</i>				x
<i>Artemisia caerulescens</i>				x
subsp. <i>gallica</i>				x
<i>Limonium ferulaceum</i>				x
<i>Inula crithmoides</i>				x
<i>Sarcocornia fruticosa</i>				x
<i>Arthrocnemum macrostachyum</i>				x
<i>Elymus repens</i> subsp. <i>repens</i>				x
<i>Agrostis stolonifera</i>				x
<i>Hordeum marinum</i>				x
subsp. <i>marinum</i>				x
<i>Parapholis filiformis</i>				x
<i>Polypogon maritimus</i>				x
subsp. <i>maritimus</i>				x

Observacions

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC : 1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (*Juncetalia maritimi*)

Descripció i criteris interpretatius

Jonqueres denses i altes, vivaces, de fins a mig metre d'alçada, de desenvolupament primaveral, dominades per *Juncus subulatus*. Sol formar gespes generalment de distribució lineal. Es troba en sòls salins força humits.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim i contrades interiors

Ambients que ocupa. Clotades excavades en materials impermeables de natura argilosa.

Substrat. Sòls salins, litorals, força humits.

Gestió i problemes de conservació

Desseccació a les zones agrícoles o per urbanització especialment al litoral.

Propostes de gestió

Manteniment de la dinàmica d'inundació. Evitar el sobrepastoreig. Evitar la càrrega ramadera excessiva i el tregig tant d'animals com vehicles sobretot de zones argiloses quan els sòls es troben amb elevada humitat edàfica. Evitar la contaminació difusa per fertilitzants i altres químics agrícoles.

Unitats tipològiques

Ass. *Juncetum maritimo-subulati*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Juncus subulatus</i>	x		x	
<i>Juncus maritimus</i>		x	x	
<i>Juncus acutus</i>		x	x	
<i>Elymus elongatus</i>			x	
<i>Artemisia caerulescens</i>				x
subsp. <i>gallica</i>				x
<i>Sarcocornia fruticosa</i>				x
<i>Limonium ferulaceum</i>				x
<i>Inula crithmoides</i>				x
<i>Arthrocnemum macrostachyum</i>				x
<i>Agrostis stolonifera</i>				x

Observacions

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1410 Prats i jonqueres halòfils mediterranis (*Juncetalia maritimi*)

15.612

Salicornars (matollars de *Sarcocornia fruticosa*) de sòls argilosos salins, temporalment inundats, del litoral.

Descripció i criteris interpretatius

Matollar baix dominat per plantes carnoses de port variable, fins a un metre d'alçada, dominat per *Sarcocornia fruticosa*. Generalment dens, amb abundància de restes seques dels individus vells. Es troba a les maresmes litorals.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral

Ambients que ocupa. Maresmes litorals.

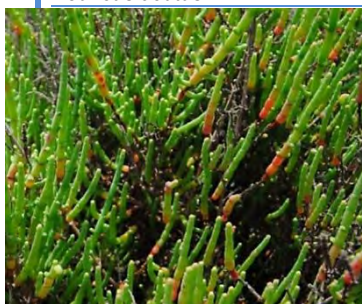
Substrat. Sòls salins, litorals, inundats.

Gestió i problemes de conservació

Dessecació a les zones agrícoles o per urbanització especialment al litoral. Sobrepastoreig.

Propostes de gestió

Manteniment de la dinàmica natural d'inundació. Evitar el sobrepastoreig. Evitar la càrrega ramadera excessiva i el trepig tant d'animals com vehicles sobretot de zones argiloses quan els sòls es troben amb elevada humitat edàfica. Evitar la contaminació difusa per fertilitzants i altres químics agrícoles.

Unitats tipològiques

Ass. *Sarcocornietum fruticosae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Sarcocornia fruticosa</i>	x		x	
<i>Halimione portulacoides</i>		x	x	
<i>Limonium ferulaceum</i>		x	x	
<i>Inula crithmoides</i>		x	x	
<i>Arthrocnemum macrostachyum</i>			x	
<i>Artemisia caerulescens</i> subsp. <i>gallica</i>			x	
<i>Triglochin barrelieri</i>			x	
<i>Juncus maritimus</i>				x
<i>Juncus subulatus</i>				x
<i>Juncus acutus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1420 Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (*Sarcocornetea fruticosae*)

15.616

Matollars baixos d'*Halimione portulacoides*, de sòls argilosos molt salins, no gaire humits, del litoral.

Descripció i criteris interpretatius

Matollar baix de 20 a 80 cm de *Sarcocornia* i *Halimione portulacoides*. Apareix en sòls argilosos, salins i no gaire humits del litoral.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim

Ambients que ocupa. Ambients elevats allunyats de la inundació. Regularment pasturats

Substrat. Sòls argilosos, molt salins, litorals.

Gestió i problemes de conservació

Sobrepastoreig.

Propostes de gestió

Evitar la càrrega ramadera excessiva.

Unitats tipològiques

Ass. *Sarcocornietum fruticosae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Halimione portulacoides</i>	x		x	
<i>Sarcocornia fruticosa</i>	x		x	
<i>Limonium ferulaceum</i>		x	x	
<i>Artemisia caerulescens</i> subsp. <i>gallica</i>		x	x	
<i>Inula crithmoides</i>			x	
<i>Arthrocnemum macrostachyum</i>			x	

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1420 Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (*Sarcocornetea fruticosae*)

15.7231+

Comunitat nitrohalòfila de nanofaneròfits i camèfits que apareix en el cantell superior del penya-segat del cap de Cavalleria.

Descripció i criteris interpretatius

Comunitat nitrohalòfila de nanofaneròfits i camèfits pulviniformes espinescents que apareix en el cantell superior del penya-segat del cap de Cavalleria. Es tracta de zones litorals exposades al vent i la salinitat on conviuen socarrells amb comunitats de plantes crasses sobre sòls poc humits, salins i nitrogenats a causa de la pastura. Abundància d'endemismes.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim

Ambients que ocupa. Zones litorals exposades

al vent i salinitat. Regularment pasturats

Substrat. Sòls salins nitrogenats.

Gestió i problemes de conservació

Sobrepastoreig.

Propostes de gestió

Evitar la càrrega ramadera excessiva.

Unitats tipològiques

Comunitat d'*Atriplex halimus* i *Launaea cervicornis* (Bolós, Molinier, Montserrat, 1970).

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Atriplex halimus</i>		x	x	
<i>Launaea cervicornis</i>		x		x
<i>Artemisia caerulescens</i>		x		x
subsp. <i>gallica</i>				
<i>Sarcocornia fruticosa</i>		x		x
<i>Halimione portulacoides</i>		x		x
<i>Lagurus ovatus</i>		x		x
<i>Limonium virgatum</i>				x
<i>Helicodictyon muscivorus</i>				x
<i>Limonium minutum</i>				x
<i>Thapsia gymnesica</i>				x
<i>Smilax aspera</i> var. <i>balearica</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1430 Matollars halonitròfils (*Pegano-Salsoletia*)

15.81

Comunitats de coques de la mar (*Limonium* sp.), de sòls salins, molt secs a l'estiu.

Descripció i criteris interpretatius

Formacions riques en plantes perennes que solen presentar-se sobre sòls temporalment humits (no inundats) per aigua salina, exposats a una dessecació estival extrema, que provoca la formació d'eflorescències salines. Dominen les espècies del gènere *Limonium* amb elevada presència d'endemismes.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques.

Litoral marítim o conques endorreiques interiors.

Ambients que ocupa.

Zones litorals exposades al vent i salinitat.

Substrat. Sòls salins temporalment humits i molt secs a l'estiu.

Unitats tipològiques

Ass. *Artemisia* - *Limonietum virgati*

Flora característica

Espècie	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Limonium companyonis</i>		x	x	
<i>Limonium biflorum</i>			x	
<i>Artemisia caerulescens</i>			x	
subsp. <i>gallica</i>				
<i>Sarcocornia fruticosa</i>			x	
<i>Halimione portulacoides</i>			x	
<i>Limonium virgatum</i>		x		x
<i>Limonium minutum</i>				x
<i>Frankenia hirsuta</i>				x

Gestió i problemes de conservació

Destrucció de l'hàbitat per urbanització o conreu. Sobrepastoreig.

Propostes de gestió

Evitar la càrrega ramadera excessiva. Manteniment de les superfícies ocupades per aquest hàbitat d'interès comunitari prioritari.

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1510* Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*)

Descripció i criteris interpretatius

Platges sorrenques sense vegetació o, a la zona més allunyada de la mar, només amb poblaments poc densos de plantes nitròfiles, fins d'1 m d'alçària, de desenvolupament estival. En aquest darrer cas, s'hi fan espècies anuals, de cycle vital curt, algunes amb adaptacions particulars per a la vida a les sorres o per a la dispersió de les llavors en ambients inestables a primera línia de mar. Correspondria a la zona de la platja més propera al mar, als primers metres.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Platges sorrenques a primera línia de costa.

Substrat. Sòls sorrencs feblement estructurats.

Gestió i problemes de conservació

Processos de nitrificació per impacte humà o per acumulació de deixalles portades pels temporals. En ocasions s'extreuen les fulles de posidònia que s'acumulen a l'arena amb la consegüent desprotecció de la platja arenosa i la pèrdua d'arena que suposa.

Propostes de gestió

No extreure les fulles de posidònia de l'arena. Educació ambiental per a un major respecte als sistemes naturals.

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Sense vegetació, tot i que poden aparèixer alguns individus aïllats de *Salsola kali*, *Cakile maritima*...

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC :-

16.12

Comunitats de teròfits, amb *Cakile maritima* (ravenissa de la mar), *Salsola kali* (espinadella)..., nitròfiles, de les platges arenoses.

Descripció i criteris interpretatius

Vegetació nitrohalòfila de les platges arenoses. Es troba especialment prop dels munts de fulles de posidònia de les platges. Herbassars poc densos, de fins a un metre d'alçària, de desenvolupament estival. En formen part plantes anuals de cycle vital curt, algunes amb adaptacions especials per a la vida a les sorres i per a l'eficient dispersió de les llavors.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Platges sorrenques a primera línia de costa.

Substrat. Sòls sorrencs feblement estructurats.

Gestió i problemes de conservació

Processos de nitrificació per impacte humà o per acumulació de deixalles portades pels temporals. En ocasions s'extreuen les fulles de posidònia que s'acumulen a l'arena amb la consegüent desprotecció de la platja arenosa i la pèrdua d'arena que suposa.

Propostes de gestió

No extreure les fulles de posidònia de l'arena. Educació ambiental per a un major respecte als sistemes naturals.

Unitats tipològiques

Ass. *Hypochoerido radicatae-Glaucietum flavi* i Ass. *Salsola kali-Cakiletum maritimae*.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Cakile maritima</i>		x	x	
<i>Salsola kali</i>		x	x	
<i>Glaucium flavum</i>		x	x	
<i>Beta maritima</i>		x	x	
<i>Polygonum maritimum</i>		x		x
<i>Suaeda spicata</i>				x
<i>Plantago coronopus</i>				x
<i>Sporobolus pungens</i>				x
<i>Cynodon dactylon</i>				x
<i>Lobularia maritima</i>				x
<i>Crithmum maritimum</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

16.2112

Dunes embrionàries, amb comunitats obertes d'*Elymus farctus* (fenàs de platja), *Sporobolus pungens*..., de les platges arenoses.

Descripció i criteris interpretatius

Acumulacions sorrenques incipients de poca altura que representen els primers estadis de construcció dunar. Presenten vegetació oberta, constituïda principalment per gramínies dotades d'extensos rizomes superficials. Comunitat pobra, en la qual fan un paper important espècies estoloníferes o en tofes. Apareix a les platges entre la primera línia influenciada directament per l'aigua de mar i les dunes.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Platges sorrenques a la part alta de la platja en transició al sistema dunar ben desenvolupat.

Substrat. Sòls sorrencs.

Gestió i problemes de conservació

Sobrefreqüentació als mesos estivals amb constant trepig. En alguns casos circulació de vehicles, aparcament, infraestructures temporals o fixes (txiringuitos, contenidors...), xarxes de camins, neteges mecàniques...

Propostes de gestió

Evitar les neteges mecàniques, limitar el pas de persones sobre els sistemes dunars, reduir les xarxes de camins.

Unitats tipològiques

Ass. *Cypero-Agropyretum juncei* (= *Agropyretum mediterraneum*)

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Elymus farctus</i>	x		x	
<i>Sporobolus pungens</i>	x		x	
<i>Eryngium maritimum</i>		x	x	
<i>Pancratium maritimum</i>		x	x	
<i>Crucianella maritima</i>			x	
<i>Lotus cytisoides</i>			x	
<i>Euphorbia paralias</i>			x	
<i>Medicago marina</i>			x	
<i>Cakile maritima</i>		x		x
<i>Lagurus ovatus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 2110 Dunes mòbils embrionàries

16.2122

Dunes movents, amb comunitats de borró (*Ammophila arenaria*), de les platges arenoses.

Descripció i criteris interpretatius

Dunes que porten al seu crestall una formació herbàcia alta i densa, dominada pel borró acompanyat d'altres diverses plantes, entre les quals petites mates prostrades. El borró, espècie dominant fa d'obstacle al vent i genera l'acumulació d'arena. El borró creix seguint la creixença de la duna i per això sol ocupar la part superior del muntell. Ocupa doncs les platges d'arena, a la rereplatja, on arriba fàcilment el vent marí carregat de gotetes salines.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Platges d'arena, a la rereplatja, on arriba fàcilment el vent marí carregat de gotetes salines..

Substrat. Sòls sorrencs poc estructurats.

Gestió i problemes de conservació

Sobrefreqüentació als mesos estivals amb constant trepig. En alguns casos circulació de vehicles, aparcament, infraestructures temporals o fixes (txiringuitos, contenidors..), xarxes de camins, neteges mecàniques...

Propostes de gestió

Evitar les neteges mecàniques, limitar el pas de persones sobre els sistemes dunars, reduir les xarxes de camins, educació ambiental.

Unitats tipològiques

Ass. *Medicagini marinae*-*Ammophiletum arundinaceae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Ammophila arenaria</i>	x		x	
subsp. <i>arundinacea</i>				
<i>Medicago marina</i>		x	x	
<i>Eryngium maritimum</i>		x	x	
<i>Pancratium maritimum</i>		x	x	
<i>Calystegia soldanella</i>		x	x	
<i>Lotus cytisoides</i>		x	x	
<i>Euphorbia paralias</i>			x	
<i>Crucianella maritima</i>			x	
<i>Matthiola sinuata</i>			x	
<i>Polygonum maritimum</i>			x	
<i>Sonchus bulbosus</i>			x	
subsp. <i>bulbosus</i>				
<i>Cakile maritima</i>				x
<i>Lagurus ovatus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 2120 Dunes mòbils del litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques)

16.2231+

Dunes estabilitzades amb comunitats de *Crucianella maritima*.

Descripció i criteris interpretatius

Comunitat de rereduna del litoral colonitzades per espècies com *Crucianella maritima* y *Pancretium maritimum*. Constitueixen la tercera banda del sistema dunar. Matollars que s'ubiquen sobre un substrat arenós semifixe, situats a sotavent de las dunes mòbils elevades, on formen una banda molt característica entre la vegetació de dunes amb borró i els matollars d'arenals consolidats. Són cordons dunars més o menys paral·lels a la línia de costa, fixats i estables, en els que és possible un desenvolupament edàfic incipient, però en els que l'evolució cap a una vegetació arbustiva alta o arbòria es veu impedida per la influència del vent marí i per la pobresa generalitzada dels sòls arenosos.

A Menorca es característica dels arenals de rereduna de la zona de Migjorn.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Platges d'arena, a la rereduna, situats entre les dunes mòbils i matollars més consolidats.

Substrat. Sòls sorrencs semifixes.

Gestió i problemes de conservació

Sobrefreqüentació als mesos estivals amb constant trepig. En alguns casos circulació de vehicles, aparcament, infraestructures temporals o fixes (txiringuitos, contenidors..), xarxes de camins, neteges mecàniques... Urbanització i passejos en el cas de les platges urbanes.

Propostes de gestió

Evitar les neteges mecàniques, limitar el pas de persones sobre els sistemes dunars, reduir les xarxes de camins, educació ambiental.

Unitats tipològiques

Ass. *Crucianelletum maritimae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Crucianella maritima</i>	x		x	
<i>Lotus cytisoides</i>		x	x	
<i>Pancretium maritimum</i>		x	x	
<i>Sporobolus pungens</i>		x	x	
<i>Sonchus bulbosus</i> subsp. <i>bulbosus</i>		x	x	
<i>Scabiosa</i> <i>atropurpurea</i> var. <i>maritima</i>			x	
<i>Euphorbia paralias</i>			x	
<i>Euphorbia terracina</i>			x	
<i>Matthiola sinuata</i>			x	
<i>Eryngium maritimum</i>			x	
<i>Lagurus ovatus</i>		x		x
<i>Medicago littoralis</i>		x		x
<i>Lobularia maritima</i>		x		x
<i>Reichardia tingitana</i>		x		x
<i>Echium plantagineum</i>		x		x
<i>Pseusorlaya pumila</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 2210 Dunes litorals fixades, amb comunitats del *Crucianellion maritimae*

Descripció i criteris interpretatius

Comunitat de reraduna del litoral. Constitueixen la tercera banda del sistema dunar. Matollars que s'ubiquen sobre un substrat arenós semifixe, situats a sotavent de las dunes mòbils elevades, on formen una banda molt característica entre la vegetació de dunes amb borró i els matollars d'arenals consolidats. Són cordons dunars més o menys paral·lels a la línia de costa, fixats i estables, en els que és possible un desenvolupament edàfic incipient, però en els que l'evolució cap a una vegetació arbustiva alta o arbòria es veu impedida per la influència del vent marí i per la pobresa generalitzada dels sòls arenosos.

A Menorca es característica dels arenals de reraduna de la meitat nord de l'illa, la zona de Tramuntana.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Platges d'arena, a la rereduna, situats entre les dunes mòbils i matollars més consolidats.

Substrat. Sòls sorrencs semifixes.

Gestió i problemes de conservació

Sobrefreqüentació als mesos estivals amb constant trepig. En alguns casos circulació de vehicles, aparcament, infraestructures temporals o fixes (txiringuitos, contenidors...), xarxes de camins, neteges mecàniques... Urbanització i passejos en el cas de les platges urbanes.

Propostes de gestió

Evitar les neteges mecàniques, limitar el pas de persones sobre els sistemes dunars, reduir les xarxes de camins, educació ambiental.

Unitats tipològiques

Ass. *Ononido crispae-Scrophularietum minoricensis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Scrophularia canina</i> subsp. <i>ramosissima</i>		x	x	
<i>Lotus cytisoides</i>			x	
<i>Rumex bucephalophorus</i>		x		x
<i>Lobularia maritima</i>		x		x
<i>Hyoseris radiata</i>		x		x
<i>Lagurus ovatus</i>		x		x
<i>Vulpia fasciculata</i>		x		x
<i>Carlina corymbosa</i>		x		x
<i>Reichardia tingitana</i>				x
<i>Medicago littoralis</i>				x
<i>Ononis crispa</i>				x
<i>Thymelaea velutina</i>				x
<i>Dittrichia viscosa</i>				x
<i>Helichrysum stoechas</i>				x
<i>Dorycnium pentaphyllum</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 2210 Dunes litorals fixades, amb comunitats del *Crucianellion maritimae*

16.229

Prats de *Brachypodium distachyon* i altres prats secs amb teròfits, colonitzadors de terrenys arenosos marítims

Descripció i criteris interpretatius

Pradells rics en plantes anuals, acompanyades de plantes pròpies dels sorralis litorals. Es tracta dels prats mediterranis classificats com a 34.5 però que es troben sobre dunes fixades (dunes grises o terciàries). Aquesta naturalesa arenosa dels sòls fa que apareguin plantes adaptades a aquest tipus de substrat. Si aquests prats són pasturats de manera habitual poden presentar cert grau de nitrificació.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Reraduna, en llocs allunyats de la mar.

Substrat. Sòls arenosos més o menys fixats.

Gestió i problemes de conservació

Urbanització, vials, aparcaments o altres infraestructures.

Propostes de gestió

Allunyar els aparcaments de les zones de reraduna a les platges verges. Protegir la zona litoral de nova urbanització o altres canvis d'ús de sòl.

Unitats tipològiques

O. *Brachypodietalia distachyi*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Brachypodium distachyon</i>		x	x	
<i>Rumex bucephalophorus</i>		x	x	
<i>Linum strictum</i> subsp. <i>strictum</i>		x	x	
<i>Campanula erinus</i>		x	x	
<i>Vulpia fasciculata</i>		x	x	
<i>Hypochoeris achyrophorus</i>			x	
<i>Trifolium campestre</i>			x	
<i>Medicago minima</i>			x	
<i>Bupleurum semicompositum</i>			x	
<i>Cutandia maritima</i>			x	
<i>Pseudorlaya pumila</i>			x	
<i>Lagurus ovatus</i>		x		x
<i>Desmazeria marina</i>		x		x
<i>Desmazeria rigida</i>		x		x
<i>Stipa capensis</i>		x		x
<i>Filago pyramidata</i>				x
<i>Lorus cytisoides</i>				x
<i>Lobularia maritima</i>				x
<i>Parapholis incurva</i>				x
<i>Psoralea bituminosa</i>				x
<i>Brachypodium retusum</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 2240 Dunes amb prats d'anuals dels *Thero-Brachypodietalia*

16.272

Sivinars (bosquines o matollars de *Juniperus phoenicea* subsp. *turbinata*) de dunes fixades del litoral

Descripció i criteris interpretatius

Matollars o bosquets baixos, de dos a cinc metres d'alçària, dominats per la sivina, de vegades amb pins esparsos. Comunitat que creix sobre dunes exercint una acció estabilitzadora d'aquestes. Ocupa la primera línia forestal en platges arenoses, darrera les comunitats fixadores de dunes mòbils (*Ammophiletea*) ocupant la primera línia forestal. És remarcable la baixa diversitat específica d'aquesta comunitat degut a les reïnes de les fulles de sivina i del pi que produeixen un humus neutre o un poc àcid que inhibeix la capacitat germinadora d'altres espècies.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Dunes fixades.

Substrat. Sòls arenosos més o menys fixats.

Gestió i problemes de conservació

Antigament les savinoses eren desplaçades pels pinars, més rendibles, i també la seva fusta era explotada per la construcció, elaboració d'útils de pesca i domèstics. En els darrers decennis les agressions més dures es deuen a l'ús desordenat del litoral i de la urbanització. Això ha dut a una regressió important de difícil recuperació pel creixement lent d'aquestes.

Propostes de gestió

Allunyar els aparcaments de les zones de reraduna a les platges verges. Protegir la zona litoral de nova urbanització o altres canvis d'us de sòl.

Unitats tipològiques

Ass. *Juniperetum turbinatae* subass. *ruscetosum aculeati*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>	x		x	
<i>Pistacia lentiscus</i>	x		x	
<i>Phillyrea media</i> s.l.		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> subsp. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Clematis flammula</i>		x	x	
<i>Ruscus aculeatus</i>		x	x	
<i>Lonicera implexa</i>		x	x	
<i>Pinus halepensis</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>			x	
<i>Asparagus stipularis</i>			x	
<i>Clematis cirrhosa</i>			x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>			x	
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>			x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Sonchus bulbosus</i> subsp. <i>bulbosus</i>		x		x
<i>Asphodelus aestivus</i>		x		x
<i>Geranium purpureum</i>		x		x
<i>Hyoseris radiata</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 2250* Dunes litorals amb cadequers o sivinars

Descripció i criteris interpretatius

Poblaments poc densos de plantes xeròfiles ja siguin mates, ullastres petits, bruc o romaní, d'un a dos metres d'alçària, que colonitzen dunes litorals. Es tracta de comunitats amb una baixa diversitat (habitualment un estrat arbustiu gairebé monoespecífic) amb una fenologia constant al llarg de l'any i una distribució espacial esparsa. Per a definir de manera més precisa l'hàbitat a vegades es posa entre parèntesis la classificació que defineix el tipus marina (32).

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Dunes fixades.

Substrat. Sòls arenosos més o menys fixats.

Gestió i problemes de conservació

Urbanització, vials, aparcaments o altres infraestructures.

Propostes de gestió

Allunyar els aparcaments de les zones de reraduna a les platges verges. Protegir la zona litoral de nova urbanització o altres canvis d'us de sòl.

Unitats tipològiques

Ass. *Loto tetraphylli-Ericetum multiflorae* / Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris* + Ass. *Ononido-Scrophularietum minoricensis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x	x	
<i>Erica multiflora</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> s.l.			x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>			x	
<i>Scrophularia canina</i> subsp. <i>ramosissima</i>			x	
<i>Lotus cytisioides</i>			x	
<i>Clematis flammula</i>			x	
<i>Ononis crispa</i>			x	
<i>Thymelaea velutina</i>			x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>			x	
<i>Pinus halepensis</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>			x	
<i>Rumex bucephalophorus</i>				x
<i>Lobularia maritima</i>				x
<i>Hyoseris radiata</i>				x
<i>Vulpia fasciculata</i>				x
<i>Carlina corymbosa</i> subsp. <i>corymbosa</i>				x
<i>Lagurus ovatus</i>				x
<i>Dittrichia viscosa</i>				x
<i>Helichrysum stoechas</i>				x
<i>Ruta angustifolia</i>				x
<i>Dorycnium pentaphyllum</i>				x

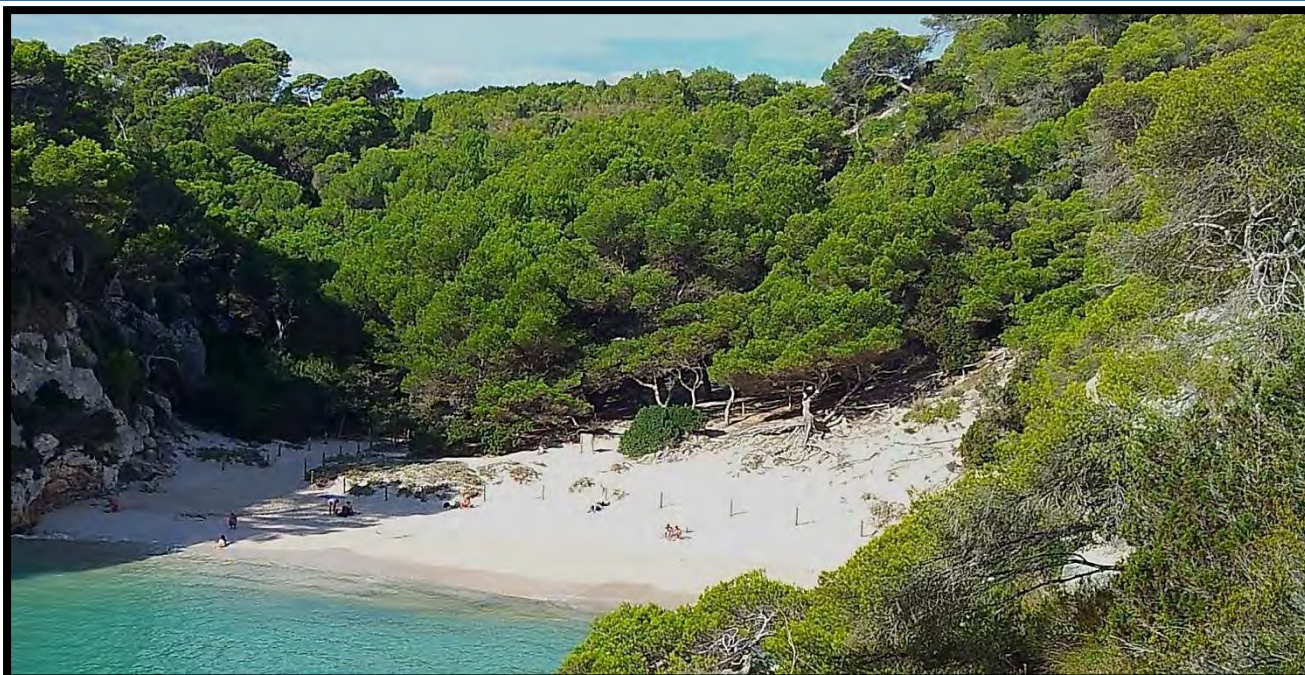
CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 2260 Dunes amb vegetació escleròfila dels *Cisto-Lavenduletalia*

16.29

Dunes residuales colonitzades de boscos (hab. *Pinus halepensis* però també *P. pinea*, *Quercus ilex*), al litoral.

Descripció i criteris interpretatius

Pinedes litorals de pi (*Pinus halepensis*) i, molt rarament, pi ver (*Pinus pinea*) semi naturals o naturals que s'assenten sobre sistemes dunars o arenals interiors.

Presenten un sotabosc de desenvolupament molt variable, però en general dominat per espècies esclerofil·les (mata, sivina), que habitualment hi apareixen de forma esparsa. El recobriment arbori pot variar des d'una distribució compacte i gairebé contínua fins a una d'esparsa i discontinua.

També es donen casos, no gaire habituals, en què trobem les formacions climàtiques com alzinar o ullastrar a zones de dunes fixades o en què les dunes han envaït aquests boscos. Igual que en els pinars la sivina hi és habitual.

Per a definir de manera més precisa l'hàbitat a vegades es posa entre parèntesis la classificació que defineix el tipus de bosc (42 en el cas dels pinars, 45 en el cas dels ullastrars o alzinars).

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Dunes fixades.

Substrat. Sòls arenosos fixats.

Gestió i problemes de conservació

Urbanització, vials, aparcaments o altres infraestructures, sobrefreqüentació, trepig, canvis d'us del sòl, extraccions d'àrids.

Propostes de gestió

Allunyar els aparcaments de les zones de reraaduna a les platges verges. Protegir la zona litoral de nova urbanització o altres canvis d'us de sòl. Delimitar les zones de pas.

Unitats tipològiques

Ass. *Junipero turbinatae-Pinetum halepensis* / Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris* / Ass. *Cyclamini balearici-Quercetum ilicis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Pinus halepensis</i>	x		x	
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>		x	x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Clemmatis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Clematis flammula</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> s.l.		x	x	
<i>Rhamnus alaternus</i>				
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Pinus pinea</i>				x

Observacions

L'HIC 2270* és denomina *Dunes amb boscos de Pinus pinea* o *P. pinaster del litoral*.

A la costa de llevant de la península i a balears aquests boscos són ocupats majoritàriament per *Pinus halepensis*.

Les autoritats competents han reconegut la descripció d'aquests boscos a l'hàbitat 2270* (Laguna *et al.*, 2003). Igualment la definició de l'hàbitat inclouria les comunitats climàtiques del *Quercetalia ilicis* (ullastrars i alzinars).

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 2270* Dunes amb pinedes

Descripció i criteris interpretatius

Platges de còdols i graves. Sense plantes vasculares o amb alguna rara planta anual. En alguns indrets s'hi acumulen les fulles mortes de *Posidonia oceanica* arrossegades pels temporals i el vent.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Codolars litorals

Substrat. Sòls de còdols o graves.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Vegetació nitrohalòfila dels codolars. Codolars amb processos intensos de nitrificació per acumulació de deixalles portades pels temporals que es dipositen al límit superior de la platja. Les deposicions són de composició variable: restes d'algues, fulles de posidònia, restes d'animals morts, deixalles antròpiques, etc. Aquests substrats són colonitzats per plantes nitròfiles i tolerants a les altes concentracions de sals, a la mobilitat del substrat, vent, insolació... Són comunitats vegetals de caràcter migratori integrades per espècies pioneres de cicle anual dominades per *Cakile maritima* o *Salsola kali* acompanyades d'altres espècies nitrohalòfiles.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Codolars amb processos intensos de nitrificació per acumulació de deixalles portades pels temporals o, secundàriament, per influència humana

Substrat. Codolars de còdols amb arena intersticial

Gestió i problemes de conservació

Els principals problemes de conservació són la retirada de les fulles de posidònia i les neteges mecàniques de les platges així com la sobrefreqüentació i excessiu trepig.

Propostes de gestió

No extreure les restes de posidònia i dur a terme neteges manuals per a retirar les deixalles antròpiques.

Unitats tipològiques

Ass. *Hypochoerido radicatae-Glaucietum flavi* i Ass. *Salsolo kali-Cakiletum maritimae*.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Cakile maritima</i>		x	x	
<i>Salsola kali</i>		x	x	
<i>Glaucium flavum</i>		x	x	
<i>Beta maritima</i>		x	x	
<i>Polygonum maritimum</i>		x		x
<i>Suaeda spicata</i>				x
<i>Plantago coronopus</i>				x
<i>Sporobolus pungens</i>				x
<i>Cynodon dactylon</i>				x
<i>Lobularia maritima</i>				x
<i>Crithmum maritimum</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1210 Vegetació anual colonitzadora dels codolars litorals rics en matèria orgànica

Descripció i criteris interpretatius

Penya-segats sense vegetació vascular ocupant la zona medio i supralitoral normalment riques en comunitats d'algues i espècies d'invertebrats. Costes rocoses, sotmeses a la influència de l'aigua marina, exposada als ruixims de l'aigua i de vegades a la immersió, poblada per cianòfits endolítics, líquens, petits caragols i crustacis.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Penya-segats i costes rocoses.

Substrat. Roques.

Gestió i problemes de conservació

Els principals problemes de conservació són l'artificialització del litoral i la contaminació de l'aigua marina sobretot en badies i cales tancades.

Propostes de gestió

Actuacions per protegir el litoral i la qualitat de les aigües.

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Sobretot algues (cianòfits, rodòfits, fotòfits, cloròfits).

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Aquest hàbitat ocupa la part dels penya-segats mediterranis situada a la primera línia costanera, amb topografies abruptes o verticals i amb influència màxima dels vents, els esquitxos i aerosols marins. La vegetació es una formació rupícola oberta, dominada gairebé sempre pel fonoll marí (*Crithmum maritimum*), al que acompanyen diverses espècies del gènere *Limonium*, generalment endèmiques de distribució molt restringida. Es tracta de comunitats d'escassa cobertura amb vegetació halòfila i rupícola, en què són freqüents els camèfits i, en menor mesura, els teròfits. Les espècies s'han adaptat a les condicions extremes de salinitat, exposició als vents i sòls escassos, amb característiques com la suculència, glàndules salines, estructures protectores com cutícules gruixudes i pilositat.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Penya-segats litorals a primera línia de costa.

Substrat. Roques abruptes i verticals.

Gestió i problemes de conservació

Possible urbanització, sobrepastura, vials, circulació motoritzada fora de camins, etc. No solen ser hàbitats sotmesos a tanta pressió humana com les platges arenoses però comencen a trobar-se molt freqüentats a les immediacions del camí de cavalls, el que genera erosió i alteració de la tranquil·litat de l'hàbitat.

Propostes de gestió

Protecció del litoral

Unitats tipològiques

Ass. *Limonietum caprariensis* subass. *limonietosum caprariensis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Limonium minutum</i>	x		x	
<i>Crithmum maritimum</i>		x	x	
<i>Limonium virgatum</i>		x	x	
<i>Senecio rodriguezii</i>		x	x	
<i>Euphorbia pithyusa</i>		x	x	
<i>Frankenia hirsuta</i>			x	
<i>Daucus carota</i> subsp. <i>hispanicus</i>			x	
<i>Limonium saxicola</i>			x	
<i>Limonium minoricense</i>			x	
<i>Limonium fontqueri</i>			x	
<i>Anthemis maritima</i>		x		x
<i>Artemisia caerulescens</i> subsp. <i>gallica</i>		x		x
<i>Silene sedoides</i>				x
<i>Parapholis incurva</i>				x
<i>Lotus cytisoides</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1240 Penya-segats de les costes mediterrànies colonitzats per vegetació, amb coques de la mar (*Limonium* spp.) endèmiques

21.211

Llacunes litorals amb comunitats submerges de *Ruppia* sp., *Potamogeton pectinatus* (espiga d'aigua)..

Descripció i criteris interpretatius

Llacunes costaneres amb poblaments de plantes vasculares, de fulles estretes, arrelades al fons. Són cossos d'aigua pròxims al mar separats aparentment de la mar per una barra arenosa o de macs. La salinitat pot variar des de aigües salobres fins a hipersalines depenent de les precipitacions, la evaporació, les aportacions d'aigües dolces de les tempestes, les inundacions temporals des de la mar durant els temporals, etc. La seva formació és deu al tancament d'una badia per la formació d'una restinga que les separa de la mar.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim.

Ambients que ocupa. Àrees litorals darrera les platges o darrera fons de badies separades de la mar per una barra arenosa o de macs.

Substrat. Fons llimosos i sorrencs

Gestió i problemes de conservació

Contaminació de les aigües degut a contaminació difusa provinent de l'agricultura, possibles vessaments d'aigües residuals, contaminació amb metalls pesants i productes petrolífers a causa de la navegació en badies tancades, sobreexplotació dels aqüífers i aigües superficials que limiten l'entrada d'aigua dolça canviant les condicions de salinitat, invasió d'espècies exòtiques...

Propostes de gestió

Evitar la sobreexplotació de les fonts d'aigua dolça que les alimenten, bones pràctiques agràries a les finques properes, evitar vessaments d'aigües residuals, control d'espècies invasores..

Unitats tipològiques

Ass. *Ruppium maritima* / Ass. *Potametum pectinat*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Ruppia cirrhosa</i>	x		x	
<i>Potamogeton pectinatus</i>	x		x	
<i>Zannichellia palustris</i>		x	x	
<i>Zannichellia obtusifolia</i>			x	
<i>Athenia orientalis</i> subsp. <i>orientalis</i>			x	
<i>Ruppia maritima</i>			x	
<i>Zannichellia pedunculata</i>			x	
<i>Athenia orientalis</i> subsp. <i>betpakdalensis</i>			x	

Observacions

Les llacunes o salines de Mongofre estan separades de la mar amb una barra artificial que fan que es conformi aquest hàbitat.

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 1150* Llacunes costaneres

Fotografia: Herbari virtual Illes Balears

Descripció i criteris interpretatius

Poblaments poc densos, de fins a mig metre d'alçària, en què dominen plantes higròfiles de desenvolupament estival.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa a zones inundables.

Ambients que ocupa. Aiguamolls i basses temporals

Substrat. Sòls llimosos o sorrencs, torbosos, inundats, simés no, bona part de l'any. Aigües oligotròfiques (pH baix).

Gestió i problemes de conservació

Hàbitats molt vulnerables a causa de les seves petites dimensions i la seva naturalesa efímera. Amenaces són la intensificació de l'agricultura, forta pressió ramadera (de vegades es fan servir d'abeuradors) urbanització, drenatge o rebliment de la zona inundable, accessos rodats incontrolats, espècies invasores .

Propostes de gestió

Control del creixement excessiu de vegetació arbustiva; control d'accessos rodats, gestió agrícola adequada, eliminació dels sistemes de drenatge.

Unitats tipològiques

AI. *Menthon cervinae* i la transició cap a l'AI. *Glycerio-Sparganion* a zones amb major durada del període d'inundació.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Baldellia ranunculoides</i>		x	x	
<i>Eleocharis palustris</i>		x	x	
<i>Ranunculus ophioglossifolius</i>		x	x	
<i>Lythrum hyssopifolia</i>		x	x	
<i>Lythrum borysthenicum</i>		x	x	
<i>Oenanthe globulosa</i>		x	x	
<i>Alisma plantago-aquatica</i>		x	x	
<i>Eleocharis uniglumis</i>			x	
<i>Isoetes velatum</i> subsp. <i>velatum</i>			x	
<i>Damasonium bourgaei</i>			x	
<i>Elatine macropoda</i>			x	
<i>Alisma lanceolatum</i>			x	
<i>Callitriche stagnalis</i>		x		x
<i>Ranunculus peltatus</i> s.l.		x		x
<i>Callitriche brutia</i>				x

Observacions

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 3130 Aigües estagnants, poc o molt mesotròfiques, amb vegetació de les classes *Littorelletea uniflorae* i/o *Isoeto-Nanojuncetea*

Descripció i criteris interpretatius

Comunitat de teròfits rica en espècies característiques que son plantes poc freqüents. Apareix en sòls humits en terrenys silícics. Al marge de les basses o les concavitats que s'inunden a l'hivern. Trobem aquest habitat moltes vegades dins les marines silícicoles sobre sòls arenosos, sobretot allà on es fan petites clarianes. En aquest cas s'ha classificat com 32.221

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Regió de Tramuntana

Ambients que ocupa. Sots, reguerols i replans sorrencs, i també clarianes dins la brolla d'estepes i brucs, inundats a l'hivern i a la primavera.

Substrat. Sòls sorrencs àcids.

Gestió i problemes de conservació

Hàbitats molt vulnerables a causa de les seves petites dimensions i la seva naturalesa efímera. Amenaces són la intensificació de l'agricultura, forta pressió ramadera, drenatge o rebliment de la zona inundable, accessos rodats incontrolats. La presència de clarianes inundables o molt humides, dins de les marines de bruc facilita la presència de les comunitats d'isoetes. Si es tanca totalment la vegetació és difícil l'existència d'aquestes comunitats.

Propostes de gestió

Manteniment de les clarianes, control d'accessos rodats, gestió agrícola adequada, eliminació dels sistemes de drenatge.

Unitats tipològiques

Ass. *Isoetum durieui*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Isoetes durieui</i>	x		x	
<i>Isoetes histrix</i>			x	
<i>Lythrum hyssopifolia</i>		x	x	
<i>Isolepis cernua</i>		x	x	
<i>Juncus bufonius</i>		x	x	
<i>Juncus capitatus</i>		x	x	
<i>Juncus hybridus</i>		x	x	
<i>Kickxia cirrhosa</i>		x	x	
<i>Centaurium maritimum</i>		x	x	
<i>Cicendia filiformis</i>			x	
<i>Radiola linoides</i>			x	
<i>Lotus angustissimus</i>			x	
<i>Lotus parviflorus</i>			x	
<i>Solenopsis laurentia</i>			x	
<i>Mentha pulegium</i>			x	
<i>Ophioglossum lusitanicum</i>			x	
<i>Polypogon maritimus</i>				x
<i>Briza minor</i>				x
<i>Carex flacca</i>				x
<i>Bellium bellidioides</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 3170* Basses i tolls temporers mediterranis.

22.3414

Pradells terofítics de petites serranes (*Cyperus* sp.), de sòls temporalment humits de terra baixa.

Descripció i criteris interpretatius

Herbeis poc densos de petites plantes anuals, de fins a 30 cm d'alçària, de desenvolupament estival. Mulladius, indrets temporalment humits, vores de camins per on sobreix l'aigua de torrents i fonts.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Poc habitual a Menorca. Més aviat a la regió de Tramuntana.

Ambients que ocupa. Mulladius, indrets temporalment humits, només secs a l'estiu.

Substrat. Sòls sorrencs àcids.

Gestió i problemes de conservació

Intensificació de l'agricultura que comporta una nitrificació del sòl i contaminació amb productes químics, sobrepressió ramadera, drenatge o reblliment de la zona inundable, accessos rodats incontrolats.

Propostes de gestió

Bones pràctiques agrícoles, eliminació dels sistemes de drenatge.

Unitats tipològiques

Al. *Nanocyperion*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Isolepis cernua</i>		x	x	
<i>Lythrum hyssopifolia</i>		x	x	
<i>Mentha pulegium</i>		x	x	
<i>Juncus bufonius</i>		x	x	
<i>Centaureum pulchellum</i>		x	x	
<i>Damasonium bourgaei</i>			x	
<i>Cyperus fuscus</i>			x	
<i>Ranunculus muricatus</i>			x	
<i>Veronica anagalloides</i>			x	
<i>Apium nodiflorum</i>				x
<i>Poypogon viridis</i>				x
<i>Agrostis stolonifera</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: Si va associat a basses o tolls, 3170* Basses i tolls temporers mediterranis.

22.3418

Altres comunitats de petites herbes (*Juncus bufonius*, *Lythrum* spp...), de llocs temporalment xops o humits de terra baixa.

Descripció i criteris interpretatius

Poblaments de petits joncs i altres plantes anuals, de pocs centímetres d'alçària, menuts geòfits i teròfits, visibles sobretot a la primavera. Es fa als marges de camins, sots inundables, vores d'estanys i replans saulonosos humits bona part de l'any, però completament eixuts a l'estiu. Principalment en sòls silícics o descalcificats. No tolera l'ombra.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Regió de Tramuntana

Ambients que ocupa. Terrenys temporalment inundades i amb poca vegetació

Substrat. Sòls silícics humits.

Gestió i problemes de conservació

No es troben especials problemes de conservació.

Propostes de gestió

Manteniment de zones boscoses amb clarianes.

Unitats tipològiques

Ass. *Isoetum durieui*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Juncus bufonius</i>		x	x	
<i>Juncus capitatus</i>		x	x	
<i>Juncus hybridus</i>		x	x	
<i>Lythrum hyssopifolia</i>		x	x	
<i>Mentha pulegium</i>			x	
<i>Isolepis cernua</i>		x	x	
<i>Centaurium pulchellum</i>		x	x	
<i>Centaurium maritimum</i>		x	x	
<i>Lotus angustissimus</i>		x	x	
<i>Lotus parviflorus</i>		x	x	
<i>Ranunculus muricatus</i>		x	x	
<i>Isoetes durieui</i>		x	x	
<i>Solenopsis laurentia</i>			x	
<i>Isoetes histrix</i>			x	
<i>Polypogon maritimum</i>		x		x
<i>Briza minor</i>		x		x
<i>Carex flacca</i>		x		x
<i>Ranunculus sardous</i>				x
<i>Ranunculus trilobus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: Si va associat a basses o tolls, 3170* Basses i tolls temporers mediterranis

22.411

Poblaments natants de *Lemna* spp. (lletnies d'aigua), d'aigües dolces estagnants, més o menys eutròfiques

Descripció i criteris interpretatius

Agrupaments densos de petits vegetals que suren a la superfície d'aigües dolces. Sovint es tracta de poblaments monoespecífics de lletnies d'aigua.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Torrents, estanyols i basses temporals

Substrat. Es tracta de plantes que suren damunt l'aigua

Gestió i problemes de conservació

No es troben especials problemes de conservació.

Propostes de gestió

Manteniment del bon estat dels torrents

Unitats tipològiques

Ass. *Lemnetum gibbae* i Ass. *Lemno-Azolletum filiculoidis* subass. *lemnetosum minoris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Lemna minor</i>	x			
<i>Lemna gibba</i>	x			
<i>Lemna minuta</i>			x	

Observacions

Les dues espècies autòctones del gènere *Lemna* presenten dominància alterna segons l'indret concret.

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 3150 Estanys naturals eutròfics amb vegetació natant (*Hydrocharition*) o poblaments submersos d'espigues d'aigua (*Potamion*).

22.421

Comunitats submerges d'espigues d'aigua grosses (*Potamogeton lucens*, *P. praelongus*, *P. perfoliatus*), arrelades dins aigües dolces estagnants.

Descripció i criteris interpretatius

Poblament d'herbes submergides i arrelades al fons arenosos o fangosos d'aigües dolces o poc salades, quietes i amb poca corrent. Sovint dominats per una sola espècie.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota Menorca
Ambients que ocupa. Estanys, recs, basses
Substrat. Sòls llimosos sempre inundats.

Gestió i problemes de conservació

Contaminació de les aigües a causa de la intensificació de l'agricultura, la contaminació dels aqüífers.

Propostes de gestió

Manteniment del bon estat ecològic de les aigües mitjançant bones pràctiques agràries.

Unitats tipològiques

Ass. *Potametum pectinati* / Ass. *Zannichellio palustris-Potamogetonetum colorati*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Potamogeton pectinatus</i>	x		x	
<i>Potamogeton coloratus</i> subsp. <i>coloratus</i>		x	x	
<i>Potamogeton crispus</i>			x	
<i>Potamogeton lucens</i>			x	
<i>Zannichellia palustris</i>			x	
<i>Ranunculus peltatus</i> subsp. <i>saniculifolius</i>			x	
<i>Ranunculus peltatus</i> subsp. <i>baudotii</i>			x	

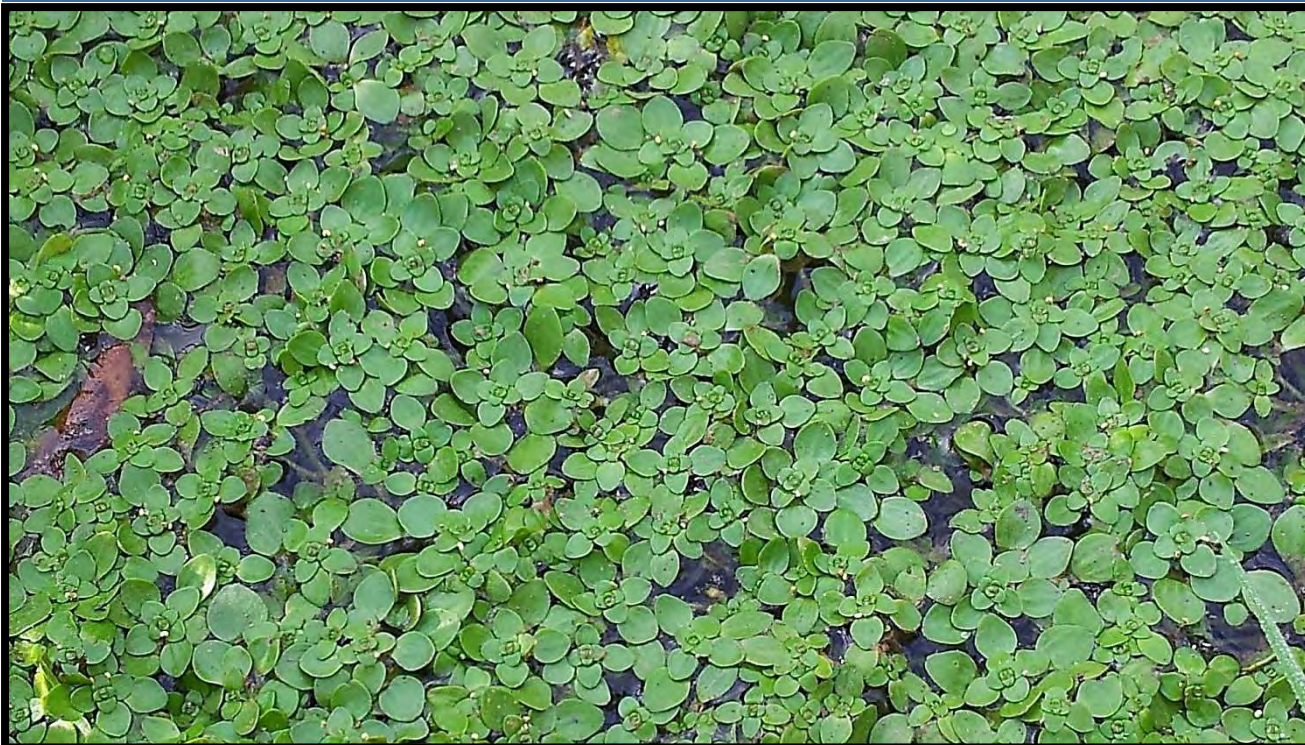

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 3150 Estanys naturals eutròfics amb vegetació natant (*Hydrocharition*) o poblaments submersos d'espigues d'aigua (*Potamion*).

22.432

Comunitats d'herbes radicans amb fulles flotants o submerses (*Callitriche* sp., *Ranunculus peltatus*), d'aigües dolces estagnants, somes i de nivell fluctuant.

Descripció i criteris interpretatius

Poblaments densos de vegetals aquàtics arrelats al fons, submersos o amb les fulles surants, sovint dominats per una sola espècie, de desenvolupament sobretot primaveral. Es troba a basses temporànies, estanys i cursos d'aigua lents i poc profunds. És una microvegetació localitzada, heliòfila que es desenvolupa a zones humides de grandària reduïda que són dipòsits d'aigua temporal, de poca profunditat. L'aigua de les basses prové de la pluja. Generalment, l'altura màxima de l'aigua es limita a 20-30 cm i la submersió temporal no dura més que uns mesos. Per contra la sequera estival pot prolongar-se molt.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota Menorca

Ambients que ocupa. Estanys, recs, basses temporals, cursos d'aigua temporals lents i poc profunds

Substrat. Sòls llimosos o argilosos inundats a l'hivern o primavera.

Gestió i problemes de conservació

Contaminació de les aigües a causa de la intensificació de l'agricultura, la contaminació dels aqüífers, dessecació dels terrenys.

Propostes de gestió

Evitar la contaminació dels sòls mitjançant bones pràctiques agràries. Evitar la dessecació de terrenys.

Unitats tipològiques

Ass.*Callitriche*-*Ranunculetum aquatilis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Callitriche stagnalis</i>	x		x	
<i>Ranunculus peltatus</i> subsp. <i>saniculifolius</i>	x		x	
<i>Ranunculus peltatus</i> subsp. <i>baudotii</i>		x	x	
<i>Callitriche brutia</i>			x	
<i>Ranunculus trichophyllus</i>			x	
<i>Mentha pulegium</i>		x		x
<i>Lythrum junceum</i>		x		x
<i>Lythrum hyssopifolia</i>		x		x
<i>Ranunculus sardous</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Les basses temporals són uns ecosistemes típics del clima mediterrani. Es diuen temporals perquè alternen èpoques humides i èpoques seques, segons les estacions. Aquesta dinàmica no és més que una conseqüència de les fortes diferències estacionals del clima mediterrani, plujós i temperat durant l'hivern, sec i calent a l'estiu. Aquest contrast de situacions provoca que les espècies que hi viuen hagin hagut d'adaptar-s'hi per poder sobreviure. Com a resultat s'obtenen unes espècies rares i amb comportaments únics, motiu pel qual són considerats ecosistemes singulars. Són ecosistemes escassos, fràgils, exclusius i sempre d'extensió reduïda i de poca fondària, que no sol ser superior a 1-2 m.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota Menorca

Ambients que ocupa. Planells i clotades, en terrenys impermeables.

Substrat. Sòls impermeables silícics, sòls argilosos calcaris, o cavitats a roques calcàries formades per dissolució (cocons).

Gestió i problemes de conservació

Hàbitats molt vulnerables a causa de les seves petites dimensions i la seva naturalesa efímera. Amenaces són la intensificació de l'agricultura, forta pressió ramadera (de vegades es fan servir d'abeuradors) urbanització, drenatge o rebliment de la zona inundable, accessos rodats incontrolats, espècies invasores.

Propostes de gestió

Control del creixement excessiu de vegetació arbustiva; gestió d'estructures de tancament al voltant de la bassa, control d'accessos rodats, gestió agrícola adequada per la protecció de la bassa, eliminació dels sistemes de drenatge, conscienciació i sensibilització.

Unitats tipològiques

Principalment la Ass. *Callitricho-Ranunculetum aquatilis* i Ass. *Caricetum divisaie*, la Al. *Glycerio-Sparganion* i la Cl. *Isoeto-Nanojuncetea*, amb variacions lògiques i diverses associacions addicionals depenent del caràcter, localització i tipologia de cada bassa.

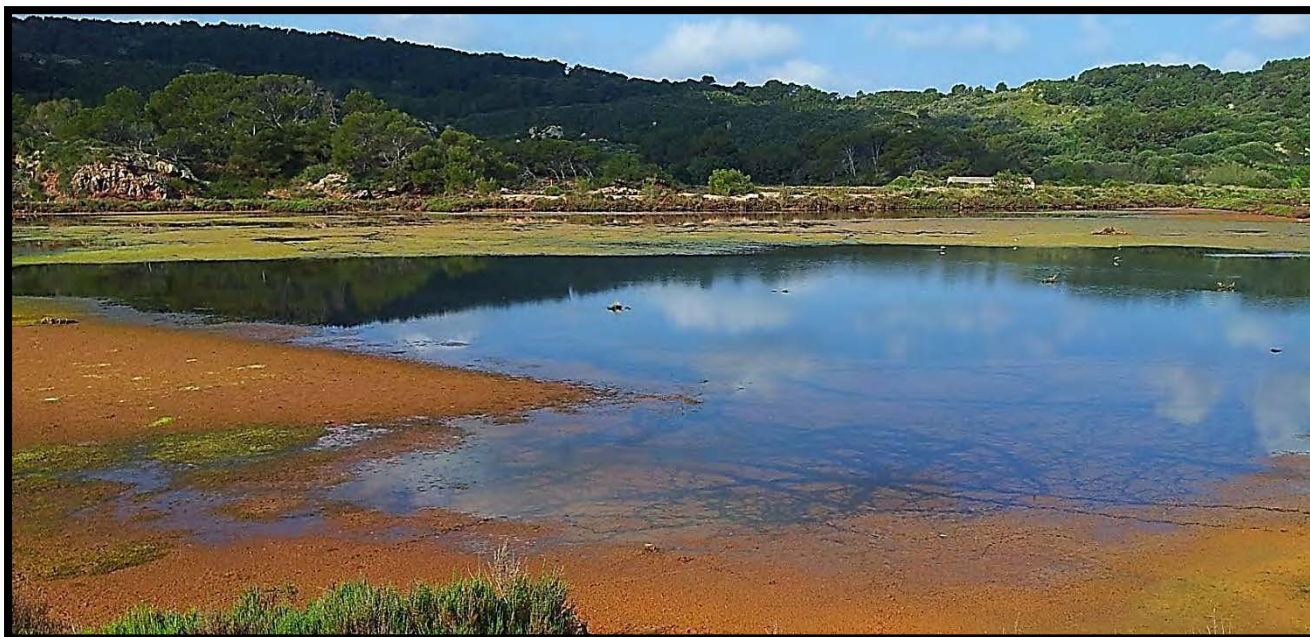
Observacions

Un estudi exhaustiu d'aquest hàbitat a Menorca es el projecte LIFE basses: gestió i conservació a Menorca. Més informació a:

<http://web2.cime.es/lifebasses/ca/index.php>

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 3170* Basses i tolls temporers mediterranis (Només si aquest hàbitat va combinat amb 22.3411, 22.3412, 22.3414, 22.3417, 22.3418, 22.342 o 22.343)

Descripció i criteris interpretatius

Vegetació cormofítica de caràcter halícola que arrela en sediments generalment fangosos moderadament rics en clorurs. Colonitza síquies, estanys, basses i canals de corrent dèbil d'aigües alcalines i mineralitzades, sovint a la zona de contacte entre l'aigua salada i la dolça. El nivell d'aigua pot descendir considerablement o inclús assecar-se. Llavors les restes vegetals apareixen com una coberta terrosa que s'entremesclen amb els precipitats de sals procedents de l'aigua evaporada.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral

Ambients que ocupa. Llacunes salabroses, basses, canals.

Substrat. Argilós o llimós.

Gestió i problemes de conservació

Drenatge i transformació en terrenys de cultiu de la majoria dels estanys i basses salins. A la península l'estat de conservació d'aquest hàbitat és crític.

Unitats tipològiques

Ass. *Ruppium maritima* / Al. *Zannichellion pedicellatae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Ruppia cirrhosa</i>	x		x	
<i>Zannichellia palustris</i>		x	x	
<i>Zannichellia obtusifolia</i>			x	
<i>Althenia orientalis</i> subsp. <i>orientalis</i>			x	
<i>Ruppia maritima</i>			x	
<i>Althenia orientalis</i> subsp. <i>betpakdalensis</i>			x	

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 1150* Llacunes costaneres (en el cas d'estar lligades a zones costaneres)

Descripció i criteris interpretatius

Cursos d'aigua molt irregulars, de manera que durant l'estiatge queden reduïts a trams inconnexos o a basses aïllades. El component biòtic és variable i oscil·lant. A les petites basses semi permanents d'aquests torrents estacionals poden sobreviure algunes plantes aquàtiques menors com algunes espècies de *Potamogeton* o *Ranunculus*.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Cursos d'aigua intermitents

Substrat. Argilós, arenós o llimós depenent de la geologia.

Gestió i problemes de conservació

Hàbitat molt degradat a Menorca. En molts casos s'ha eliminat completament la vegetació de ribera, transformant la seva morfologia, canalitzat, sobre explotat les seves aigües o les aigües subterrànies que els alimenten. Reben els contaminants procedents de l'agricultura, afluents de depuradores i altres vessaments urbans i de vegades industrials.

Propostes de gestió

Neteges de torrents sostenibles amb mètodes manuals o amb mecanismes menys agressius, protecció d'una franja de 5 metres d'ample de la vegetació de ribera. Evitar l'abocament d'aigües residuals que excedeixin la quantitat de nutrients establerta per a zones sensibles...

Unitats tipològiques

Ass. *Zannichellio palustris-Potamogetonetum colorati*, Ass. *Callitricho-Ranunculetum aquatilis*, Ass. *Lemnetum gibbae*, Ass. *Lemno-Azolletum filiculoidis* subass. *lemnetosum minoris*, Ass. *Paspalo-Polypogonetum viridis* (Ass. *Paspalo-Polypogonetum semiverticillati*), Ass. *Apietum nodiflori*, Ass. *Geranio dissecti-Ranunculetum macrophylli*. Hi ha diverses espècies i variacions segons el substrat, naturalesa de l'aigua i permanència.

Observacions

L'Hàbitat d'interès comunitari 3290 *Rius mediterranis intermitents*, amb *gespes nitròfiles del Paspalo-Agrostidion* amb el que pot estar relacionat aquest hàbitat, a Menorca sovint està envaït per l'espècie exòtica invasora *Paspalum paspalodes*.

Més informació als estudis sobre els torrents de Menorca:

<http://www.obsam.cat/documents/informes/cartografia-vegetacio-ribera-memoria.pdf>

<http://www.obsam.cat/documents/informes/cartografia-vegetacio-ribera-memoria-II.pdf>

I lloc web del Govern balear.

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 3290 Rius mediterranis intermitents, amb gespes nitròfiles del *Paspalo-Agrostidion* (si va associat al 24.53)

Descripció i criteris interpretatius

Herbassars graminoides, de fins a mig metre d'alçària, que assoleixen elevats valors de recobriment. Hi són presents espècies higròfiles i alhora nitròfiles que suporten un cert grau de compactació del sòl. Sovint es tracta de gespes clarament dominades per una única espècie, a la qual acompanyen altres demés esporàdiques. En funció del tipus de substrat i de la humitat edàfica s'estableix la dominància d'una planta o d'una altra.

A Menorca es dona la controvèrsia que aquest hàbitat, tot i ser hàbitat d'interès comunitari, sovint està dominat per l'espècie exòtica invasora *Paspalum paspalodes*.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Vores de cursos d'aigua i fangars del litoral.

Substrat. Sòls argilosos, humits o temporalment inundats.

Gestió i problemes de conservació

Hàbitat freqüentment envaït per l'espècie exòtica *Paspalum paspalodes*, amb una gran capacitat invasora i que pot estar causant problemes a la flora autòctona sovint amenaçada com per ex. *Marsilea strigosa* o *Pilularia minuta*.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Paspalo-Polypogonetum viridis* (Ass. *Paspalo-Polypogonetum semiverticillati*)

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Paspalum paspalodes</i>	x		x	
<i>Lythrum junceum</i>		x	x	
<i>Paspalum vaginatum</i>			x	
<i>Polypogon viridis</i>			x	
<i>Paspalum dilatatum</i>			x	

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 3290 Rius mediterranis intermitents, amb gespes nitròfiles del *Paspalo-Agrostidion*

31.7472

Matollars xeroacàntics menorquins (*Hypericion balearici*).**Descripció i criteris interpretatius**

Matollars baix, poc dens i aerodinàmic. Comunitats pulvulars espinoses i subespinoses d'ambients litorals o de vessants exposats a l'acció del vent. El vent, el pasturatge, l'escassa potència dels sòls i la forta insolació fa que la vegetació sigui espinosa, de mida reduïda i amb mecanismes contra la predació dels herbívors. La caracteritza la presència de la frígola (*Teucrium subspinosum*) o la llengua de passerell (*Teucrium capitatum* subsp. *majoricum*). A la costa les acompanyen el socarell, la camamil·la, la socarrella, etc. En canvi a les zones calcàries i alteroses de l'interior les frígoles són acompanyades de porrassa, càrritx, romaní... Aquest tipus d'hàbitat és conegut de Mallorca i Menorca. A Mallorca és abundant a les zones muntanyoses mentre que a Menorca baixa fins al nivell de la mar.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral

Ambients que ocupa. Ambients litorals i exposats a l'acció del vent

Substrat. Sòls rocinosos i poc profunds.

Gestió i problemes de conservació

Aquest hàbitat no es troba gaire amenaçat. Possibles amenaces són els canvis d'us de sòl, així com l'abandonament de la pastura o, al contrari, la sobrepastura.

Propostes de gestió

Mantenir un nivell mitjà de pastura. Evitar els accessos rodats.

Unitats tipològiques

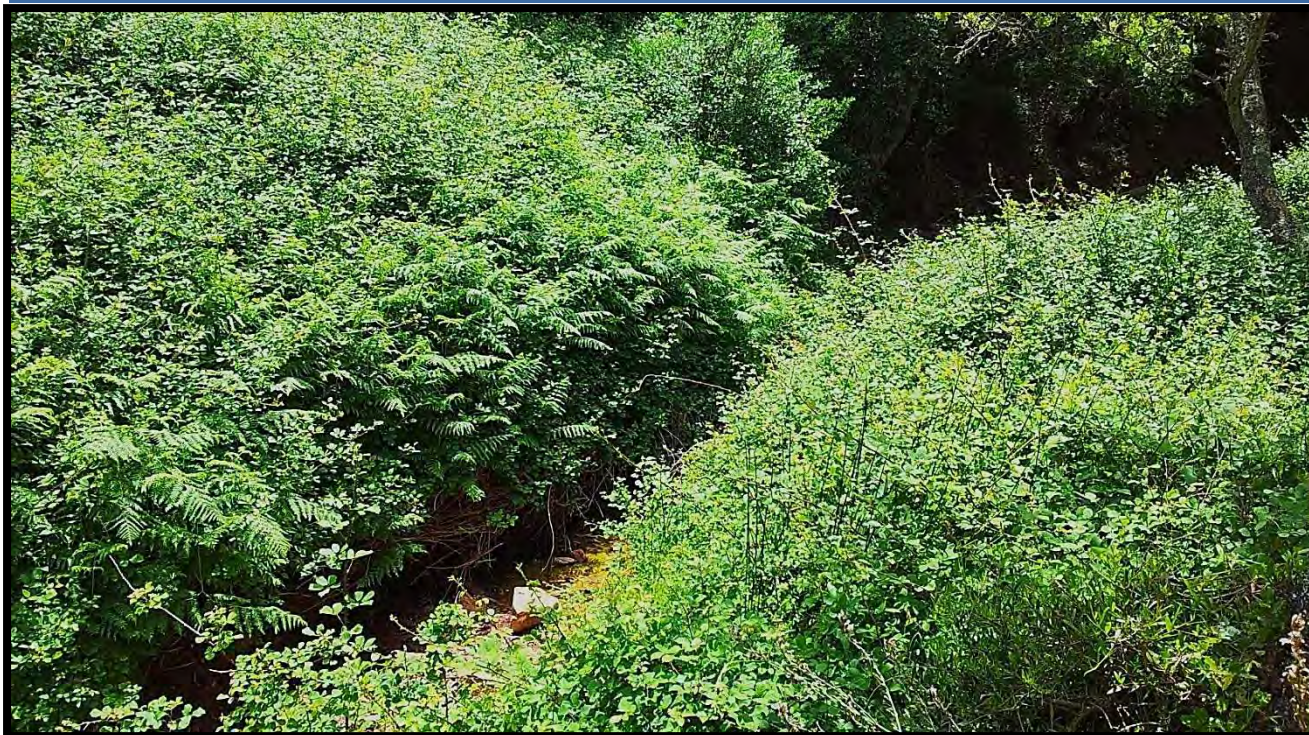
Ass. *Teucrietum subspinosi*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Teucrium subspinosum</i>	x		x	
<i>Teucrium capitatum</i> subsp. <i>majoricum</i>		x	x	
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x	x	
<i>Astragalus balearicus</i>			x	
<i>Anthyllis vulneraria</i>			x	
<i>Ononis crispa</i>			x	
<i>Cistus creticus</i>			x	
<i>Santolina chamaecyparissus</i> subsp. <i>magonica</i>		x		x
<i>Brachypodium retusum</i>		x		x
<i>Asphodelus aestivus</i>		x		x
<i>Carlina corymbosa</i> subsp. <i>corymbosa</i>		x		x
<i>Launaea cervicornis</i>				x
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>				x
<i>Pistacia lentiscus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 4090 Matollars xeroacàntics endèmics oromediterranis

Descripció i criteris interpretatius

Matollar espinós, dens i impenetrable, dominat generalment per l'abatzer. Depenent de les condicions de l' indret (insolació, pluviometria, continentalitat, etc.) i de les característiques del sòl, les plantes que acompanyen l'abatzer són diferents; l'estrat herbaci, quan la bardissa és molt densa, és gairebé inexistent.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota Menorca

Ambients que ocupa. Marges de boscos frescals, barrancs, vores de camins, partions de conreus, vores de rius, torrents i marges de conreus.

Substrat. Indiferent al pH, però en sòls generalment profunds i amb un cert grau d'humitat.

Gestió i problemes de conservació

En molts casos es tracta de comunitats secundàries, resultat de la degradació dels boscos o conseqüència de les tècniques d'aprofitament forestal. L'obertura de clarianes en els boscos afavoreix l'extensió d'aquesta bardissa. En el cas dels torrents la neteja mecànica que elimina completament la vegetació de ribera afavoreix l'assentament i dominància d'aquesta comunitat.

Propostes de gestió

S'hauria d'afavorir una successió cap a comunitats més evolucionades evitant els impactes que es generen sobre elles, sobretot en els hàbitats més amenaçats com serien els torrents. En aquest cas es fa necessari eliminar els impactes sobre la vegetació de ribera afavorint una successió positiva.

Unitats tipològiques

Ass. *Rubo ulmifolii-Crataegetum brevispiniae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Rubus ulmifolius</i>	x		x	
<i>Prunus spinosa</i>		x	x	
<i>Tamus communis</i>		x	x	
<i>Rubus caesius</i>		x	x	
<i>Crataegus monogyna</i>			x	
<i>Brachypodium sylvaticum</i>		x		x
<i>Arum italicum</i> subsp. <i>italicum</i>				x
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>				x
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>				x
<i>Rosa sempervirens</i>				x
<i>Pistacia lentiscus</i>				x
<i>Clematis cirrhosa</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Bosquines d'arbres i d'arbustos, principalment d'alzina, que solen incloure diverses lianes i mates petites. Sovint hi sobresurten algunes alzines arborescents, mentre que el gruix de la comunitat forma un estrat de pocs metres d'alçària formada per una comunitat d'estepes i brucs. Es dona per tant a zones silíciques de tramuntana. Sovint aquestes màquies són producte de desforestació (tala o foc); es tracta, doncs, d'etapes serials dels alzinars, que a poc a poc donen pas a formes més evolucionades. Localment, sota unes condicions ambientals que limitin fortament el seu desenvolupament, poden tenir caràcter permanent. Una etapa enrere en l'evolució serial ens du a la marina silícicola d'estepes i brucs.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zones silíciques de Tramuntana

Ambients que ocupa. Normalment vessants de puigs, tot i que també poden ser zones planes.

Substrat. Sòls silícics

Gestió i problemes de conservació

En molts casos es tracta de comunitats secundàries, resultat de la degradació dels boscos d'alzina a causa del foc o tales.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Cyclamini balearici-Quercetum ilicis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>	x		x	
<i>Erica arborea</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Ruscus aculeatus</i>		x	x	
<i>Lonicera implexa</i>		x	x	
<i>Arbutus unedo</i>		x	x	
<i>Carex distachya</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Rhamnus alaternus</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Myrtus communis</i>		x	x	
<i>Carex halleriana</i>			x	
<i>Clematis cirrhosa</i>			x	
<i>Phillyrea angustifolia</i>			x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Calicotome spinosa</i>			x	
<i>Calicotome infesta</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>			x	
<i>Erica scoparia</i>		x		x
<i>Cistus salviifolius</i>		x		x
<i>Tamus communis</i>		x		x
<i>Lavandula stoechas</i>				x
<i>Cistus monspeliensis</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 9340 Alzinars i carrascars

Descripció i criteris interpretatius

Formacions esclerofil·les de port arbori (>1,5m) on l'ullastre domina l'estrat arbori i que poden presentar-se acompanyades per una gran varietat d'espècies.

A Menorca es tracta d'una comunitat climàtica en molts indrets, però especialment en aquells on es dona una influència marina. Sovint apareix on les condicions deixen de ser idònies per l'alzinar, i a més les condicions del vent o substrat fan que no es puguin desenvolupar individus de port més alt formant boscos ben desenvolupats d'ullastres.

Moltes vegades a les zones més exposades al vent trobaríem formacions aerodinàmiques més baixes a la cara nord que van augmentant en alçada a mesura que van cap a l'interior i els individus van quedant protegits darrera les primeres franges de vegetació.

També trobaríem aquest hàbitat quan els boscos d'ullastre han estat fragmentats per l'activitat agrícola, sigui en forma de bosquetons o, més freqüentment, en disposició lineal als marges de camins i cultius.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Per tota l'illa, essent més freqüent prop de la costa.

Ambients que ocupa. Anell litoral al voltant de tota l'illa.

Substrat. Qualsevol

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>	x		x	
<i>Arisarum vulgare</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Asparagus albus</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Prasium majus</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ruscus aculeatus</i>			x	
<i>Rhamnus alaternus</i>			x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Geranium purpureum</i>		x		x
<i>Tamus communis</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 9320 Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*

32.123

Màquies de llentiscle de terra baixa.

Descripció i criteris interpretatius

Bosquines força denses i altes (generalment 2-3 m), formades principalment pel llentiscle o mata, i també per altres arbres o arbustos esclerofil·les, més aviat xeròfils. Poden dur un estrat herbaci, poc dens i irregular, i algunes petites lianes.

Es troba com a clímax o comunitat permanent en espais oberts al vent del nord. La màquia o garriga dominada per llentiscle fa la funció també de comunitat substituent de l'alzinar.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Per tota l'illa, essent més freqüent prop de la costa.

Ambients que ocupa. Sobretot costers litorals.

Substrat. Qualsevol

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Pistacia lentiscus</i>	x		x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Asparagus albus</i>				
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ruscus aculeatus</i>			x	

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC :-

32.1322

Sivinars (màquies o garrigues amb abundància de *Juniperus phoenicea* subsp. *turbinata* arborescent), de les costes rocoses del litoral.

Descripció i criteris interpretatius

Formacions esclerofil·les predominantment arbustives i ocasionalment arbòries on dominen, o almenys hi són abundants, les sivines. En general es troben sobre sòls rocallosos propers al litoral, on sovint prenen formes fortament aerodinàmiques que limiten l'alçada de les savines (<1.5m). Es tracta d'espècies resistents, tant a l'eixut estival com al vent constant que diposita sal damunt el seu fullatge mitjançant els aerosols d'aigua marina.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim

Ambients que ocupa. Costes rocalloses litorals.

Substrat. rocós

Gestió i problemes de conservació

Antigament els sivinars eren desplaçats per pinars. També han estat explotats fins fa poc per obtenir fusta, i la sobrepastura pot influenciar molt negativament en una espècie de creixement tant lent. Les amenaces més importants són l'ús recreatiu desordenat de la costa i la urbanització.

Propostes de gestió

-

Observacions

Aquest hàbitat fa referència a savinoses sobre sòls rocallosos del litoral. Els sivinars dunars corresponen a l'hàbitat biotop 16.272 i HIC 2250*

Unitats tipològiques

Ass. *Juniperetum turbinatae* subass. *ruscetosum aculeati*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>	x		x	
<i>Pistacia lentiscus</i>	x		x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>			x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Clematis flammula</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Asparagus acutifolius</i>			x	
<i>Asparagus stipularis</i>			x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>			x	
<i>Pinus halepensis</i>			x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Sonchus bulbosus</i> subsp. <i>bulbosus</i>				x
<i>Asphodelus aestivus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 5210 Màquies i garrigues amb *Juniperus* spp. arborescents, no dunars

Descripció i criteris interpretatius

Bosquets formats per llorers de port baix amb altres arbustos

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Fondals i voreres de torrents.

Substrat. Sòls humits

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Observacions

Si els llors són de gran port i les formacions són més estructurades l'hàbitat correspon al 44.515+

Unitats tipològiques

Formacions de *Laurus nobilis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Laurus nobilis</i>	x		x	
<i>Rubus ulmifolius</i>		x	x	
<i>Rubus caesius</i>		x	x	
<i>Brachypodium sylvaticum</i>		x	x	
<i>Tamus communis</i>		x	x	
<i>Vinca difformis</i>		x	x	
<i>Arum italicum</i> subsp. <i>italicum</i>		x	x	
<i>Ranunculus ficaria</i>			x	
<i>Crataegus monogyna</i>			x	
<i>Populus alba</i>			x	
<i>Populus nigra</i>			x	
<i>Ulmus minor</i>			x	
<i>Fraxinus angustifolia</i>			x	
<i>Equisetum telmateia</i>			x	
<i>Hedera hélix</i>		x		x
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>				x
<i>Ruscus aculeatus</i>				x
<i>Rosa sempervirens</i>				x
<i>Rubia peregrina</i> s.l.				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 5230* Màquies amb llor (*Laurus nobilis*)

32.211

Garrigues o marines d'ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*) i llentiscle (*Pistacia lentiscus*), de les terres mediterrànies càlides.

Descripció i criteris interpretatius

Formacions esclerofil·les de port arbustiu (< 1.5m) en les que el ullastre i el llentiscle o mata són molt abundants.

Es tracta d'una comunitat de transició cap a comunitats més estructurades (32.121 i posterior 45.11) que ocupa transitòriament àrees amb activitat agrícola o ramadera - present o abandonada-, encara que pot ser permanent a zones litorals exposades al vent. Degut a la seva transitorietat i l'influència humana adopta diferents patrons espacials (des de mosaics agroforestals fins a garrigues denses). A zones molt exposades al vent agafen formes aerodinàmiques, constituint la comunitat permanent.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Costers litorals com a comunitat permanent i comunitats secundàries en mosaics agroforestals.

Substrat. Tot tipus de sòls.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Observacions

La presència de determinades espècies es consideren fàcies d'aquest matollar i estan codificades en altres hàbitats (p.ex. 32.22, 32.214,32.215...)

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>	x		x	
<i>Pistacia lentiscus</i>	x		x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Arisarum vulgare</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Asparagus albus</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Myrtus communis</i>			x	
<i>Prasium majus</i>			x	
<i>Ruscus aculeatus</i>			x	
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>			x	
<i>Rhamnus alaternus</i>			x	
<i>Calicotome spinosa</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>			x	

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC : 5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics

32.214

Garrigues o marines dominades per llentiscle (*Pistacia lentiscus*), de les contrades mediterrànies càlides.

Descripció i criteris interpretatius

Matollars relativament densos, de 0,7 a 1,5 m d'alçària, formats per la mata o llentiscle i per altres arbusts escleròfil·les. La irregularitat de l'estrat arbustiu afavoreix que es facin algunes herbes i mates xeròfiles a les clarianes. Es tracta de comunitats permanents amb una morfologia sovint aerodinàmica i sotmeses a una forta influència marítima, que formen un cinturó litoral molt fragmentat al voltant de l'illa, ocupant l'espai de transició entre la màquia d'aladern menorquí (32.21A1) i la garriga d'ullastre (32.211).

L'abundància de cabres a la zona de Cavalleria fa que limitin el creixement i la dominància del llentiscle per a forta predació i es manté en aquest estat de matollar baix i permet la presència abundant de romaní i camamill·la de Maó.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Cinturó litoral al voltant de l'illa.

Ambients que ocupa. Zones litorals molt influenciades per l'acció del vent

Substrat. Tot tipus de sòls.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Aro picti-Phillyreetum rodriguezii* i la transició cap a l'Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Pistacia lentiscus</i>	x		x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>	x		x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>			x	
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x		x
<i>Santolina chamaecyparissus</i> subsp. <i>magonica</i>		x		x
<i>Helichrysum stoechas</i>		x		x
<i>Teucrium capitatum</i> subsp. <i>majoricum</i>				x
<i>Launaea cervicornis</i>				x
<i>Anthyllis hystrix</i>				x
<i>Teucrium subspinosum</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics

32.215

Marines dominades per argelaga (*Calicotome spinosa* i *C. infesta*) de les contrades mediterrànies.

Descripció i criteris interpretatius

Matollars relativament alts (1-2 m) i densos, força impenetrables, en què l'argelaga domina o gairebé juntament amb altres arbustos. S'hi fan, menys abundants, algunes lianes i herbes.

Comunitat que en el paisatge natural devia aparèixer segurament en forma de marge forestal o de vegetació de clariana. Es troba moltes vegades en clarianes de boscos d'ullastre o alzina o a zones cremades en procés de reforestació. Correspondria a estadis regeneratius de l'ullastrar.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Marges o clarianes de boscos, entre matollars o bosquines mediterrànies més generalistes.

Substrat. Sòls relativament profunds.

Gestió i problemes de conservació

Es sol tractar de comunitats secundàries d'ullastrars o alzinars en regeneració.

Propostes de gestió

-

Observacions

Correspondria a comunitats d'ullastrar però si es troba en estadis més oberts, en camps abandonats en que la regeneració no es tant avançada trobem argelaga amb brolles silícicoles (Ass. *Ampelodesmo-Ericetum scopariae* / Ass. *Lavandulo-Ericetum scopariae*)

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Calicotome spinosa</i>	x		x	
<i>Calicotome infesta</i>	x		x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>		x	x	
<i>Rhamnus alaternus</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Prasium majus</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Cistus monspeliensis</i>				x
<i>Erica multiflora</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Comunitats de nanofaneròfits i camèfits que es desenvolupa a talussos i terrenys plans costaners sotmesos a una forta influència del vent marí. A més de presentar un caràcter termòfil també és relativament nitròfila degut a la presència d'aus marines i, secundàriament, d'activitats antròpiques. Es tracta de matollars baixos i oberts pròxims als penya-segats costaners en que solen dominar les semprevives (*Helichrysum stoechas*) i bolitx de la mar (*Anthemis maritima*) amb *Euphorbia pithyusa* i endemismes com *Santolina chamaecyparissus* subsp. *magonica* i *Limonium minutum*. També es solen trobar alguns socarrells aïllats.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Ambients costaners. Comú a la costa nord de l'illa.

Ambients que ocupa. Penya-segats i terrenys plans costaners

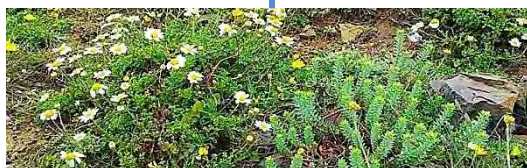
Substrat. Roques.

Gestió i problemes de conservació

Urbanització, sobre-pastura, circulació motoritzada fora vials, etc. No solen ser hàbitats sotmesos a tanta pressió humana com les platges arenoses però comencen a trobar-se molt freqüentats a les immediacions del camí de cavalls, el que genera erosió i alteració de la tranquil·litat de l'hàbitat que pot provocar problemes a la fauna associada.

Propostes de gestió

Protecció del litoral i seguiment dels possibles impactes del camí de cavalls.

Unitats tipològiques

Ass. *Euphorbio pithyusae-Anthemidetum maritimae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Anthemis maritima</i>	x		x	
<i>Euphorbia pithyusa</i>		x	x	
<i>Helichrysum stoechas</i>		x	x	
<i>Santolina chamaecyparissus</i> subsp. <i>magonica</i>		x	x	
<i>Launaea cervicornis</i>			x	
<i>Limonium minutum</i>			x	
<i>Senecio rodriguezii</i>			x	
<i>Limonium virgatum</i>			x	
<i>Crithmum maritimum</i>			x	
<i>Polycarpon polycarpoides</i> subsp. <i>colomense</i>			x	
<i>Frankenia hirsuta</i>			x	
<i>Artemisia caerulescens</i> subsp. <i>gallica</i>		x		x
<i>Lotus cytisoides</i>		x		x
<i>Silene sedoides</i>				x
<i>Desmazeria marina</i>				x
<i>Coris monspeliensis</i> subsp. <i>fontqueri</i>				x
<i>Hyoseris radiata</i>				x
<i>Reichardia picroides</i>				x
<i>Dactylis glomerata</i>				x
<i>Lotus edulis</i>				x
<i>Melilotus indicus</i>				x
<i>Sonchus montanus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 5320 Comunitat baixes d'*Euphorbia pithyusa* properes a penya-segats

32.21A1

Màquies aerodinàmiques d'aladern menorquí (*Phillyrea media* var. *rodriguezii*)

Descripció i criteris interpretatius

Màquia o garriga endèmica de Menorca on domina l'aladern menorquí (*Phillyrea media* var. *rodriguezii*) i es troba una gran varietat d'endemismes (*Daphne rodriguezii*, socarrells...).

Habitualment es troba molt prop de la costa on sovint pren formes fortament aerodinàmiques i on pot adoptar dues configuracions espacials : (1) individus esparsos alternats amb socarrells sobre substrat rocós, més a prop de la mar i (2) formant una garriga esparsa i baixa amb llentiscle i ullastre, mes allunyada de la mar.

Es desenvolupa sobretot a la costa septentrional de Menorca, molt ventosa, on se situa com a comunitat permanent entre el *Launaeetum cervicornis* i les comunitats de l'interior.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim. Sobretot a la costa septentrional.

Ambients que ocupa. A la costa a zones exposades a l'acció del vent.

Substrat. Sòls rocinosos.

Gestió i problemes de conservació

Les mateixes amenaces que pateixen les zones costaneres

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Aro picti-Phillyreetum rodriguezii*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>	x		x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Arum pictum</i> subsp. <i>sagittifolium</i>			x	
<i>Helicodictyon muscivorus</i>			x	
<i>Arisarum vulgare</i>			x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>			x	
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>			x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>			x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>balearica</i>			x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x		x
<i>Sonchus bulbosus</i> subsp. <i>bulbosus</i>		x		x
<i>Santolina chamaecyparissus</i> subsp. <i>magonica</i>		x		x
<i>Helichrysum stoechas</i>				x
<i>Teucrium capitatum</i> subsp. <i>majoricum</i>				x
<i>Teucrium subspinosum</i>				x
<i>Launaea cervicornis</i>				x
<i>Daphne rodriguezii</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics

32.21A3

Màquies amb abundància d'aladern (*Phillyrea latifolia* o *P. angustifolia*)

Descripció i criteris interpretatius

Formacions esclerofil·les de port arbori (>1,5m) en les que *Phillyrea latifolia* i *P. angustifolia* resulten molt abundants, poden presentar-se acompanyades per una gran varietat d'espècies, entre les quals predomina l'ullaastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*).

Ambdues espècies d'aladern són característiques d'alzinars, ullastrars i les zones arbustives desenvolupades en els seus ambients, podent fer-se especialment abundants a zones rocoses o pedregoses de les marines que resulten de la degradació i destrucció d'aquestes formacions boscoses, així com d'etapes avançades de regeneració de les mateixes.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Marges de boscos esclerofil·les i marines resultants de la seva degradació, moltes vegades entre roques o en sòls pedregosos.

Substrat. Qualsevol.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris*-*Oleetum sylvestris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Phillyrea latifolia</i>	x		x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>	x		x	
<i>Rhamnus alaternus</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Phillyrea angustifolia</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Calicotome spinosa</i>		x	x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>		x	x	
<i>Prasium majus</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Arisarum vulgare</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Asparagus albus</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Ruscus aculeatus</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Myrtus communis</i>			x	
<i>Tamus communis</i>		x		x
<i>Geranium purpureum</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: 5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics

32.211

Sivinars (matollars de *Juniperus phoenicea*) prostrats, de les contrades marítimes càlides.

Descripció i criteris interpretatius

Formacions arbustives baixes, riques en elements termòfils, assentades sobre sòls rocosos i que tenen una forta influència marítima (especialment el vent).

Es tracta de comunitats dominades per sivines postrades (de formes fortament aerodinàmiques), que els confereixen un aspecte característic, i en les quals les sivines formen un estrat no gaire dens d'entre 0,3m i 1m d'alçada. Per sota dels arbusts i aprofitant les clarianes sol haver-hi algunes herbes xeròfiles i matetes.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim. Sobretot a la costa septentrional.

Ambients que ocupa. A la costa a zones exposades a l'acció del vent.

Substrat. Sòls rocosos.

Gestió i problemes de conservació

Es tracta d'un hàbitat força sensible ja que són arbres de creixement molt lent. En determinats indrets són afectades per la sobrepastura. També, al tractar-se de zones costaneres aquest hàbitat es veu afectat per totes les amenaces que rep la zona litoral (sobrefreqüentació, accessos rodats, circulació per fora de camins, urbanització, etc.)

Propostes de gestió

Mantenir una nivells mitjos de pastura, evitar la circulació rodada fóra de camins.

Unitats tipològiques

Ass. *Juniperetum turbinatae* subass. *ruscetosum aculeati*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>	x		x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Pinus halepensis</i>			x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>			x	
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x		x
<i>Asphodelus aestivus</i>		x		x
<i>Santolina chamaecyparissus</i> subsp. <i>magonica</i>		x		x
<i>Sonchus bulbosus</i> subsp. <i>bulbosus</i>				x
<i>Launaea cervicornis</i>				x
<i>Anthyllis hystrix</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Matollars o bosquines baixes (0,5-2 m d'alçària), dominats per la mula i formats també per alguns altres arbres i arbusts mediterranis xeròfils. A Balears aquesta comunitat apareix com una vessant del matollar termòfil mediterrani caracteritzat per l'abundància d'aquesta lletrera. El fort estrès hídric de l'estiu es manifesta en la pèrdua de la fulla de la mula, i l'aspecte de l'associació experimenta canvis cromàtics espectaculars al llarg de l'any: color verd clar a l'època humida, llavors les fulles engrogeixen a l'arribar l'època seca fins que es perden i la planta agafa el color vermell de les tiges joves i grisenc de les tiges més envellides.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim. Sobretot al quadrant NE i SE de l'illa.

Ambients que ocupa. Vessants amb pendents pronunciats.

Substrat. Sòls rocosos, secs i prims tan calcaris com silícics.

Gestió i problemes de conservació

Pot tractar-se d'una comunitat permanent edafoxeròfila en pendents pronunciats prop de la costa o de comunitats secundàries en regeneració on la lletrera apareix normalment amb ullastres petits en regeneració, arrelaça, aritja, etc.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris* subass. *euphorbietum dendroidis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Euphorbia dendroides</i>	x		x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>		x	x	
<i>Calicotome spinosa</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Arisarum vulgare</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Prasium majus</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>				x
<i>Cistus monspeliensis</i>				x
<i>Erica multiflora</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics

32.23

Brolles o garrigues envaïdes per càrritx (*Ampelodesmos mauritanica*), de les contrades mediterrànies càlides.

Descripció i criteris interpretatius

Matollars esclerofil·les mitjanament densos, generalment d'entre 0,8 i 1,3 m d'alçària, en què dominen més o menys les denses tofes del càrritx. Entremig, s'hi barregen diversos arbustos de mata, bruc, ullastre, aritja, romaní, etc. En molts casos es tracta de formacions inestables, resultat d'abandonament de cultius o d'incendis continuats provocats per a obrir espais de pastura.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Vessants amb pendents pronunciats, zones cremades o zones abandonades en regeneració.

Substrat. Qualsevol tipus de sòls

Gestió i problemes de conservació

Es tracta de comunitats molt abundants a l'illa perquè han estat molt afavorides per les antigues pràctiques de crema de les marines per a crear pastures. Pot establir-se comunitat permanent en pendents pronunciats on el sòl es prim.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

1. Ass. *Smilaco balearicae*-*Ampelodesmetum mauritanicae* / Ass. *Prasio majoris*-*Oleetum sylvestris* oberts en estadis primerencs de regeneració (veure llistat sp 32.211)

2. Ass. *Ampelodesmo mauritanicae*-*Ericetum scopariae* / Ass. *Cyclamini balearici*-*Quercetum ilicis* oberts en estadis primerencs de regeneració (veure llistat sp 32.1121+)

Flora característica

	Dominant		Comú		Característic		Secundari	
	1	2	1	2	1	2	1	2
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>	x	x			x	x		
<i>Pistacea lentiscus</i>			x		x	x		
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>			x	x	x	x		
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>			x		x	x		
<i>Asparagus stipularis</i>			x		x	x		
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>			x		x	x		
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x		x	x		
<i>Calicotome spinosa</i>			x	x	x	x		
<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>			x		x	x		
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>					x	x		
<i>Rosmarinus officinalis</i>			x				x	
<i>Santolina chamaecyparissus</i> subsp. <i>magonica</i>							x	
<i>Erica arborea</i>				x	x	x		
<i>Arbutus unedo</i>				x	x	x		
<i>Myrtus communis</i>				x	x	x		
<i>Calicotome infesta</i>					x	x		
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>					x	x		
<i>Pinus halepensis</i>					x	x		
<i>Cistus salviifolius</i>				x				x
<i>Erica scoparia</i>				x				x
<i>Lavandula stoechas</i>								x
<i>Cistus monspeliensis</i>				x				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics

Descripció i criteris interpretatius

Matollars relativament densos, d'aspecte poc uniforme, formats per una certa diversitat d'arbustos escleròfil·les de fulla relativament petita (ullastre, llentiscle, aritja...), entremig dels quals destaca el singular garballó, que sol créixer fent petits grups. També hi sovintegen algunes mates i herbes xeròfiles i hi són freqüents els afloraments de roca i els terraprims. Fan claps, diferenciats per l'abundància de garballó, enmig de garrigues en què aquesta palmera és menys dominant.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral marítim. Sobretot al quadrant NE i SE de l'illa.

Ambients que ocupa. Llocs secs i roquissars a prop del litoral.

Substrat. Sòls rocósos, secs i prims.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Chamaerops humilis</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>		x	x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ruscus aculeatus</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>			x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>			x	
<i>Calicotome spinosa</i>			x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	

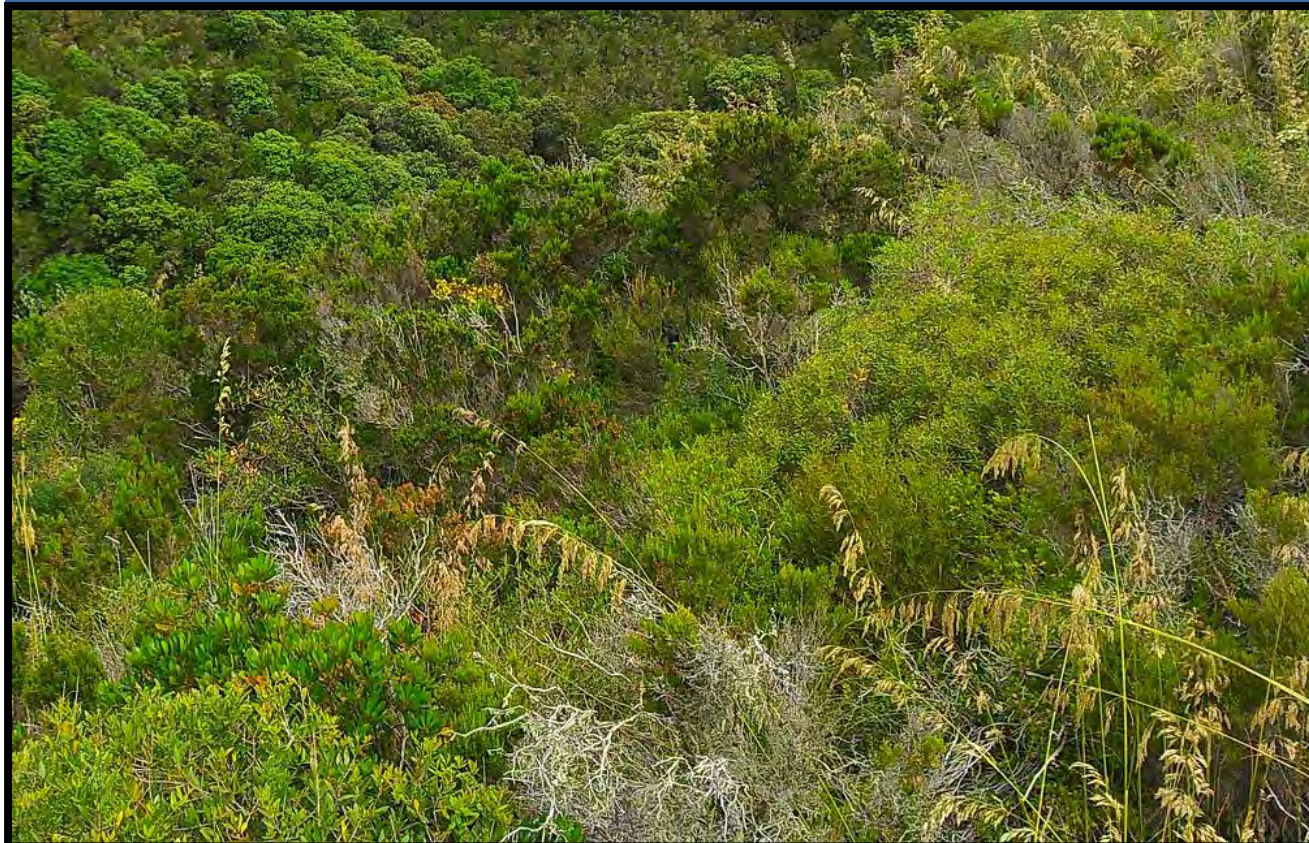

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics

32.322+

Brolla silicícola d'estepes i brucs amb càrritx.

Descripció i criteris interpretatius

Formacions arbustives denses i altes (sovint de 2-3 m) definides per les poblacions del bruc mascle. Sovint es barregen amb el bruc arbustos o arbres esclerofil·les, o bé hi ha un estrat superior clar (d'alzina o de pins). El càrritx també hi és abundant. Es fa sobre terrenys silícics. Es tracta d'una comunitat secundària sorgida arran la degradació de l'alzinar o ullastrar.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona de tramuntana de l'illa.

Ambients que ocupa. Vessants d'orientació diversa, tot i que també en terres planes, en àrees desforestades.

Substrat. Sòls silícics.

Gestió i problemes de conservació

Es tracta de comunitats secundàries pròpies de la degradació de l'alzinar o ullastrar. No trobem problemes de conservació.

Propostes de gestió

-

Observacions:

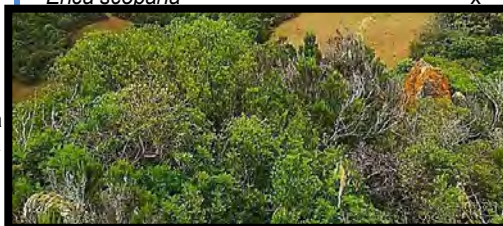
No s'empra la classificació 32.321+ i es passa directament a 32.322+ per fer servir la mateixa nomenclatura que el mapa d'hàbitats forestals.

Unitats tipològiques

Ass. *Ampelodesmo-Ericetum scopariae* / Ass. *Lavandulo-Ericetum scopariae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Erica arborea</i>	x		x	
<i>Cistus salviifolius</i>		x	x	
<i>Arbutus unedo</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>		x	x	
<i>Myrtus communis</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Cistus monspeliensis</i>		x	x	
<i>Calicotome spinosa</i>			x	
<i>Calicotome infesta</i>			x	
<i>Rhamnus alaternus</i>			x	
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>			x	
<i>Pinus halepensis</i>			x	
<i>Lavandula stoechas</i>			x	
<i>Serapias nurrica</i>			x	
<i>Cytinus hypocistis</i> subsp. <i>macranthus</i>			x	
<i>Erica scoparia</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

32.3221+

Brolla silicícola d'estepes i brucs sobre sòls arenosos amb comunitats d'*Isoetes*.

Descripció i criteris interpretatius

Marines d'estepes i brucs sobre terrenys silícics. Trobem a les clarianes o zones menys ombrejades comunitats d'*Isoetes*.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona de tramuntana de l'illa.

Ambients que ocupa. Vessants d'orientació diversa, tot i que també en terres planes, en àrees d'alzinar degradat.

Substrat. Sòls silícics, arenosos.

Gestió i problemes de conservació

La presència de clarianes, zones més obertes, inundables o molt humides, dins de les marines facilita la presència de les comunitats d'*Isoetes*. Si es tanca totalment la vegetació és difícil l'existència d'aquestes comunitats.

Propostes de gestió

Unitats tipològiques

Ass. *Ampelodesmo-Ericetum scopariae* / Ass. *Lavandulo-Ericetum scopariae*

+ Ass. *Isoetetum duriei* a zones de clarianes

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Erica arborea</i>	x		x	
<i>Cistus salviifolius</i>		x	x	
<i>Arbutus unedo</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Myrtus communis</i>		x	x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Cistus monspeliensis</i>		x	x	
<i>Calicotome spinosa</i>			x	
<i>Calicotome infesta</i>			x	
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>			x	
<i>Pinus halepensis</i>			x	
<i>Lavandula stoechas</i>			x	
<i>Serapias nurrica</i>			x	
<i>Erica scoparia</i>		x		x
<i>Isoetes duriei</i>		x	x	
<i>Isoetes hystrix</i>			x	
<i>Lythrum hyssopifolia</i>		x	x	
<i>Isolepis cernua</i>		x	x	
<i>Juncus bufonius</i>		x	x	
<i>Juncus capitatus</i>		x	x	
<i>Juncus hybridus</i>		x	x	
<i>Centaurium maritimum</i>		x	x	
<i>Cicendia filiformis</i>			x	
<i>Radiola linoides</i>			x	
<i>Lotus angustissimus</i>			x	
<i>Solenopsis laurentia</i>			x	

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: l'hàbitat 3170* basses temporals mediterrànies pot aparèixer a les clarianes

32.341

Estepars dominats per estepa negra (*Cistus monspeliensis*), silicícules, de les contrades mediterrànies marítimes.

Descripció i criteris interpretatius

Brolles de composició florística variable, però sempre dominades per l'estepa negra, tot i que poden abundar-hi altres espècies arbustives. Els arbustos no ultrapassen gaire el metre d'alçada i generalment no formen poblaments densos. Això permet el desenvolupament d'un estrat herbaci força divers, on a la primavera, poden aparèixer algunes espècies anuals. El mes de maig, quan les flors blanques de l'estepa negra estan en flor, l'hàbitat presenta un aspecte realment vistós. En general representa un estadi de recuperació forestal, principalment a partir de conreus abandonats però en alguns solells de sòls prims i oligotròfics poden representar una comunitat permanent.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona de tramuntana de l'illa.

Ambients que ocupa. Costers orientats al sud, conreus abandonats o zones pertorbades amb pastures.

Substrat. Sòls silícics, prims.

Gestió i problemes de conservació

Moltes d'aquestes brolles són secundàries. Poden aparèixer en conreus abandonats i altres representen una etapa de recuperació després dels incendis. De manera espontània tendeixen a reforestar-se amb pins i alzines. S'exploten sovint com a pastura d'ovelles i cabres.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Lavandulo stoechadis*-*Cistetum monspeliensis* / Ass. *Lavandulo-Ericetum scopariae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Cistus monspeliensis</i>	x		x	
<i>Cistus salviifolius</i>		x	x	
<i>Lavandula stoechas</i>			x	
<i>Cytinus hypocistis</i> subsp. <i>macranthus</i>			x	
<i>Erica arborea</i>		x		x
<i>Erica scoparia</i>				x
<i>Calicotome spinosa</i>		x		x
<i>Calicotome infesta</i>				x
<i>Arbutus unedo</i>		x		x
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x		x
<i>Dorycnium pentaphyllum</i>		x		x
<i>Pistacia lentiscus</i>		x		x
<i>Brachypodium retusum</i>		x		x
<i>Hyparrhenia pubescens</i>				x
<i>Dactylis glomerata</i>				x
<i>Dorycnium hirsutum</i>				x
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>				x
<i>Pinus halepensis</i>				x
<i>Pistacia lentiscus</i>				x
<i>Myrtus communis</i>				x
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Matollars més aviat baixos (50-80 cm) i clars en què el romaní és més o menys dominant al costat d'altres arbustos i mates de port semblant, diferents segons els indrets. Per un seguit, totes aquestes mates tenen fulles estretes, més o menys rígides, i capçades poc denses. També s'hi fan, però, algunes plantes de fulla blana (malacofil·les). Sol haver-hi un estrat més baix, molt irregular i poc dens, integrat per matetes i herbes xeròfiles, moltes vegades la llengua de passerell hi és abundant (*Teucrium capitatum* subsp. *majoricum*). Sovint hi creixen alguns arbres dispersos, principalment el pi (*Pinus halepensis*). Les diferents mates que poden conviure amb el romaní defineixen diverses comunitats dins d'aquesta unitat, més aviat genèrica. En alguns casos, l'abundància relativa de les altres espècies assenyalen la transició cap a d'altres unitats properes (32.421+, 32.211..); també pot passar gradualment a pinedes de pi amb sotabosc dominat per romaní.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona de migjorn de l'illa i llocs puntuals del nord.

Ambients que ocupa. Indrets desforestats, sigui per tals intenses, sigui per incendi; també camps abandonats de fa anys.

Substrat. Roques carbonàtiques; sòls bàsics, generalment rocallosos, prims, que esdevenen força secs a l'estiu

Gestió i problemes de conservació

Moltes d'aquestes brolles són secundàries. Poden aparèixer en conreus abandonats i altres representen una etapa de recuperació després dels incendis. De manera espontània tendeixen a reforestar-se amb pins i ullastres. S'exploten sovint com a pastura d'ovelles i cabres.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Loto tetraphylli-Ericetum multiflorae* subass. *teucrietosum spinescentis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Rosmarinus officinalis</i>	x		x	
<i>Erica multiflora</i>		x	x	
<i>Teucrium capitatum</i>		x	x	
subsp. <i>majoricum</i>		x	x	
<i>Cistus albidus</i>		x	x	
<i>Micromeria rodriguezii</i>		x	x	
<i>Globularia alypum</i>			x	
<i>Lotus tetraphyllus</i>			x	
<i>Fumana thymifolia</i>			x	
<i>Ononis minutissima</i>			x	
<i>Cistus creticus</i>			x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x		x
<i>Teucrium subspinosum</i>		x		x
<i>Pinus halepensis</i>		x		x
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>				x
<i>Dorycnium pentaphyllum</i>				x
<i>Brachypodium retusum</i>				x
<i>Dactylis glomerata</i>				x
<i>Stipa offneri</i>				x
<i>Cistus monspeliensis</i>				x

Descripció i criteris interpretatius

Brolla alta i no gaire densa de xipell, més baixa i esclarissada que la brolla silicícola, formada per mates i arbustos ericoides, com ho és el mateix xipell, que floreix a l'hivern amb flors petites i rosades. En aquesta brolla es poden trobar totes les estepes que es fan a Menorca (borrera, negra, blanca, blava). Entremig s'hi fan matetes petites i herbes xeròfiles esparses, i encara queda bona part del sòl al descobert, algun cop mig ocupat per molses i líquens terrícoles. Sovint hi ha algun arbret dispers, principalment pi. Es fa en terrenys calcaris.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona de migjorn de l'illa i llocs puntuals del nord.

Ambients que ocupa. Indrets desforestats, sigui per tals intenses, sigui per incendi; també camps abandonats de fa anys.

Substrat. Roques carbonàtiques; sòls bàsics, generalment rocallosos, prims, que esdevenen força secs a l'estiu

Gestió i problemes de conservació

Moltes d'aquestes brolles són secundàries. Poden aparèixer en conreus abandonats i altres representen una etapa de recuperació després dels incendis. De manera espontània tendeixen a reforestar-se amb pins i ullastres. S'exploten sovint com a pastura d'ovelles i cabres.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Loto tetraphylli-Ericetum multiflorae* subass. *teucrietosum spinescentis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Erica multiflora</i>	x		x	
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x	x	
<i>Cistus albidus</i>		x	x	
<i>Teucrium capitatum</i> subsp. <i>majoricum</i>		x	x	
<i>Micromeria rodriguezii</i>		x	x	
<i>Globularia alypum</i>			x	
<i>Lotus tetraphyllus</i>			x	
<i>Fumana thymifolia</i>			x	
<i>Ononis minutissima</i>			x	
<i>Cistus creticus</i>			x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x		x
<i>Teucrium subspinosum</i>		x		x
<i>Pinus halepensis</i>		x		x
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>		x		x
<i>Dorycnium pentaphyllum</i>		x		x
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>				x
<i>Brachypodium retusum</i>				x
<i>Dactylis glomerata</i>				x
<i>Stipa offneri</i>				x
<i>Cistus monspeliensis</i>				x
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>				x
<i>Cistus salviifolius</i>				x

32.4A3

Matollars d'olivarda (*Dittrichia viscosa*) dels camps abandonats o terres remogudes.

Descripció i criteris interpretatius

Formacions d'olivarda, de fins a 1 m d'alçada, poc o molt denses, que fan un estrat arbustiu, sota el qual hi ha dos estrats herbacis no sempre ben delimitats, poc o molt rics en plantes anuals.

Es formen en camps abandonats que comencen un procés de regeneració. Trobem que comencen a ser colonitzats per olivarda, ullastrs petits, abatzeres, etc.. També es formen en terres remogudes que es llauen alguns anys per evitar la regeneració del bosc i es pasturen eventualment.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Camps abandonats en procés de regeneració o zones llaurades i remogudes eventualment.

Substrat. Qualsevol

Gestió i problemes de conservació

Es una comunitat poc exigent que de manera natural evoluciona cap a formacions més estructurades si s'elimina l'acció humana.

Propostes de gestió

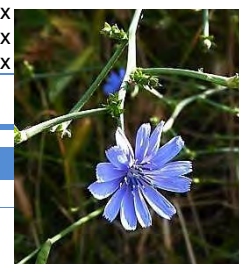

Unitats tipològiques

Ass. *Inulo viscosae*-*Oryzopsietum miliaceae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Dittrichia viscosa</i>	x		x	
<i>Daucus carota</i>		x	x	
<i>Piptatherum miliaceum</i>		x	x	
<i>Foeniculum vulgare</i>		x	x	
<i>Carthamus lanatus</i>		x	x	
<i>Carlina corymbosa</i>		x	x	
<i>Symphotrichum squamatum</i>		x	x	
<i>Cichorium intybus</i>		x	x	
<i>Centaurea aspera</i>			x	
<i>Eryngium campestre</i>			x	
<i>Verbascum sinuatum</i>			x	
<i>Lobularia maritima</i>		x		x
<i>Avena barbata</i> subsp. <i>barbata</i>		x		x
<i>Dactylis glomerata</i>		x		x
<i>Pallenis spinosa</i> s.l.		x		x
<i>Scabiosa atropurpurea</i> var. <i>amansii</i>		x		x
<i>Convolvulus arvensis</i>		x		x
<i>Sonchus tenerimus</i>		x		x
<i>Hypericum perforatum</i>		x		x
<i>Allium roseum</i>		x		x
<i>Urospermum dalechampii</i>		x		x
<i>Asphodelus aestivus</i>		x		x
<i>Brachypodium phoenicoides</i>		x		x
<i>Rubus ulmifolius</i>		x		x
<i>Plantago lagopus</i>		x		x
<i>Pulicaria odora</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

32.4C

Brolles dominades per ullastró (*Globularia alypum*).**Descripció i criteris interpretatius**

Matollars baixos (0,6-1 m) i no gaire densos, en què l'ullastró pren un paper important, al costat d'altres mates de fulla reduïda (romaní, bruc, etc.). Sovint en sobresurt algun arbret dispers, especialment el pi (*Pinus halepensis*). L'estrat herbaci, molt espars, és format per herbes i subarbustos xeròfils poc específics.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. – Vessants desforestats, en general arcerats i força calents a l'hivern; també talussos secs entre conreus.

Substrat. Roques generalment carbonàtiques, sòls rocallosos bàsics i força secs a l'estiu.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Loto tetraphylli-Ericetum multiflorae* subass. *teucrietosum spinescentis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Globularia alypum</i>		x	x	
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x	x	
<i>Erica multiflora</i>		x	x	
<i>Teucrium capitatum</i>			x	
subsp. <i>majoricum</i>		x		
<i>Fumana thymifolia</i>		x	x	
<i>Micromeria rodriguezii</i>		x	x	
<i>Ononis minutissima</i>			x	
<i>Lotus tetraphyllus</i>			x	
<i>Cistus albidus</i>			x	
<i>Cistus creticus</i>			x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x		x
<i>Teucrium subspinosum</i>		x		x
<i>Pinus halepensis</i>		x		x
<i>Cistus salviifolius</i>		x		x
<i>Cistus monspeliensis</i>		x		x
<i>Dorycnium pentaphyllum</i>		x		x
<i>Brachypodium retusum</i>		x		x
<i>Dactylis glomerata</i>		x		x
<i>Avenula bromoides</i>				x
<i>Phagnalon saxatile</i>				x
<i>Gladiolus illyricus</i>				x
<i>Gladiolus italicus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Les terres àrides amb cobertura arbustiva <10%, i amb un gran component de plantes no palatables (desagradables per al bestiar), incloent cards (*Carthamus*, *Carlina*), geòfits com la porrassa (*Asphodelus aestivus*) i la ceba marina (*Urginea maritima*), podent ser molt abundants igualment la canyafèl·lera (*Ferula communis*), són especialment característiques de les parts més seques de la conca mediterrània.

Aquests hàbitats generalment resulten o de la sobre-pastura de les marines, que eliminen els matolls o de les fases primerenques de regeneració dels camps abandonats que poc a poc es van omplint de petites mates i ullastres. També es dona aquest hàbitat en pastures en que es vol evitar la seva evolució cap a zones més forestals i es llauen puntualment i de manera superficial.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Camps abandonats en procés de regeneració o marines sobre pasturades

Substrat. Qualsevol

Gestió i problemes de conservació

-

Unitats tipològiques

Transició de l'Al. *Brachypodium phoenicoides* a l'O. *Carthametalia lanati*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Carthamus lanatus</i>		x	x	
<i>Carlina corymbosa</i> subsp. <i>corymbosa</i>		x	x	
<i>Ferula communis</i>		x	x	
<i>Asphodelus aestivus</i>		x		x
<i>Urginea maritima</i>		x		x
<i>Dittrichia viscosa</i>		x	x	
<i>Foeniculum vulgare</i>		x	x	
<i>Daucus carota</i>		x	x	
<i>Pallenis spinosa</i> s.l.		x	x	
<i>Cichorium intybus</i>		x	x	
<i>Urospermum dalechampii</i>		x	x	
<i>Scabiosa atropurpurea</i> var. <i>amansii</i>		x	x	
<i>Scolymus hispanicus</i>			x	
<i>Centaurea aspera</i>			x	
<i>Verbascum sinuatum</i>			x	
<i>Brachypodium phoenicoides</i>			x	
<i>Avena barbata</i> subsp. <i>barbata</i>		x		x
<i>Poa annua</i>		x		x
<i>Vulpia geniculata</i>		x		x
<i>Galactites tomentosa</i>		x		x
<i>Trifolium angustifolium</i>		x		x
<i>Trifolium scabrum</i>		x		x
<i>Medicago polymorpha</i>		x		x
<i>Dactylis glomerata</i>		x		x
<i>Reichardia picroides</i>		x		x
<i>Plantago lagopus</i>		x		x
<i>Asparagus albus</i>				x
<i>Calicotome spinosa</i>				x
<i>Pistacia lentiscus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Comunitat molt rica en endemismes, dominada per socarrells, en general separats entre ells per espais buits que son ocupats per la camamil·la menorquina (*Santolina chamaecyparissus* subsp. *magonica*), camamil·la de la mar (*Senecio rodriguezii*), etc. Constitueix la segona banda de vegetació, per damunt de *Limonietum caprariensis*. Es tracta de coixinets: mates baixes, denses, arrodonides, espinoses i de fulles petites, adaptades als forts vents i salinitat costaneres

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral.

Ambients que ocupa. Costa rocosa exposada a l'acció del vent i salinitat.

Substrat. Terrenys rocallosos i secs.

Gestió i problemes de conservació

A algunes zones hi ha problemes greus amb espècies invasores com *Carpobrotus edulis* o *Disphyma crassifolium*. També la sobrepastura i els accessos rodats incontrolats poden acabar provocant certs problemes a aquesta comunitat. Dos dels coixinets endèmics *Anthyllis hystrix* i *Femeniasia balearica* estan incloses a l'Annex 2 de la Directiva Hàbitats.

Propostes de gestió

Eliminar les plantes invasores, evitar una sobrepastura, gestionar els accessos rodats. Protegir el litoral de la urbanització.

Unitats tipològiques

Ass. *Launaeetum cervicornis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Caracteristic	Secundari
<i>Launaea cervicornis</i>		x	x	
<i>Dorycnium fulgurans</i>			x	
<i>Anthyllis hystrix</i>			x	
<i>Femeniasia balearica</i>			x	
<i>Santolina chamaecyparissus</i> subsp. <i>magonica</i>		x	x	
<i>Polycarpon polycarpoides</i> subsp. <i>colomense</i>		x	x	
<i>Limonium minutum</i>		x	x	
<i>Limonium virgatum</i>		x	x	
<i>Senecio rodriguezii</i>		x	x	
<i>Euphorbia pithyusa</i>		x	x	
<i>Helichrysum stoechas</i>		x	x	
<i>Frankenia hirsuta</i>			x	
<i>Crithmum maritimum</i>			x	
<i>Asteriscus maritimus</i>			x	
<i>Astragalus balearicus</i>				x
<i>Desmazeria marina</i>		x		x
<i>Hyoseris radiata</i>		x		x
<i>Reichardia picroides</i>		x		x
<i>Teucrium capitatum</i> subsp. <i>majoricum</i>				x
<i>Silene sedoides</i>				x
<i>Rosmarinus officinalis</i>				x
<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>				x
<i>Pistacia lentiscus</i>				x
<i>Arum pictum</i> subsp. <i>sagittifolium</i>				x
<i>Lotus cytosoides</i>				x
<i>Helicodiceros muscivorus</i>				x
<i>Smilax aspera</i> var. <i>balearica</i>				x
<i>Teucrium subspinosum</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 5430: Matollars de tipus frigànic endèmics del litoral.

34.36

Fenassars (prats secs de *Brachypodium phoenicoides*), de sòls profunds.

Descripció i criteris interpretatius

Pastures denses on hi dominen hemicriptòfits i camèfits. Es desenvolupen sobre substrats rics, relativament profunds, meso-eutròfics i amb bona capacitat per emmagatzemar aigua. A les balears aquestes pastures presenten certa singularitat el que fa que hagin estat considerades entitats particulars (*Hyperico perfoliati* – *Brachypodietum phoenicoidis*). Prats secs dominats pel fenàs. Aquesta gramínia no fa, però, una coberta contínua, sinó que deixa força espais buits on, a la primavera, germinen un bon nombre de petites plantes anuals. Com tots els prats secs mediterranis, aquests fenassars tenen un aspecte verd i tendre en primavera, aviat substituït per un característic color torrat pallós en finalitzar les pluges primaverals i en arribar les altes temperatures de l'estiu.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa. Més habitual al nord per trobar-se més abundància de sòls profunds.

Ambients que ocupa. Ocupa costers secs de pendent variable orientats principalment al sud.

Substrat. Sòls profunds tant silícics com calcaris.

Gestió i problemes de conservació

L'abandonament d'aquests prats pot provocar la desaparició a causa de la regeneració del bosc. L'excés de pastura produiria una nitrificació del sòl i, per tant, un canvi de les comunitats vegetals cap a espècies més nitròfiles.

Propostes de gestió

Mantenir uns nivells baixos de pastura.

Unitats tipològiques

Ass. *Hyperico perfoliati*-*Brachypodietum phoenicoidis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Brachypodium phoenicoides</i>		x	x	
<i>Kundmannia sicula</i>		x	x	
<i>Hypericum perforatum</i>		x	x	
<i>Foeniculum vulgare</i>		x	x	
<i>Pallenis spinosa</i> s.l.		x	x	
<i>Urospermum dalechampii</i>		x	x	
<i>Scabiosa atropurpurea</i> var. <i>amansii</i>		x	x	
<i>Hypericum perfoliatum</i>			x	
<i>Sanguisorba minor</i> subsp. <i>balearica</i>			x	
<i>Ophrys fusca</i>			x	
<i>Elymus pungens</i> subsp. <i>campestris</i>			x	
<i>Ophrys apifera</i>			x	
<i>Daucus carota</i>		x		x
<i>Dactylis glomerata</i>		x		x
<i>Carlina corymbosa</i> subsp. <i>corymbosa</i>		x		x
<i>Asphodelus aestivus</i>		x		x
<i>Reichardia picroides</i>		x		x
<i>Trifolium angustifolium</i>		x		x
<i>Avena sterilis</i> subsp. <i>ludoviciana</i>		x		x
<i>Plantago lanceolata</i>		x		x
<i>Plantago lagopus</i>		x		x
<i>Cichorium intybus</i>		x		x
<i>Dittrichia viscosa</i>				x
<i>Eryngium campestre</i>				x
<i>Bartsia trixago</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

34.511

Llistonars (prats secs de *Brachypodium retusum*) amb abundància de teròfits i geòfits.

Descripció i criteris interpretatius

Prats secs, normalment molt rics en plantes anuals, però dominats per una gramínia perenne, el fenasset (*Brachypodium retusum*), al qual acompanyen altres gramínies com *Dactylis glomerata*, *Stipa offneri* i *Avenula bromoides*. A la primavera el llystonsar és de color verd i tendre, i entremig de les tofes de fenasset, d'uns 40 cm d'alçària, hi apareixen multitud de petites plantes anuals que no solen ultrapassar el mig pam. A l'estiu, tots els teròfits desapareixen completament, la part aèria de les plantes perennes s'asseca en part i l'hàbitat pren un característic color torrat pallós. A principi d'hivern únicament són visibles les mates perennes i no queda cap rastre de les anuals, que germinaran en la nova primavera. Igualment, a principis de primavera les orquídies i altres geòfits solen ser molt abundants.

Aquests pastures solen presentar-se en mosaic amb marines circumdants, existint formacions matoll-pastura de caràcter transicional entre els dos tipus de comunitat. A les zones en què el llystonsar presenta clars solen aparèixer pastures d'anuals on abunda *Brachypodium distachyon* (34.513).

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Principalment a la zona de Migjorn.

Ambients que ocupa. Replans i terraprimis.

Substrat. Roques carbonàtiques; sòls poc profunds i més o menys pedregosos, que s'assequen a l'estiu.

Gestió i problemes de conservació

Molt estès per l'illa amb gran nombre de pastures amb certs nivells de nitrificació que són classificades com a 34.81.

Propostes de gestió

El manteniment d'aquest hàbitat només és possible mitjançant l'ús i gestió acurada dels ramats ja que l'abandó de les pastures els convertiria en matollars i l'excessiva pastura els nitrifica canviant les comunitats per espècies més nitròfiles.

Unitats tipològiques

Al. *Thero-Brachypodion retusi* (preferentment Ass. *Hypochoerido achyrophorae-Brachypodietum retusi*)

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Brachypodium retusum</i>	x		x	
<i>Dactylis glomerata</i>		x	x	
<i>Lathyrus clymenum</i>		x	x	
<i>Psoralea bituminosa</i>		x	x	
<i>Convolvulus althaeoides</i>		x	x	
<i>Ophrys bombyliflora</i>		x	x	
<i>Ophrys lutea</i>		x	x	
<i>Ophrys tenthredinifera</i>		x	x	
<i>Ophrys speculum</i> var. <i>speculum</i>		x	x	
<i>Phagnalon saxatile</i>		x	x	
<i>Stipa offneri</i>			x	
<i>Ophrys speculum</i> var. <i>lutescens</i>			x	
<i>Hyparrhenia pubescens</i>			x	
<i>Avenula bromoides</i>			x	
<i>Ornithogalum narbonense</i>			x	
<i>Anacamptis pyramidalis</i>		x		x
<i>Asphodelus aestivus</i>		x		x
<i>Muscari comosum</i>		x		x
<i>Hypochoeris achyrophorus</i>		x		x
<i>Linum strictum</i> subsp. <i>strictum</i>		x		x
<i>Brachypodium distachyon</i>		x		x
<i>Plantago lagopus</i>		x		x
<i>Plantago bellardii</i>		x		x
<i>Avena barbata</i> subsp. <i>barbata</i>		x		x
<i>Stipa capensis</i>		x		x
<i>Trifolium stellatum</i>		x		x
<i>Trifolium scabrum</i>		x		x
<i>Hedypnois rhagadioloides</i>		x		x
<i>Medicago minima</i>		x		x
<i>Sherardia arvensis</i>		x		x
<i>Bartsia trixago</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 6220* Pastures mediterrànies xeròfitiques anuals i vivaces

Descripció i criteris interpretatius

Pradells de composició florística i aspecte molt variables d'un indret a l'altre, sempre, però, dominats per petites herbes anuals (d'uns 5-20 cm d'alçària) amb abundància de *Brachypodium distachyon*; en alguns casos poden ser força corrents els geòfits. El recobriment herbaci no sol ser gaire elevat, ni tan sols en l'època de màxim desenvolupament vegetatiu (primavera), de manera que hi queden sempre espais buits. A partir de l'estiu i fins a l'arribada de la nova primavera, les espècies anuals desapareixen completament, de manera que l'hàbitat és difícil de detectar en aquesta època.

Resulta corrent que aquestes comunitats anuals ocupin els clars que solen aparèixer als prats secs de *Brachypodium retusum* (34.511).

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Principalment a la zona de Migjorn

Ambients que ocupa. Petits replans i terraprimis

Substrat. Sòls poc profunds sobre roques carbonàtiques

Gestió i problemes de conservació

Molt estès per l'illa però ocupa espais molt reduïts ja que la majoria de pastures es troben amb certs nivells de nitrificació i són classificades com a 34.81.

Propostes de gestió

El manteniment d'aquest hàbitat només és possible mitjançant l'ús i gestió acurada dels ramats ja que l'abandó de les pastures els convertiria en matollars i l'excessiva pastura els nitrifica canviant les comunitats per espècies més nitròfiles.

Unitats tipològiques

Al. *Brachypodium distachyi*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Brachypodium distachyon</i>	x		x	
<i>Linum strictum</i> subsp. <i>strictum</i>		x	x	
<i>Hypochoeris achyrophorus</i>		x	x	
<i>Trifolium stellatum</i>		x	x	
<i>Trifolium campestre</i>		x	x	
<i>Valerianella microcarpa</i>		x	x	
<i>Campanula erinus</i>		x	x	
<i>Ononis reclinata</i> subsp. <i>reclinata</i>		x	x	
<i>Medicago mínima</i>		x	x	
<i>Evax pygmaea</i>		x	x	
<i>Asterolinon linum-stellatum</i>			x	
<i>Polygala monspeliaca</i>			x	
<i>Sideritis romana</i>			x	
<i>Minuartia hybrida</i>			x	
<i>Ajuga iva</i> subsp. <i>pseudoiva</i>			x	
<i>Bupleurum semicompositum</i>			x	
<i>Medicago littoralis</i>			x	
<i>Hippocrepis biflora</i>			x	
<i>Hippocrepis ciliata</i>			x	
<i>Petrorhagia nanteuillii</i>			x	
<i>Anagallis arvensis</i>		x		x
<i>Plantago bellardii</i>		x		x
<i>Plantago lagopus</i>		x		x
<i>Asphodelus aestivus</i>		x		x
<i>Hedypnois rhagadioloides</i>		x		x
<i>Euphorbia exigua</i>		x		x
<i>Sherardia arvensis</i>		x		x
<i>Trifolium scabrum</i>		x		x
<i>Dactylis glomerata</i>				x
<i>Brachypodium retusum</i>				x
<i>Ophrys speculum</i> var. <i>speculum</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 6220* Pastures mediterrànies xerofítiques anuals i vivaces

34.633

Poblaments de càrritx (*Ampelodesmos mauritanica*) de les contrades marítimes càlides.

Descripció i criteris interpretatius

Formacions força denses, generalment de 0,8 a 1,3 m d'alçària, totalment dominades per el càrritx, que hi prolifera molt densament. Entremig s'hi troben diversos arbustos xeròfils en petita proporció.

Les carritxeres es poden trobar en formacions secundàries, de caràcter transitori, allà on ha estat afavorit per l'home, o bé en formacions primàries, de caràcter permanent, en costers amb sòls poc profunds.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Vessats i zones cremades de forma recurrent.

Substrat. Terrenys poc profunds, rocallosos.

Gestió i problemes de conservació

El càrritx ha estat afavorit històricament arreu de l'illa, a causa de la crema de pastures per al bestiar.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Smilaco balearicae*-*Ampelodesmetum mauritanicae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>	x		x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>rodriguezii</i>		x	x	
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x	x	
<i>Calicotome spinosa</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>			x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x		x
<i>Santolina chamaecyparissus</i> subsp. <i>magonica</i>				x
<i>Helichrysum stoechas</i>				x
<i>Teucrium capitatum</i> subsp. <i>majoricum</i>				x
<i>Teucrium subspinosum</i>				x
<i>Launaea cervicornis</i>				x
<i>Anthyllis hystrix</i>				x

Observacions

Existeix una gradació entre aquest hàbitat (34.633) en que domina el càrritx fins a l'hàbitat en què dominen els elements esclerofil·les però són envaïts per càrritx (32.23).

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

34.634

Prats sabanoides de fenàs (*Hyparrhenia pubescens*), de vessants solells de les contrades marítimes.

Descripció i criteris interpretatius

Comunitat pobra en espècies que fisiognòmicament està dominada per l'abundància de fenàs (principalment l'espècie *Hyparrhenia pubescens*), que forma herbassars de color rogenc o palla d'un metre o més d'alt. L'estrat inferior està dominat pel fenasset (*Brachypodium retusum*), tot i que encara queda força espai hàbil perquè hi germinin, a la primavera, moltes plantes anuals. En conjunt, el recobriment vegetal és sempre al 75 % i sovint al 100%.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Contrades marítimes subhúmides

Ambients que ocupa. Comunitat termòfila que es desenvolupa generalment en costers solells, normalment no gaire allunyats de la influència marina.

Substrat. Sòls carbonàtics i silícics

Gestió i problemes de conservació

Aquestes comunitats tenen un elevat interès ecològic, ja que contribueixen eficaçment a l'estabilitat dels sòls, gràcies al seu sistema radicular i de rizomes. El seu aprofitament com a pastura és reduït degut a l'escassa massa foliar i fibrositat de les tiges, tot i que són molt apreciades per les cabres. El seu manteniment va lligat a la utilització del foc com a factor de rejuveniment i a la pastura; sense això es veu substituït, al cap de pocs anys, per una brolla densa.

Propostes de gestió

Mantenir un pasturatge moderat.

Unitats tipològiques

Ass. *Hyparrhenietum hirta-pubescentis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Hyparrhenia pubescens</i>	x		x	
<i>Brachypodium retusum</i>		x	x	
<i>Dactylis glomerata</i>		x	x	
<i>Phagnalon saxatile</i>		x	x	
<i>Lathyrus clymenum</i>		x	x	
<i>Stipa offneri</i>		x	x	
<i>Psoralea bituminosa</i>		x	x	
<i>Convolvulus althaeoides</i>		x	x	
<i>Avenula bromoides</i>			x	
<i>Asphodelus aestivus</i>		x		x
<i>Avena barbata</i> subsp. <i>barbata</i>		x		x
<i>Carlina corymbosa</i> subsp. <i>corymbosa</i>		x		x
<i>Urospermum dalechampii</i>		x		x
<i>Sedum sediforme</i>		x		x
<i>Eryngium campestre</i>		x		x
<i>Sonchus tenerimus</i>		x		x
<i>Galactites tomentosa</i>		x		x
<i>Reichardia picroides</i>		x		x
<i>Teucrium capitatum</i> subsp. <i>majoricum</i>		x		x
<i>Brachypodium distachyon</i>				x
<i>Scabiosa atropurpurea</i> var. <i>amansii</i>				x
<i>Tripodion tetraphyllum</i>				x
<i>Linum strictum</i> subsp. <i>strictum</i>				x
<i>Scorpiurus subvillosus</i>				x
<i>Trifolium stellatum</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 6220* Pastures mediterrànies xerofítiques anuals i vivaces

Descripció i criteris interpretatius

Pradells i pastures subnitròfils, dominats per gramínies anuals (com *Vulpia geniculata* o el blat d'en Mannà (*Aegilops geniculata*)) o bé per cards. El predomini d'unes espècies o d'unes altres s'explica en bona part pel caràcter pioner i força aleatori d'aquesta mena de vegetació. Malgrat que hi dominen els teròfits i que només de manera molt dispersa s'hi fan plantes vivaces o perennes, a final de primavera aquestes comunitats presenten un elevat recobriment (normalment entre el 80 i el 100 %) i una diversitat florística alta. A Menorca la pastura principal és *Galactito-Vulpium*. Substitueix els prats basòfils de sòls oligotròfics (34.51) o els prats silícics (35.3) quan aquests sòls són enriquits en nitrogen a causa del pasturatge i incrementant la nitrificació es transformen en formacions ruderals (87).

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa
Ambients que ocupa. Prats sense llaurar o llaurats poc profundament sense sembrar.
Substrat. Sòls calcaris i sòls silícics .

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

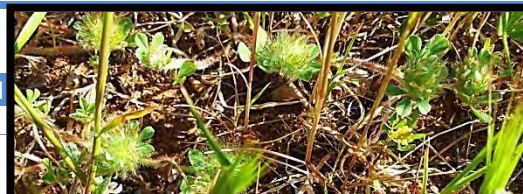
-

Unitats tipològiques

Ass. *Galactito tomentosae-Vulpium geniculatae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Galactites tomentosa</i>	x		x	
<i>Vulpia geniculata</i>	x		x	
<i>Aegilops geniculata</i>		x	x	
<i>Echium plantagineum</i>		x	x	
<i>Avena barbata</i> subsp. <i>barbata</i>		x	x	
<i>Lolium rigidum</i>		x	x	
<i>Silene gallica</i>		x	x	
<i>Plantago lagopus</i>		x	x	
<i>Hedypnois rhagadioloides</i>		x	x	
<i>Trifolium angustifolium</i>		x	x	
<i>Bromus madritensis</i>		x	x	
<i>Bromus hordeaceus</i>		x	x	
<i>Bromus fasciculatus</i>		x	x	
<i>Hordeum murinum</i> subsp. <i>leporinum</i>		x	x	
<i>Calendula arvensis</i>		x	x	
<i>Medicago polymorpha</i>		x	x	
<i>Melilotus sulcatus</i>			x	
<i>Geranium molle</i>			x	
<i>Rumex pulcher</i>			x	
<i>Avena sterilis</i> subsp. <i>ludoviciana</i>			x	
<i>Bartsia trixago</i>			x	
<i>Trifolium cherleri</i>			x	
<i>Medicago murex</i>			x	
<i>Chamaemelum mixtum</i>			x	
<i>Medicago orbicularis</i>			x	
<i>Lotus edulis</i>			x	
<i>Lotus ornithopodioides</i>			x	
<i>Gaudinia fragilis</i>				x
<i>Vulpia bromoides</i>		x		x
<i>Briza maxima</i>		x		x
<i>Trifolium campestre</i>		x		x
<i>Convolvulus arvensis</i>		x		x
<i>Carthamus lanatus</i>		x		x
<i>Hypochoeris achyrophorus</i>		x		x
<i>Trifolium stellatum</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Pradells constituïts per plantes anuals generalment molt menudes (pocs centímetres), sovint acompanyades de petites plantes crasses perennes o anuals dels gèneres *Sedum* i *Crassula*. Tenen desenvolupament hivernal i auge primaveral, de manera que amb l'estiu i la manca de pluges queden totalment mústics. El recobriment és extraordinàriament variable, de 10 a 100 %, amb relació sobretot a la profunditat del sòl i a la disponibilitat d'aigua. Presenten nombroses variants, en consonància amb la gran diversitat de la composició florística. Sòls sense carbonat càlcic, de tendència oligotròfica.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Part de Tramuntana

Ambients que ocupa. Petits replans, clarianes de marines, terraprims, etc.

Substrat. Silícics i oligotròfics.

Gestió i problemes de conservació

L'abandonament d'aquests prats pot provocar la desaparició a causa de la regeneració del bosc. L'excés de pastura produiria una nitrificació del sòl i, per tant, un canvi de les comunitats vegetals cap a espècies més nitròfiles.

Propostes de gestió

Mantenir uns nivells baixos de pastura.

Unitats tipològiques

Ass. *Linario cirrhosae*-*Helianthemum guttati*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Linum trigynum</i>		x	x	
<i>Briza maxima</i>		x	x	
<i>Vulpia bromoides</i>		x	x	
<i>Rumex bucephalophorus</i>		x	x	
<i>Xolantha guttata</i>		x	x	
<i>Aira cupaniana</i>		x	x	
<i>Filago gallica</i>		x	x	
<i>Hypochoeris achyrophorus</i>		x	x	
<i>Trifolium campestre</i>		x	x	
<i>Brachypodium distachyon</i>		x	x	
<i>Sedum rubens</i>		x	x	
<i>Galium divaricatum</i>			x	
<i>Aira tenorii</i>			x	
<i>Tolpis barbata</i>			x	
<i>Briza minor</i>			x	
<i>Plantago bellardii</i>			x	
<i>Anthoxanthum aristatum</i>			x	
<i>Paronychia echinulata</i>			x	
<i>Sedum caespitosum</i>			x	
<i>Linaria pelisseriana</i>			x	
<i>Trifolium arvense</i>			x	
<i>Centaurium maritimum</i>		x		x
<i>Anagallis arvensis</i>		x		x
<i>Kickxia cirrhosa</i>		x		x
<i>Carex flacca</i>		x		x
<i>Trifolium angustifolium</i>		x		x
<i>Silene gallica</i>		x		x
<i>Juncus capitatus</i>				x
<i>Gastidium ventricosum</i>				x
<i>Crassula tillaea</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 6220* Pastures mediterrànies xerofítiques anuals i vivaces

Descripció i criteris interpretatius

Prats humits potencialment inundables sovint drenats mitjançant siques. Corresponen a sòls calcigats i nitrogenats a causa del pasturatge. Hàbitat freqüentment lligat a la freqüentació per part de l'home i el bestiar, fet que ocasiona la compactació dels sòls. També es conreen.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Es dona més a la part de tramuntana

Ambients que ocupa. Prats inundables

Substrat. Sòls argilosos profunds..

Gestió i problemes de conservació

Es tracta de prats humits pasturats que estan molt sotmesos al trepig i, per tant, es produeix la compactació del sòl.

Propostes de gestió

Seria interessant evitar l'entrada del bestiar en l'època en que el sòl es troba molt inundat i quan aquest comença a assecat-se deixar-lo pasturar. S'evitaria així la compactació del sòl

Unitats tipològiques

Ass. *Trifolio fragiferi-Cynodontetum dactyli* i la transició cap a la Ass. *Galactito-Vulpietum geniculatae* (subass. *vulpietosum geniculatae*) on apareixen també *Galactites tomentosa* i *Vulpia geniculata* abundants.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Agrostis stolonifera</i>		x	x	
<i>Cynodon dactylon</i>		x	x	
<i>Potentilla reptans</i>		x	x	
<i>Carex divisa</i>		x	x	
<i>Lotus glaber</i>		x	x	
<i>Lythrum junceum</i>			x	
<i>Trifolium resupinatum</i>			x	
<i>Trifolium fragiferum</i>			x	
<i>Trifolium lappaceum</i>			x	
<i>Polypogon viridis</i>			x	
<i>Polypogon monspeliensis</i>			x	
<i>Rumex crispus</i>			x	
<i>Rumex conglomeratus</i>			x	
<i>Epilobium tetragonum</i>			x	
<i>Verbena officinalis</i>			x	
<i>Plantago major</i> subsp. <i>major</i>			x	
<i>Carex otrubae</i>			x	
<i>Vulpia geniculata</i>		x	x	
<i>Galactites tomentosa</i>		x	x	
<i>Parentucellia viscosa</i>			x	
<i>Poa annua</i>		x		x
<i>Cichorium intybus</i>		x		x
<i>Ranunculus muricatus</i>		x		x
<i>Ranunculus parviflorus</i>		x		x
<i>Lolium multiflorum</i>				x
<i>Mentha pulegium</i>				x
<i>Geranium dissectum</i>				x
<i>Lotus angustissimus</i>				x
<i>Lotus parviflorus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Comunitats amb aspecte de jonquera o prat, constituïts per espècies vivaces, en la seva majoria hemicriptòfits, que viuen sobre sòls profunds, frescos i humits. Dominen els hemicriptòfits foliosos, de fulles més o manco planes, com *Ranunculus macrophyllus* i *Geranium dissectum* a les que acompanyen un variat conjunt d'espècies herbàcies (*Mentha suaveolens*, *Linum bienne*, *Scirpoides holoschoenus*...).

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Part de tramuntana i fons de barrancs del sud

Ambients que ocupa. Proximitat de fonts, voreres de síquies, torrents, fons de barrancs

Substrat. Substrats que romanen humits gran part de l'any.

Gestió i problemes de conservació

L'estructura herbàcia afavoreix que estiguin sotmesos a una intensa influència antròpica: pasturatge, sega, trepig. Si són molt nitrificats passa a ser 37.242. Els camps inundables solen ser drenats mitjançant síquies.

Propostes de gestió

Evitar la sobrepastura, sobretot evitar el pasturatge en l'època més humida

Unitats tipològiques

Ass. *Geranio dissecti*-*Ranunculetum macrophylli*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Ranunculus macrophyllus</i>		x	x	
<i>Scirpoides holoschoenus</i>		x	x	
<i>Mentha suaveolens</i>		x	x	
<i>Agrostis stolonifera</i>		x	x	
<i>Potentilla reptans</i>		x	x	
<i>Melilotus indicus</i>		x	x	
<i>Lotus glaber</i>			x	
<i>Rumex crispus</i>			x	
<i>Phalaris aquatica</i>			x	
<i>Phalaris coerulescens</i>			x	
<i>Poa trivialis</i> s.l.			x	
<i>Blackstonia perfoliata</i> s.l.			x	
<i>Dorycnium rectum</i>			x	
<i>Linum bienne</i>			x	
<i>Carex distans</i>			x	
<i>Lythrum junceum</i>			x	
<i>Epilobium tetragonum</i>			x	
<i>Carex otrubae</i>			x	
<i>Carex divisa</i>			x	
<i>Cyperus longus</i> subsp. <i>badius</i>			x	
<i>Pulicaria dysenterica</i>			x	
<i>Euphorbia hirsuta</i>			x	
<i>Holcus lanatus</i>			x	
<i>Geranium dissectum</i>		x		x
<i>Brachypodium phoenicoides</i>		x		x
<i>Allium triquetrum</i>		x		x
<i>Rubus ulmifolius</i>		x		x
<i>Rubus caesius</i>				x
<i>Leucojum aestivum</i> subsp. <i>pulchellum</i>				x
<i>Dittrichia viscosa</i>				x
<i>Lolium multiflorum</i>				x
<i>Juncus acutus</i>				x
<i>Plantago lanceolata</i>				x
<i>Carex flacca</i>				x
<i>Ranunculus muricatus</i>				x
<i>Ranunculus trilobus</i>				x
<i>Mentha pulegium</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 6420 Jonqueres i herbassars graminoides humits, mediterranis, del *Molinio-Holoschoenion*

42.8217

Pinedes de pinastre (*Pinus pinaster*), amb sotabosc de brolles acidòfiles.

Descripció i criteris interpretatius

El pinastre és un pi de grans dimensions (30 m.) molt característic per les fulles llargues i robustes, d'escorça gruixuda i clivellada, i de pinyes grans i gratalludes, que es solen mantenir tancades molt de temps, o fins i tot fins que hi ha episodis de foc. A les Illes Balears només se n'ha localitzat una única població natural a la Tramuntana de Menorca formada per un grupet d'arbres. El pinastre de Menorca és probablement un relict, que s'ha salvat in extremis, i és testimoni de les antigues relacions biogeogràfiques de Menorca amb les illes de Còrsega i Sardenya.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Només hi ha una població a Milocar (Tramuntana de Menorca)

Ambients que ocupa. Aquesta població ocupa la part alta d'un comellar molt obert, orientat al nord, densament cobert per una màquia de bruc.

Substrat. Substrat silícic

Gestió i problemes de conservació

Un incendi a l'estiu del 2006 a la localitat original des Milocar acabà amb tots els exemplars naturals de pinastre i es van dur a terme repoblacions. En total, 36 exemplars vius, tots molt joves, formen actualment la població de pinastre de l'illa de Menorca.

Unitats tipològiques

Ass. *Ampelodesmo-Ericetum scopariae* / Ass. *Lavandulo-Ericetum scopariae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Pinus pinaster</i>			x	
<i>Erica arborea</i>	x		x	
<i>Cistus salviifolius</i>		x	x	
<i>Arbutus unedo</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Myrtus communis</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Cistus monspeliensis</i>		x	x	
<i>Calicotome spinosa</i>			x	
<i>Calicotome infesta</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>			x	
<i>Rhamnus alaternus</i>			x	
<i>Pinus halepensis</i>			x	
<i>Lavandula stoechas</i>			x	
<i>Erica scoparia</i>			x	

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 9540 Pinedes mediterrànies

42.8315

Pinedes de pi ver (*Pinus pinea*), amb sotabosc de brolles acidòfiles.

Descripció i criteris interpretatius

Poblacions de pi ver que porten sota seu brolles d'estepes o bosquines, corresponents a estadis regressius dels alzinars. A Menorca gairebé no existeix aquesta comunitat. Es pot veure de manera molt aïllada en alguns indrets, introduït en temps antics per l'home.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Molt reduït però a qualsevol part de l'illa

Ambients que ocupa. Indrets diversos

Substrat. Més aviat substrats silícics

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Ampelodesmo-Ericetum scopariae* / Ass. *Lavandulo-Ericetum scopariae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Pinus pinea</i>	x			x
<i>Erica arborea</i>		x	x	
<i>Cistus salviifolius</i>		x	x	
<i>Arbutus unedo</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Myrtus communis</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Cistus monspeliensis</i>		x	x	
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>		x	x	
<i>Calicotome spinosa</i>			x	
<i>Calicotome infesta</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>			x	
<i>Rhamnus alaternus</i>			x	
<i>Pinus halepensis</i>			x	
<i>Lavandula stoechas</i>			x	
<i>Erica scoparia</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 9540 Pinedes mediterrànies

42.8421+

Pinedes de pi (*Pinus halepensis*) amb sotabosc de marines d'ullastre (*Olea europaea* var. *sylvestris*)

Descripció i criteris interpretatius

Pinedes de *Pinus halepensis*, sovint molt clares, que fan dossier a formacions arbustives altes i generalment denses, integrades per plantes de les màquies termòfiles litorals.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Principalment vessants solells

Substrat. Qualsevol, pot ser més freqüència als calcaris.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Pinus halepensis</i>	x		x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Arisarum vulgare</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Asparagus albus</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ephedra fragilis</i>			x	
<i>Myrtus communis</i>			x	
<i>Prasium majus</i>			x	
<i>Ruscus aculeatus</i>			x	
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>			x	
<i>Rhamnus alaternus</i>			x	
<i>Calicotome spinosa</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>			x	
<i>Erica multiflora</i>				x
<i>Rosmarinus officinalis</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 9540 Pinedes mediterrànies

42.8423+

Pinedes de pi (*Pinus halepensis*) amb sotabosc de marines d'alzinar

Descripció i criteris interpretatius

Pinedes de pi (*Pinus halepensis*), poc o molt denses, que cobreixen màquies o matollars dominats per alzines o carrasques.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota Menorca, sobretot al nord i als barrancs del sud.

Ambients que ocupa. Diversos

Substrat. Diversos

Gestió i problemes de conservació

Comunitat que resulta de la degradació de l'alzinar, per tant, sense pressions externes tendirà a evolucionar cap a aquestes comunitats.

Propostes de gestió

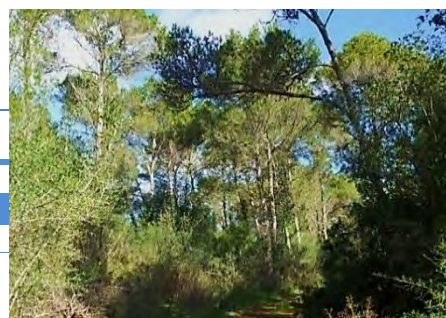
-

Unitats tipològiques

Ass. *Cyclamini balearici-Quercetum ilicis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Pinus halepensis</i>	x		x	
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>	x		x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Ruscus aculeatus</i>		x	x	
<i>Lonicera implexa</i>		x	x	
<i>Arbutus unedo</i>		x	x	
<i>Carex distachya</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Rhamnus alaternus</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Myrtus communis</i>		x	x	
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>		x	x	
<i>Carex halleriana</i>			x	
<i>Clematis cirrhosa</i>			x	
<i>Phillyrea angustifolia</i>			x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Calicotome spinosa</i>			x	
<i>Erica arborea</i>			x	
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>			x	
<i>Erica scoparia</i>				x
<i>Cistus salviifolius</i>				x
<i>Tamus communis</i>				x
<i>Cistus monspeliensis</i>				x
<i>Erica multiflora</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 9540 Pinedes mediterrànies

Descripció i criteris interpretatius

Pinedes de *Pinus halepensis*, sovint molt obertes, que duen un sotabosc format per plantes heliòfiles de les marines calcícoles de xipell i romaní. Generalment poden qualificar-se de brolles arbrades.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Principalment a la zona de Migjorn de Menorca.

Ambients que ocupa. Diversos

Substrat. Calcarí, sovint pedregós

Gestió i problemes de conservació

Comunitat que resulta de la degradació de l'alzinar i ullastrar a sòls calcaris, per tant, sense pressions externes tendirà a evolucionar cap a aquestes comunitats.

Propostes de gestió

Unitats tipològiques

Ass. *Loto tetraphylli-Ericetum multiflorae* subass. *teucrietosum spinescentis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Pinus halepensis</i>	x	x		
<i>Erica multiflora</i>		x	x	
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x	x	
<i>Cistus albidus</i>		x	x	
<i>Teucrium capitatum</i>		x	x	
<i>subsp. majoricum</i>		x		
<i>Micromeria rodriguezii</i>		x	x	
<i>Globularia alypum</i>			x	
<i>Lotus tetraphyllus</i>			x	
<i>Fumana thymifolia</i>			x	
<i>Ononis minutissima</i>			x	
<i>Cistus creticus</i>			x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x		x
<i>Teucrium subspinosum</i>		x		x
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>		x		x
<i>Dorycnium</i>		x		x
<i>pentaphyllum</i>				x
<i>Ampelodesmos</i>				x
<i>mauritanica</i>				x
<i>Brachypodium retusum</i>				x
<i>Dactylis glomerata</i>				x
<i>Stipa offneri</i>				x
<i>Cistus monspeliensis</i>				x
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>				x
<i>Cistus salviifolius</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 9540 Pinedes mediterrànies

42.8426+

Pinedes de pi (*Pinus halepensis*) amb sotabosc de marines silícícoles

Descripció i criteris interpretatius

Pinedes de *Pinus halepensis*, sovint no gaire denses, amb un sotabosc de plantes heliòfiles pròpies de les marines d'estepes i brucs. Poden qualificar-se de marines amb pins.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tramuntana de Menorca.

Ambients que ocupa. Diversos

Substrat. Silícics

Gestió i problemes de conservació

Comunitats secundàries de la degradació de l'ullastrar o alzinar, per tant tendirà a evolucionar cap a aquestes formacions.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Ampelodesmo-Ericetum scopariae* / Ass. *Lavandulo-Ericetum scopariae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Pinus halepensis</i>	x			x
<i>Erica arborea</i>		x		x
<i>Cistus salviifolius</i>		x		x
<i>Arbutus unedo</i>		x		x
<i>Pistacia lentiscus</i>		x		x
<i>Myrtus communis</i>		x		x
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x		x
<i>Cistus monspeliensis</i>		x		x
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>		x		x
<i>Calicotome spinosa</i>				x
<i>Calicotome infesta</i>				x
<i>Ampelodesmos mauritanica</i>				x
<i>Rhamnus alaternus</i>				x
<i>Lavandula stoechas</i>				x
<i>Erica scoparia</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 9540 Pinedes mediterrànies

Descripció i criteris interpretatius

Bosquets de fondalada dominats pel llor amb un estrat arbustiu de recobriment variable (30-70%) i un d'herbaci constituït per plantes higròfiles i esciòfiles.

Es tracta d'una comunitat amb mescla d'espècies típicament mediterrànies, termòfiles, amb altres d'òptim temperat europeu: *Fraxinus angustifolia*, *Rosa sempervirens*, *Laurus nobilis*, *Smilax aspera*, *Rubia peregrina*, *Ranunculus ficaria*, etc.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Barrancs del Migjorn

Ambients que ocupa. Fondalades de barrancs, marges de cursos d'aigua

Substrat. Sòls humits

Gestió i problemes de conservació

És un hàbitat poc estès degut als pocs cursos d'aigua permanents que trobem a Menorca i la degradació que han patit les riberes dels torrents que han estat tractats com a conduccions d'aigua i no com a hàbitats naturals. En la majoria dels casos les riberes han estat ocupades per l'agricultura fins al mateix llit del torrent i han patit neteges agressives amb maquinària per part de les administracions o s'hi ha tirat herbicides per a facilitar el pas de l'aigua eliminant la vegetació.

Propostes de gestió

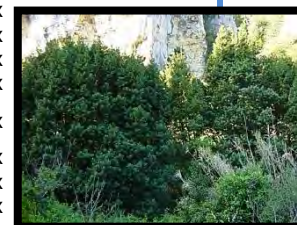
Neteges de torrents sostenibles amb mètodes manuals o amb mecanismes menys agressius, protecció d'una franja de 5 metres d'ample de la vegetació de ribera.

Unitats tipològiques

Formacions de *Laurus nobilis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Laurus nobilis</i>	x		x	
<i>Rubus ulmifolius</i>		x	x	
<i>Rubus caesius</i>		x	x	
<i>Brachypodium sylvaticum</i>		x	x	
<i>Tamus communis</i>		x	x	
<i>Vinca difformis</i>		x	x	
<i>Arum italicum</i> subsp. <i>italicum</i>		x	x	
<i>Ranunculus ficaria</i>			x	
<i>Crataegus monogyna</i>			x	
<i>Populus alba</i>			x	
<i>Populus nigra</i>			x	
<i>Ulmus minor</i>			x	
<i>Aristolochia rotunda</i>			x	
<i>Fraxinus angustifolia</i>			x	
<i>Equisetum telmateia</i>			x	
<i>Hedera helix</i>		x		x
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>				x
<i>Ruscus aculeatus</i>				x
<i>Rosa sempervirens</i>				x
<i>Rubia peregrina</i> s.l.				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 91E0* Vernedes i altres boscos de ribera afins (*Alno-Padion*)

Descripció i criteris interpretatius

Bosc caducifoli d'albes o polls, sovint barrejats amb altres arbres de ribera, com ara oms. Els estrats arbustiu i herbaci són força irregulars i més aviat pobres, bé que hi destaquen algunes herbes molt típiques, com ho és la mateixa proenga (*Vinca difformis*).

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Reduït però pot trobar-se per tota l'illa.

Ambients que ocupa. Riberes de torrents

Substrat. Humit

Gestió i problemes de conservació

És un hàbitat poc estès degut als pocs cursos d'aigua permanents que trobem a Menorca i la degradació que han patit les riberes dels torrents que han estat tractats com a conduccions d'aigua i no com a hàbitats naturals. En la majoria dels casos les riberes han estat ocupades per l'agricultura fins al mateix llit del torrent i han patit neteges agressives amb maquinària per part de les administracions o s'hi ha tirat herbicides per a facilitar el pas de l'aigua eliminant la vegetació.

Propostes de gestió

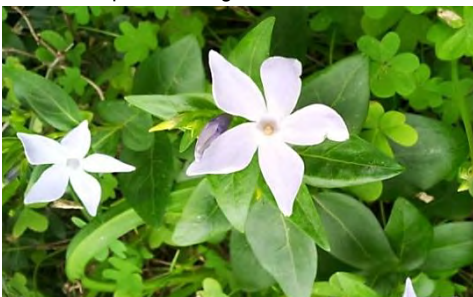
Neteges de torrents sostenibles amb mètodes manuals o amb mecanismes menys agressius, protecció d'una franja de 5 metres d'ample de la vegetació de ribera.

Unitats tipològiques

Ass. *Vinca difformis*-*Populetum albae*

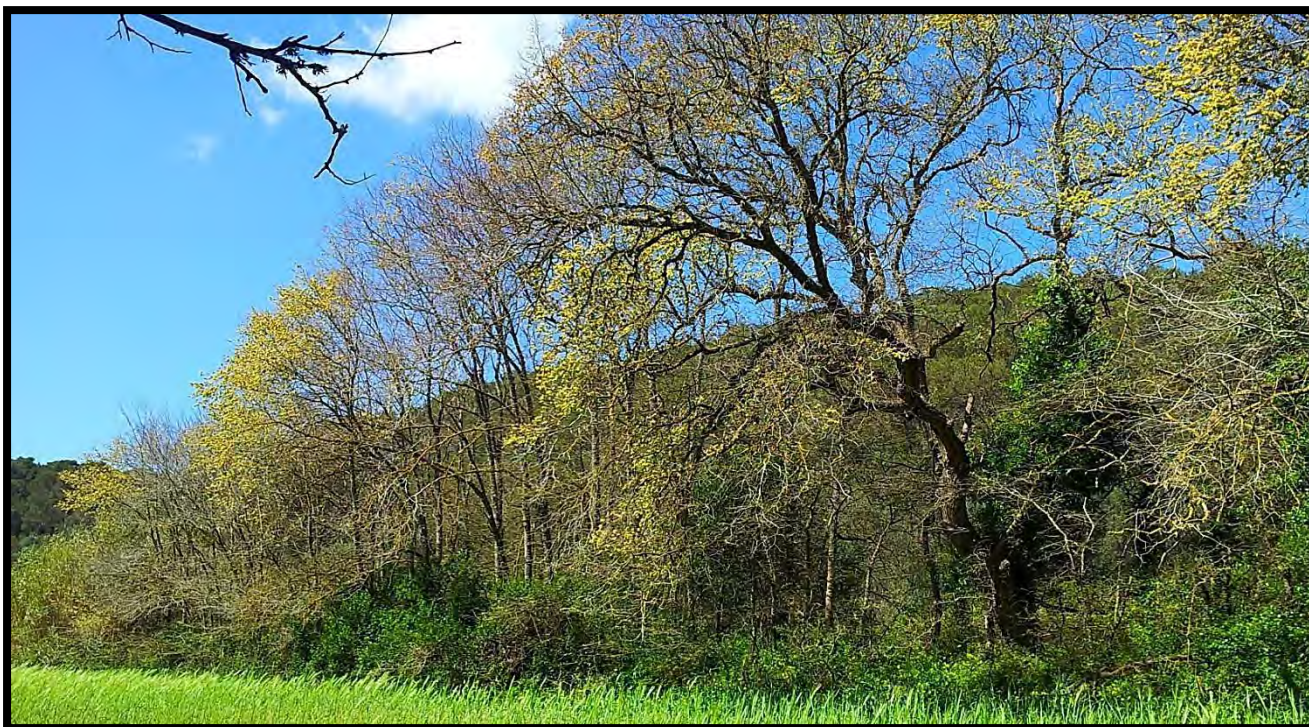
Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Populus alba</i>	x	x	x	
<i>Populus nigra</i>	x	x	x	
<i>Ulmus minor</i>		x	x	
<i>Vinca difformis</i>		x	x	
<i>Arum italicum</i> subsp. <i>italicum</i>		x	x	
<i>Brachypodium sylvaticum</i>		x	x	
<i>Ranunculus ficaria</i>		x	x	
<i>Aristolochia rotunda</i>			x	
<i>Fraxinus angustifolia</i>			x	
<i>Equisetum telmateia</i>			x	
<i>Rubus ulmifolius</i>		x		x
<i>Rubus caesius</i>		x		x
<i>Tamus communis</i>		x		x
<i>Prunus spinosa</i>		x		x
<i>Crataegus monogyna</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera

Descripció i criteris interpretatius

Bosc caducifoli d'oms, en forma de galeria o de comunitat lineal estreta. Sovint té un estrat arbustiu ben desenvolupat i un d'herbaci força dens, bé que poc divers.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Reduït però pot trobar-se per tota l'illa.

Ambients que ocupa. Riberes de torrents

Substrat. Humit.

Gestió i problemes de conservació

És un hàbitat poc estès degut als pocs cursos d'aigua permanents que trobem a Menorca i la degradació que han patit les riberes dels torrents que han estat tractats com a conduccions d'aigua i no com a hàbitats naturals. En la majoria dels casos les riberes han estat ocupades per l'agricultura fins al mateix llit del torrent i han patit neteges agressives amb maquinària per part de les administracions o s'hi ha tirat herbicides per a facilitar el pas de l'aigua eliminant la vegetació.

Propostes de gestió

Neteges de torrents sostenibles amb mètodes manuals o amb mecanismes menys agressius, protecció d'una franja de 5 metres d'ample de la vegetació de ribera.

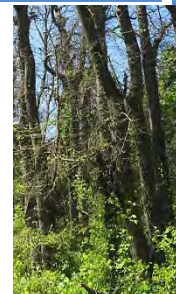

Unitats tipològiques

Ass. *Vinca difformis*-*Populetum albae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Ulmus minor</i>	x	x	x	
<i>Populus alba</i>		x	x	
<i>Populus nigra</i>		x	x	
<i>Ulmus minor</i>		x	x	
<i>Vinca difformis</i>		x	x	
<i>Arum italicum</i> subsp. <i>italicum</i>		x	x	
<i>Brachypodium sylvaticum</i>		x	x	
<i>Ranunculus ficaria</i>		x	x	
<i>Aristolochia rotunda</i>			x	
<i>Fraxinus angustifolia</i>			x	
<i>Equisetum telmateia</i>			x	
<i>Rubus ulmifolius</i>		x		x
<i>Rubus caesius</i>		x		x
<i>Tamus communis</i>		x		x
<i>Prunus spinosa</i>		x		x
<i>Crataegus monogyna</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera

Descripció i criteris interpretatius

Bosquets caducifolis d'alocs, amb estrat herbaci dens. La dotació florística sol ser pobra en general, i la vegetació nitròfila, ruderal i heliòfila sol ser freqüent. Es tracta d'una bosquina poc ombrívola, on l'aloc de vegades és acompanyat de tamarells. Generalment apareix en forma de taques poc extenses, al fons de torrenteres, no lluny de la seva desembocadura. L'aloc es un arbret, sovint un arbust per la influència de l'home i del vent marí, d'afinitat tropical, fàcil de reconèixer per les seves fulles oposades i compostes en forma de palmada. Les seves inflorescències llargues i estretes de color violaci són molt vistoses i sorgeixen a finals de primavera i principis d'estiu.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa però són escassos.

Ambients que ocupa. Fons de torrenteres.

Substrat. Terrenys amb elevada humitat.

Gestió i problemes de conservació

La mala gestió de les riberes dels torrents amenaça a aquestes comunitats (agricultura i neteja mecànica). Les seves poblacions es troben molt minvades a l'illa. L'aloc és catalogat al Catàleg Balear d'Espècies Amenacades i d'Especial Protecció.

Propostes de gestió

Neteges de torrents sostenibles amb mètodes manuals o amb mecanismes menys agressius, protecció d'una franja de 5 metres d'ample de la vegetació de ribera.

Unitats tipològiques

Ass. *Leucoio pulchellii-Viticetum agni-casti*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Vitex agnus-castus</i>	x		x	
<i>Tamarix africana</i>		x	x	
<i>Leucojum aestivum</i> subsp. <i>pulchellum</i>		x	x	
<i>Allium triquetrum</i>		x		x
<i>Rumex crispus</i>				x
<i>Rubus ulmifolius</i>				x
<i>Galium aparine</i>				x
<i>Fumaria capreolata</i>				x
<i>Scirpoides</i> <i>holoschoenus</i>				x
<i>Juncus acutus</i>				x
<i>Pistacia lentiscus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 92D0 Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits

Descripció i criteris interpretatius

Vegetació boscosa de mida petita on predominen les espècies del gènere *Tamarix*. Aquest gènere constitueix un dels pocs arbres halòfils que existeixen al món. En els tamarellars densos i ben conformats, com els del NE de l'illa, gairebé no existeix res davall el dosser espès i dens dels arbres. Els tamarellars tenen un caràcter ripícola habitual en vores i llits de torrents a zones més aviat salines. Tot i així els més singulars creixen al llarg de la línia costanera i tenen un caràcter més xèric que els de salobrar.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa però són més abundants al nord.

Ambients que ocupa. Salobrar, riberes de torrents i basses

Substrat. Terrenys amb elevada humitat i més o menys salins.

Gestió i problemes de conservació

La mala gestió de les riberes dels torrents amenaça a aquestes comunitats (agricultura i neteja mecànica). La humanització de la costa pot afectar als tamarellars costaners. *Tamarix* és gènere catalogat al Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció.

Propostes de gestió

Neteges de torrents sostenibles amb mètodes manuals o amb mecanismes menys agressius, protecció d'una franja de 5 metres d'ample de la vegetació de ribera.

Unitats tipològiques

1. Ass. *Tamaricetum gallicae* (zona litoral)
2. Ass. *Leucoio pulchellii-Viticetum agni-casti* subass. *tamaricetosum africanae* (fons de torrenteres)

Flora característica

	Dominant		Comú		Caracteristic		Secundari	
	1	2	1	2	1	2	1	2
<i>Tamarix africana</i>	x	x			x	x		
<i>Tamarix gallica</i>			x		x	x		
<i>Tamarix canariensis</i>					x	x		
<i>Leucojum aestivum</i> subsp. <i>pulchellum</i>				x		x		
<i>Vitex agnus-castus</i>						x		
<i>Allium triquetrum</i>								x
<i>Rumex crispus</i>							x	x
<i>Rubus ulmifolius</i>								x
<i>Scirpoides holoschoenus</i>								x
<i>Juncus acutus</i>								x
<i>Sonchus bulbosus</i> subsp. <i>bulbosus</i>								x
<i>Aristolochia rotunda</i>								x
<i>Aristolochia paucinervis</i>								x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 92D0 Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits

Descripció i criteris interpretatius

Bosc baix, dens, ombrívols, escleròfil·le on els ullastres conviuen amb la mata o llentiscle, l'aladern, la llampuga, l'arangí bord, les esparregueres, la mula etc. De manera natural a Menorca es trobaria a les zones de sòls poc profunds o massa secs per al desenvolupament de l'alzinar. A causa de l'erosió de zones d'alzinar tallades o degradades, l'ullastrar s'estengué i les ocupà. Així va augmentar la seva àrea de distribució. Es dona ben desenvolupat sobretot a les zones més protegides del vent.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Diversos.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

No hi ha problemes de conservació però s'haurien de mantenir els ullastrars ben desenvolupats i estructurats.

Propostes de gestió

Mantenir les pràctiques agrícoles tradicionals on es mantenen bosquets entre els camps de conreu i també als marges. Protegir certes zones d'ullastrars madurs i ben estructurats.

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>	x		x	
<i>Arisarum vulgare</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Asparagus albus</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Prasium majus</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ruscus aculeatus</i>			x	
<i>Rhamnus alaternus</i>			x	
<i>Anagyris foetida</i>			x	
<i>Geranium purpureum</i>		x		x
<i>Tamus communis</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 9320 (45.11) : Bosc d'ullastre

Descripció i criteris interpretatius

Bosc baix, dens, ombrívol, escleròfil·le on els ullastres conviuen amb la mata o llentiscle, l'aladern, la llampuga, l'arangí bord, les esparregueres, etc. Trobem acompanyant als ullastres alguns peus de pi (*Pinus halepensis*).

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Diversos.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

No hi ha problemes de conservació però s'haurien de mantenir els ullastrars ben desenvolupats i estructurats.

Propostes de gestió

Mantenir les pràctiques agrícoles tradicionals on es mantenen bosquets entre els camps de conreu i també als marges. Protegir certes zones d'ullastrars madurs i ben estructurats.

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris*

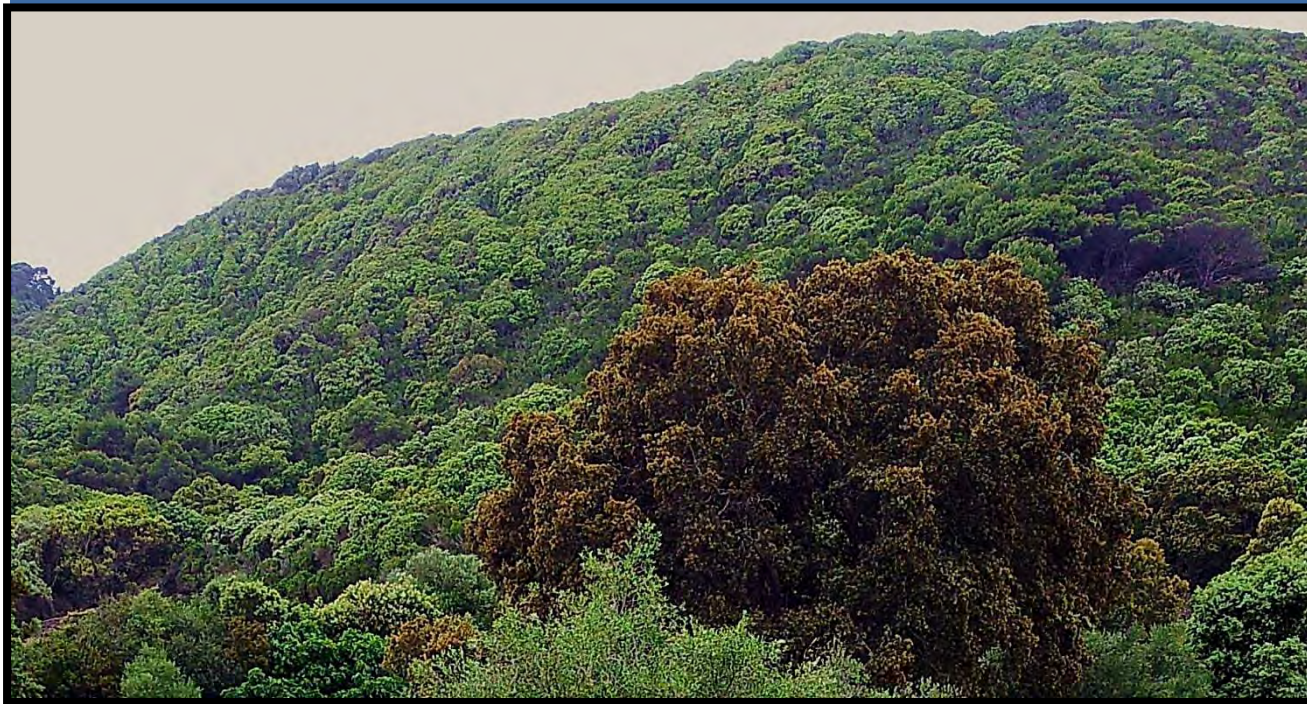
Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Olea europaea</i> var. <i>syvestris</i>	x		x	
<i>Arisarum vulgare</i>		x	x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Asparagus albus</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Pinus halepensis</i>		x	x	
<i>Prasium majus</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ruscus aculeatus</i>			x	
<i>Rhamnus alaternus</i>			x	
<i>Geranium purpureum</i>		x		x
<i>Tamus communis</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: 9320 (45.11) : Bosc d'ullastre

Descripció i criteris interpretatius

Bosc d'alzines, dens i ombrívol. Forma un estrat arbore compacte de 10-12 m d'alçada, amb un sotabosc divers, i sovint ben desenvolupat, en què predominen els esclerofil·les. A més, hi són especialment freqüents les lianes que, per mitjans diversos (tiges volubles, circells, agullons...), s'enfilen sobre els arbusts o sobre les mateixes alzines en cerca de la llum del sol. Aquests estrats arbustius sol ser menys dens que en els alzinars catalans, la qual cosa pot ser deguda al clima d'estiu molt sec o també al règim d'explotació, pasturats per porcs i altres animals domèstics. En canvi, els geòfits, a l'estrat herbaci, són més abundants que en els alzinars de la península Ibèrica. Són presents espècies com *Cyclamen balearicum* o *Arisarum vulgare*. Els hemicriptòfits hi són rars.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zones centrals de l'illa i als barrancs.

Ambients que ocupa. Vessants de turons, zones planes de sòls profunds i barrancs.

Substrat. Sòls profunds i ben desenvolupats

Gestió i problemes de conservació

Fins fa poc aquests boscos s'havien aprofitat per carbonejar o per fer-hi pasturar el bestiar. L'abandó d'aquestes pràctiques n'ha propiciat la recuperació, especialment en els vessants més rostos (sempre menys alterats), a les obagues (on la regeneració és relativament ràpida).

Propostes de gestió

Mantenir les pràctiques agrícoles tradicionals on es mantenen bosquets entre els camps de conreu i també als marges. Protegir els alzinars madurs i ben estructurats.

Unitats tipològiques

Ass. *Cyclamini balearici-Quercetum ilicis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>	x		x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Ruscus aculeatus</i>		x	x	
<i>Lonicera implexa</i>		x	x	
<i>Arbutus unedo</i>		x	x	
<i>Carex distachya</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Rhamnus alaternus</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Myrtus communis</i>		x	x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Asperula laevigata</i>			x	
<i>Arisarum vulgare</i>			x	
<i>Cyclamen balearicum</i>			x	
<i>Asplenium onopteris</i>			x	
<i>Carex halleriana</i>			x	
<i>Clematis cirrhosa</i>			x	
<i>Phillyrea angustifolia</i>			x	
<i>Limodorum abortivum</i>			x	
<i>Tamus communis</i>		x		x
<i>Erica scoparia</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 9340 Alzinars i carrascars

45.3143+

Alzinars baleàrics amb pi (*Pinus halepensis*).

Descripció i criteris interpretatius

Bosc amb barreja d'alzines i pins; aquests, generalment, solen constituir un estrat arbori superior. Al sotabosc hi predominen els arbusts esclerofil·les i les lianes; l'estrat herbaci està molt poc desenvolupat. Aquest bosc es troba especialment en àrees calcàries relativament properes a la costa.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zona central i sud de l'illa.

Ambients que ocupa. Vessants de turons, zones planes de sòls profunds i barrancs.

Substrat. Substrats diversos. Sòls profunds i madurs, amb un horitzó orgànic superficial ben desenvolupat; algun cop, però, sòls força esquelètics i pedregosos.

Gestió i problemes de conservació

Aquest hàbitat correspon sovint a una etapa de recuperació d'antics alzinars estassats, pràctica que els feia força clarents i permetia la germinació i el creixement dels pins. Sense aquestes actuacions, els arbusts i les lianes típiques de l'alzinar es recuperen i ombregen el terra, de manera que dificulten la regeneració dels pins; llavors, només hi queden pins adults, que amb el temps aniran morint fins a desaparèixer. Únicament en alguns indrets on les condicions ambientals no són gaire bones per a l'alzinar (sòls prims, llocs secs...) es pot arribar a mantenir en el temps de manera natural una certa barreja de pins i alzines.

Propostes de gestió

Mantenir les pràctiques agrícoles tradicionals on es mantenen bosquets entre els camps de conreu i també als marges. Protegir els alzinars madurs i ben estructurats.

Unitats tipològiques

Ass. *Cyclamini balearici-Quercetum ilicis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>	x		x	
<i>Pinus halepensis</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Ruscus aculeatus</i>		x	x	
<i>Lonicera implexa</i>		x	x	
<i>Arbutus unedo</i>		x	x	
<i>Carex distachya</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Rhamnus alaternus</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Myrtus communis</i>		x	x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>			x	
<i>Asperula laevigata</i>			x	
<i>Cyclamen balearicum</i>			x	
<i>Asplenium onopteris</i>			x	
<i>Carex halleriana</i>			x	
<i>Clematis cirrhosa</i>			x	
<i>Phillyrea angustifolia</i>			x	
<i>Limodorum abortivum</i>			x	
<i>Tamus communis</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC : 9340 Alzinars i carrascars

45.3144+

Alzinars baleàrics amb ullastre.

Descripció i criteris interpretatius

Bosc amb barreja d'alzines i ullastre. Al sotabosc hi predominen els arbusts esclerofil·les i les lianes; l'estrat herbaci està molt poc desenvolupat.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Zones centrals de l'illa i als barrancs.

Ambients que ocupa. Vessants de turons, zones planes de sòls profunds i barrancs.

Substrat. Sòls profunds i ben desenvolupats

Gestió i problemes de conservació

Fins fa poc aquests boscos s'havien aprofitat per carbonejar o per fer-hi pasturar el bestiar. L'abandó d'aquestes pràctiques n'ha propiciat la recuperació, especialment en els vessants més rostos (sempre menys alterats), a les obagues (on la regeneració és relativament ràpida).

Propostes de gestió

Mantenir les pràctiques agrícoles tradicionals on es mantenen bosquets entre els camps de conreu i també als marges. Protegir els alzinars madurs i ben estructurats.

Unitats tipològiques

Ass. *Cyclamini balearici-Quercetum ilicis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>	x		x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Ruscus aculeatus</i>		x	x	
<i>Lonicera implexa</i>		x	x	
<i>Arbutus unedo</i>		x	x	
<i>Carex distachya</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Rhamnus alaternus</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Myrtus communis</i>		x	x	
<i>Limodorum abortivum</i>			x	
<i>Asperula laevigata</i>			x	
<i>Cyclamen balearicum</i>			x	
<i>Asplenium onopteris</i>			x	
<i>Carex halleriana</i>			x	
<i>Clematis cirrhosa</i>			x	
<i>Phillyrea angustifolia</i>			x	
<i>Tamus communis</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 9340 Alzinars i carrascars

Descripció i criteris interpretatius

Canyissars de fins a tres metres d'alçària, generalment densos. En formen part, sobretot, plantes helofítiques rizomatoses, adaptades a la submersió continuada de l'aparell radicular i de la base de les tiges. La riquesa florística és molt diversa en funció de les característiques fisicoquímiques de l'aigua, de la fluctuació del nivell d'aquesta i de l'àrea biogeogràfica on apareixen aquestes formacions. Predominen els grans helòfits, generalment boves, canyís i joncs.

Es una comunitat d'aigües riques en carbonat càlcic i tolera cert grau de contaminació.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Principalment a l'entorn del litoral marítim.

Ambients que ocupa. Aiguamolls, vores de llacunes i estanys.

Substrat. Sòls permanentment inundats per aigües dolces o un poc salines

Gestió i problemes de conservació

Els principals problemes de conservació d'aquest hàbitat es relacionen amb la pèrdua d'espais naturals on es mantenen masses d'aigua permanents, especialment en àrees mediterrànies en què, ja de manera natural, són poc freqüents. La qualitat deficient de les aigües provoca, més que l'eliminació del canyissar, una pèrdua dràstica de la diversitat vegetal a causa de la desaparició de les espècies de requeriments més estrictes.

Propostes de gestió

El manteniment dels ecosistemes aquàtics i humits és essencial tan de manera directa, amb figures de protecció, com accions indirectes com evitar la contaminació de les aigües per abocaments de depuradores, contaminació indirecta dels excessos de fertilitzants a l'agricultura circumdant, etc.

Unitats tipològiques

Ass. *Typho-Schoenoplectetum glauci* subass. *typho-phragmitetosum australis* (= *Typho-Schoenoplectetum tabernaemontani* subass. *typho-phragmitetosum australis*)

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>australis</i>	x		x	
<i>Typha domingensis</i>		x	x	
<i>Typha angustifolia</i>		x	x	
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>		x	x	
<i>Apium nodiflorum</i>		x	x	
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>chrysanthus</i>			x	
<i>Bolboschoenus maritimus</i>			x	
<i>Sparganium erectum</i>			x	
<i>Alisma plantago-aquatica</i>			x	
<i>Mentha aquatica</i>			x	
<i>Iris pseudacorus</i>			x	
<i>Typha latifolia</i>			x	
<i>Cladium mariscus</i>			x	
<i>Juncus acutus</i>		x		x
<i>Juncus maritimus</i>		x		x
<i>Samolus valerandi</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Canyissars densos, de fins a tres metres d'alçària, generalment constituïts per un nombre reduït d'espècies. Els integren principalment helòfits rizomatosos adaptats als sòls saturats d'aigua i a períodes breus d'inundació. Predominen els grans helòfits, generalment boves, canyís i joncs.

Es una comunitat d'aigües riques en carbonat càlcic i tolera cert grau de contaminació.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Aiguamolls, vores de llacunes, estanys i basses temporànies.

Substrat. Sòls profunds, inundats de manera temporal per aigües dolces o un poc salines

Gestió i problemes de conservació

La pressió dels cultius, el mal estat dels torrents i l'explotació dels recursos hídrics són les principals pressions que reben aquests hàbitats

Propostes de gestió

El manteniment dels ecosistemes aquàtics i humits és essencial tan de manera directa, amb figures de protecció, com accions indirectes com evitar la contaminació de les aigües per abocaments de depuradores, contaminació indirecta dels excessos de fertilitzants a l'agricultura circumdant, etc.

Unitats tipològiques

Ass. *Typho-Schoenoplectetum glauci* subass. *typho-phragmitetosum australis* (= *Typho-Schoenoplectetum tabernaemontani* subass. *typho-phragmitetosum australis*)

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>australis</i>	x		x	
<i>Typha domingensis</i>		x	x	
<i>Typha angustifolia</i>		x	x	
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>		x	x	
<i>Apium nodiflorum</i>		x	x	
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>chrysanthus</i>			x	
<i>Bolboschoenus maritimus</i>			x	
<i>Alisma plantago-aquatica</i>			x	
<i>Mentha aquatica</i>			x	
<i>Iris pseudacorus</i>			x	
<i>Typha latifolia</i>			x	
<i>Cladium mariscus</i>			x	
<i>Calystegia sepium</i>		x		x
<i>Juncus acutus</i>		x		x
<i>Juncus maritimus</i>		x		x
<i>Samolus valerandi</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

Descripció i criteris interpretatius

Canyissars de fins a sis metres d'alçària. Sota l'estrat superior, molt dens, constituït únicament per la subespècie *chrysanthus* del canyís, hi ha un estrat herbaci més baix (1-2 m) i lax. En fan part espècies adaptades a la inundació del sòl i a concentracions moderades de sal.

Es una comunitat d'aigües riques en carbonat càlcic i tolera cert grau de contaminació.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Aiguamolls, llacunes i estanys.

Substrat. Sòls inundats, temporalment o permanentment, per aigües lleugerament salabroses.

Gestió i problemes de conservació

Els principals problemes de conservació deriven de la desaparició o de la fragmentació dels aiguamolls litorals, a conseqüència de la urbanització o de la construcció d'instal·lacions turístiques, vies de comunicació, etc. També els amenaça la variació de les característiques fisicoquímiques de l'aigua (dulcificació, eutrofització), causada per l'aportació d'excedents d'aigües de reg o per alteracions en els fluxos naturals entre l'aigua marina i la continental.

Propostes de gestió

El manteniment dels ecosistemes aquàtics i humits és essencial tan de manera directa, amb figures de protecció, com accions indirectes com evitar la contaminació de les aigües per abocaments de depuradores, contaminació indirecta dels excessos de fertilitzants a l'agricultura circumdant, etc.

Unitats tipològiques

Ass. *Typho-Schoenoplectetum glauci* subass. *phragmitetosum chrysanthi* (= *Typho-Schoenoplectetum tabernaemontani* subass. *phragmitetosum chrysanthi*)

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>chrysanthus</i>	x		x	
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>australis</i>		x	x	
<i>Bolboschoenus maritimus</i>		x	x	
<i>Typha domingensis</i>			x	
<i>Typha angustifolia</i>			x	
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>			x	
<i>Apium nodiflorum</i>			x	
<i>Juncus acutus</i>		x		x
<i>Juncus maritimus</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

Descripció i criteris interpretatius

Comunitats denses i altes (1-2 m) de boves, plantes perennes que viuen amb la base sempre o quasi sempre submergida en l'aigua. Són poblacions monoespecífiques o amb ben poques espècies, totes força particulars d'aquests ambients. Les boves, gràcies als seus potents rizomes, tenen una elevada capacitat de colonització i d'expansió.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Aiguamolls, vores de llacunes, estanys i basses temporànies.

Substrat. Sòls profunds, inundats de manera temporal per aigües dolces o un poc salines

Gestió i problemes de conservació

La pressió dels cultius, el mal estat dels torrents i l'explotació dels recursos hídrics són les principals pressions que reben aquests hàbitats

Propostes de gestió

El manteniment dels ecosistemes aquàtics i humits és essencial tan de manera directa, amb figures de protecció, com accions indirectes com evitar la contaminació de les aigües per abocaments de depuradores, contaminació indirecta dels excessos de fertilitzants a l'agricultura circumdant, etc.

Unitats tipològiques

Ass. *Typho-Schoenoplectetum glauci* subass. *typho-phragmitetosum australis* (= *Typho-Schoenoplectetum tabernaemontani* subass. *typho-phragmitetosum australis*)

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Typha domingensis</i>	x		x	
<i>Typha angustifolia</i>	x		x	
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>australis</i>		x	x	
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>		x	x	
<i>Apium nodiflorum</i>		x	x	
<i>Typha latifolia</i>			x	
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>chrysanthus</i>			x	
<i>Bolboschoenus maritimus</i>			x	
<i>Alisma plantago-aquatica</i>			x	
<i>Mentha aquatica</i>			x	
<i>Iris pseudacorus</i>			x	
<i>Juncus acutus</i>		x		x
<i>Samolus valerandi</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

Descripció i criteris interpretatius

Jonqueres molt denses, de 50 a 80 cm d'alçària, dominades gairebé absolutament pel jonquet (*Eleocharis palustris*), que viu arrelat en fons d'aigües poc profundes. Aquestes poblacions voregen les basses de Menorca en terrenys silícics. La presència d'aquestes poblacions a Menorca són un indicatiu més del caràcter humit del clima menorquí.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Vores d'estanyols, bassiols, tolls, aiguamolls poc profunds, etc., sovint en llocs inundats només temporalment.

Substrat. Sòls profunds, inundats de manera estacional per aigües dolces o un poc salines

Gestió i problemes de conservació

Hàbitats vulnerables a causa de la reduïda extensió que ocupen a l'illa. Amenaces són la intensificació de l'agricultura, forta pressió ramadera, urbanització, drenatge o rebliment de la zona inundable, accessos rodats incontrolats, espècies invasores.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ass. *Oenanthe globulosae-Eleocharitetum palustris*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Eleocharis palustris</i>	x		x	
<i>Oenanthe globulosa</i>		x	x	
<i>Sparganium erectum</i> subsp. <i>erectum</i>		x	x	
<i>Apium nodiflorum</i>		x	x	
<i>Ranunculus ophioGLOSSIFOLIUS</i>			x	
<i>Veronica anagallis-aquatica</i>			x	
<i>Mentha aquatica</i>			x	
<i>Alisma plantago-aquatica</i>			x	
<i>Eleocharis uniglumis</i>			x	
<i>Alisma lanceolatum</i>			x	
<i>Ranunculus peltatus</i> s.l.				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

Descripció i criteris interpretatius

Comunitats força denses, dominades per plantes junciformes de menys d'un metre d'alçària. Vegetació amfíbia mediterrània amb important caràcter halòfil. En les seves formes més típiques, l'espècie dominant és la junça d'aigua. Les espècies acompanyants són les pròpies dels canyissars (el mateix canyís pot ser-hi relativament abundant) i també algunes plantes d'ambients salins com la cirialera (*Sarcocornia fruticosa*). Té capacitat per suportar períodes de sequera a l'estiu sempre que es mantingui la humitat edàfica.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Marges de llacunes, estanys, recs, bassols, torrents eventualment secs, sobretot a l'estiu.

Substrat. Aigües salabroses, quietes o de corrent molt feble. Sòls rics en matèria orgànica i una mica salins

Gestió i problemes de conservació

Aquest hàbitat el trobem moltes vegades dins els torrents i, per tan, pateixen els problemes de conservació d'aquests (contaminació de les aigües per sobre fertilització i emissaris de depuradores, neteja mecànica de la vegetació, espècies invasores...)

Propostes de gestió

Evitar la contaminació de les aigües i realitzar neteges amb mètodes menys agressius.

Unitats tipològiques

Ass. *Bolboschoenetum maritimi* (= *Scirpetum maritimi*)

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Bolboschoenus maritimus</i>	x		x	
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>		x	x	
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>australis</i>			x	
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>chrysanthus</i>			x	
<i>Typha domingensis</i>			x	
<i>Typha angustifolia</i>			x	
<i>Juncus acutus</i>				x
<i>Juncus subulatus</i>				x
<i>Juncus maritimus</i>				x
<i>Tamarix africana</i>				x
<i>Sarcocornia fruticosa</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

53.2127+

Comunitats dominades per *Carex hispida* de vores d'aigua i llocs xops, alcalins i sovint salabrosos.

Descripció i criteris interpretatius

Formacions herbàcies altes en què predomina *Carex hispida*, herba graminoide, cespitosa, de fulles amples, i llargues.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Vores de basses, llacunes o cursos d'aigua, on forma una sanefa exterior al canyissar.

Substrat. Sòls humits salabrosos, temporalment inundats

Gestió i problemes de conservació

Els problemes que poden trobar-se les zones inundables per excés de pasturatge, sobretot en èpoques de gran humitat edàfica en que l'excés de trepig pot produir compactació del sòl

Propostes de gestió

Evitar la sobrepastura, sobretot en les èpoques de major grau d'humitat edàfica.

Unitats tipològiques

Ass. *Cladio-Caricetum hispidae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Carex hispida</i>	x			
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>australis</i>		x	x	
<i>Bolboschoenus maritimus</i>			x	
<i>Galium palustre</i> var. <i>elongatum</i>			x	
<i>Polygonum salicifolium</i>			x	
<i>Apium nodiflorum</i>			x	
<i>Typha domingensis</i>			x	
<i>Typha angustifolia</i>			x	
<i>Phragmites australis</i> subsp. <i>chrysanthus</i>			x	
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>			x	
<i>Cladium mariscus</i>			x	
<i>Calystegia sepium</i>		x		x
<i>Carex otrubae</i>		x		x
<i>Cyperus longus</i> subsp. <i>badius</i>		x		x
<i>Rubus ulmifolius</i>		x		x
<i>Scirpoides holoschoenus</i>		x		x
<i>Rubus caesius</i>				x
<i>Carex extensa</i>				x
<i>Dorycnium rectum</i>				x
<i>Juncus acutus</i>				x
<i>Juncus subulatus</i>				x
<i>Equisetum ramosissimum</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

Descripció i criteris interpretatius

Formacions herbàcies altes en què predomina *Carex otrubae*, herba graminoide, cespitosa, de fulles amples, acintades i més o menys rígides. Barrejades entremig de les tofes del càrex, hi ha espècies més vistoses, com ara el gínjol groc, el trèvol de prat o la centaurea d'aigua.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Aiguamolls, vores de basses, estanys i recs, sots humits.

Substrat. Sòls argilosos i humits, temporalment inundats

Gestió i problemes de conservació

Els problemes que poden trobar-se les zones inundables per excés de pasturatge, sobretot en èpoques de gran humitat edàfica en que l'excés de trepig pot produir compactació del sòl

Propostes de gestió

Evitar la sobrepastura, sobretot en les èpoques de major grau d'humitat edàfica.

Unitats tipològiques

Ass. *Cypero-Caricetum otrubae*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Carex otrubae</i>	x		x	
<i>Cyperus longus</i> subsp. <i>badius</i>		x	x	
<i>Epilobium tetragonum</i>		x	x	
<i>Agrostis stolonifera</i>		x	x	
<i>Mentha suaveolens</i>			x	
<i>Plantago major</i> subsp. <i>major</i>			x	
<i>Lotus glaber</i>			x	
<i>Potentilla reptans</i>			x	
<i>Rumex conglomeratus</i>			x	
<i>Rumex crispus</i>			x	
<i>Verbena officinalis</i>			x	
<i>Cynodon dactylon</i>			x	
<i>Lythrum junceum</i>			x	
<i>Carex divisa</i>			x	
<i>Trifolium fragiferum</i>			x	
<i>Scirpoides holoschoenus</i>			x	
<i>Apium nodiflorum</i>				x
<i>Iris pseudacorus</i>				x
<i>Phragmites australis</i> s.l.				x
<i>Carex hispida</i>				x
<i>Calystegia sepium</i>				x
<i>Ranunculus muricatus</i>				x
<i>Ranunculus trilobus</i>				x
<i>Juncus acutus</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Comunitats basòfiles constituïdes per tàxons dicotiledonis de tija i fulles suculentos i tendres com l'àbit d'aigua, els creixens.. Prosperen als llits de torrents i vores de síquies d'aigües superficials, riques en nutrients nitrogenats, més o menys fluents i pràcticament permanents.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Llits de torrents i síquies

Substrat. Aigües més o menys fluents, pràcticament permanents i riques en nutrients.

Gestió i problemes de conservació

Aquest hàbitat el trobem moltes vegades dins els torrents i, per tan, pateixen els problemes de conservació d'aquests (contaminació de les aigües per sobrefertilització i emissaris de depuradores, neteja mecànica de la vegetació, espècies invasores...)

Propostes de gestió

Evitar la contaminació de les aigües i realitzar neteges amb mètodes menys agressius

Unitats tipològiques

Ass. *Apietum nodiflori*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Apium nodiflorum</i>	x		x	
<i>Rorippa nasturtium-aquaticum</i>		x	x	
<i>Veronica anagallis-aquatica</i>			x	
<i>Alisma plantago-aquatica</i>			x	
<i>Ranunculus ophioglossifolius</i>			x	
<i>Alisma lanceolatum</i>			x	
<i>Sparganium erectum</i>			x	
<i>Mentha aquatica</i>			x	
<i>Eleocharis palustris</i>			x	
<i>Samolus valerandi</i>				x
<i>Callitriche stagnalis</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

Descripció i criteris interpretatius

Formacions altes (3-4 m), denses i sovint molt pobres en espècies, constituïdes bàsicament per les canyes, a les quals s'entortolliguen algunes plantes enfiladisses.

Es tracta d'una espècie hidròfila, termòfila, i indiferent a la naturalesa del sòl i s'estén eficaçment per via vegetativa a partir dels rizomes que creixen ràpidament i quan es trenquen els fragments són dispersats per les corrents. Forma en poc temps alts i amplis canyars i en el seu interior no creix cap altre planta, afectant greument a la diversitat tant de flora com de fauna. D'altra banda, la seva alta taxa d'evapotranspiració fa disminuir els recursos hídrics disponibles. A més obstrueix el flux de l'aigua.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa

Ambients que ocupa. Vores de sèquies, canals i cursos fluvials i marges de torrents.

Substrat. Sòl argilós, profund i un xic humit

Gestió i problemes de conservació

La canya (*Arundo donax*) és una de les espècies invasores més agressives dels ecosistemes riparis, catalogada per la UICN com un dels 100 organismes vius invasors més nocius a nivell mundial. Es considera que pot transformar fins a tal punt els hàbitats que colonitza que impossibilita definitivament el desenvolupament de les comunitats autòctones.

Propostes de gestió

Eliminació o evitar la seva dispersió

Unitats tipològiques

Ass. *Arundini donacis-Convolutum sepium*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Arundo donax</i>	x		x	
<i>Calystegia sepium</i>		x	x	
<i>Galium aparine</i>			x	
<i>Cynanchum acutum</i>			x	
<i>Rubus ulmifolius</i>		x		x
<i>Rubus caesius</i>				x
<i>Tamus communis</i>				x
<i>Smilax aspera</i> var <i>aspera</i>				x

62.1113

Roques calcàries amb vegetació cosmofítica, termòfila, de les Illes balears.

Descripció i criteris interpretatius

Roques amb poblaments dispersos de mates, petites o mitjanes, sovint de fullatge blanquinós, que arrelen a les esclotxes. S'hi barregen herbes vivaces graminoides i altres de fulla plana. Hi predominen les plantes adaptades a la sequera i a les altes temperatures que exhibeixen caràcters morfològics especials (pilositat densa, fulles crasses, petites o convolutes...). Presència de plantes endèmiques. Roques carbonàtiques, generalment calcàries compactes, però també gresos i conglomerats amb fissures. No es pot parlar de sòl en sentit estricte, però a les clivelles s'hi acumulen materials fins i matèria orgànica que retenen l'aigua d'escolament i permeten el creixement de les plantes.

Hi ha dues associacions presents en aquests tipus de penyals rocosos: una (Ass. *Hippocrepidetum balearicae*), característica d'indrets elevats de cingles i roquissars calcaris no gaire humits i ombrívols, i una altra (Ass. *Sibthorpio-Arenarietum balearicae*), habitual de parets ombrejades en llocs amb elevada humitat.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Migjorn i zones calcàries del nord.

Ambients que ocupa. Penyals i roques d'orientació diversa.

Substrat. Roques carbonàtiques, generalment calcàries compactes, però també gresos i conglomerats amb fissures.

Gestió i problemes de conservació

Aquests hàbitats solen trobar-se en llocs poc accessibles així que no solen tenir problemes de conservació.

Propostes de gestió

Unitats tipològiques

1. Ass. *Hippocrepidetum balearicae* subass. *ficetosum caricae* (Zones elevades de penyals calcaris no gaire humides)
2. Ass. *Sibthorpio-Arenarietum balearicae* subass. *selaginellotum* (Parets ombrívols i humides)

Flora característica

	Dominant		Comú		Característic		Secundari	
	1	2	1	2	1	2	1	2
<i>Hippocrepis balearica</i>			x		x			
<i>Scabiosa cretica</i>			x		x			
<i>Crepis triasii</i>			x		x			
<i>Micromeria filiformis</i>			x	x	x			x
<i>Phagnalon rupestre</i>			x		x			
<i>Digitalis minor</i> s.l.					x	x		
<i>Silene mollissima</i>					x			
<i>Phagnalon sordidum</i>					x			
<i>Phyllitis sagittata</i>					x			x
<i>Ficus carica</i>					x			x
<i>Melica minuta</i>					x			
<i>Sibthorpia africana</i>				x		x		
<i>Carex rorentula</i>				x		x		
<i>Cymbalaria aequitriloba</i>				x		x		
<i>Selaginella denticulata</i>				x		x		
<i>Crocus cambessedesii</i>				x		x		
<i>Bellium bellidioides</i>				x		x		
<i>Cymbalaria fragilis</i>						x		
<i>Erodium reichardii</i>						x		
<i>Polypodium cambricum</i>						x		
<i>Hyoseris radiata</i>			x	x			x	x
<i>Ceterach officinarum</i>				x			x	x
<i>Teucrium asiaticum</i>							x	x
<i>Lotus tetraphyllus</i>							x	x
<i>Parietaria lusitanica</i>							x	x
<i>Micromeria rodriguezii</i>			x				x	
<i>Teucrium subspinosum</i>			x				x	
<i>Cyclamen balearicum</i>				x				x
<i>Hypericum balearicum</i>								x
<i>Euphorbia characias</i>								x
<i>Crithmum maritimum</i>								x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 8210 Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola.

Descripció i criteris interpretatius

Roques i murs de pedra, a les esclertes dels quals viuen plantes ben adaptades a resistir llargs episodis de sequera: falgueres que són capaces de marcir-se entrant en estat de vida latent, plantes amb flor que acumulen aigua en llurs fulles suculentas, i gramínies d'afinitat tropical.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Penyals i roques silícies

Substrat. Roques silícies (esquistos, conglomerats o gresos). El sòl que s'acumula entre les pedres és prim i neutre (cosa que explica la barreja de plantes acidòfiles i calcícoles que s'hi poden fer).

Gestió i problemes de conservació

Aquests hàbitats solen trobar-se en llocs poc accessibles així que no solen tenir problemes de conservació.

Propostes de gestió

Unitats tipològiques

Principalment l'Al. *Polypodium cambrici* i l'Al. *Selaginella denticulatae-Anogrammion leptophyllae* amb presència d'elements de la Al. *Phagnalo saxatilis-Cheilanthon maderensis* i de l'O *Parietaria* a roques més nitrificades.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Polypodium cambricum</i>		x	x	
<i>Selaginella denticulata</i>		x	x	
<i>Asplenium balearicum</i>		x	x	
<i>Ceterach officinarum</i>		x	x	
<i>Digitalis minor</i> s.l.		x	x	
<i>Umbilicus rupestris</i>		x	x	
<i>Bellium bellidioides</i>		x	x	
<i>Anogramma leptophylla</i>			x	
<i>Umbilicus gaditanus</i>			x	
<i>Micromeria filiformis</i>			x	
<i>Phyllitis sagittata</i>			x	
<i>Asplenium trichomanes</i> s.l.			x	
<i>Adiantum capillus-veneris</i>		x		x
<i>Cyclamen balearicum</i>		x		x
<i>Rubus caesius</i>				x
<i>Helicodiceros muscivorus</i>				x
<i>Arum pictum</i> subsp. <i>sagittifolium</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 8220 Costers rocosos silícies amb vegetació rupícola.

Descripció i criteris interpretatius

Codines i afloraments rocosos, poblats per petites mates, per herbes anuals i per algunes plantes bulboses, que es desenvolupen durant el període humit de la primavera. Normalment són sòls carbonàtics molt prims on aflora la roca. En molts casos són poblats per alguns endemismes o plantes interessants de gèneres com *Phagnalon* o *Teucrium* (llengües de passerell i frigoles). Moltes vegades s'hi troben concavitats que s'omplen d'aigua en les èpoques de pluja (cocons). Les fissures més amples poden ser colonitzades per arbustos força grossos, com la sivina o l'ullastre.

Aquests hàbitats presenten potencialment una vegetació característica de brolles calcícoles de l'aliança *Rosmarino-Ericion*, pròpies de l'estrat arbustiu de boscos laxos o esclarissats del Migjorn de Menorca, amb un acompanyament de certes espècies típiques de l'ordre *Quercetalia ilicis*. Als entorns agroramaders on els boscos i matollars tradicionalment han perdut terreny en benefici de pastures i cultius, aquesta vegetació potencial resulta acompanyada i sovint substituïda per espècies rupícoles pròpies de ambients més o menys ruderalitzats o nitrífils.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Migjorn de Menorca. Zones planes.

Ambients que ocupa. Roques planeres o lleugerament pendents, sovint en situació culminal, on hi ha una erosió molt activa, especialment a causa del vent.

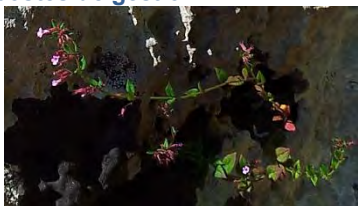
Substrat. Sòls calcaris incipients o esquelètics, sovint molt pedregosos, que retenen molt poc l'aigua.

Gestió i problemes de conservació

La sobrepastura pot produir l'empobriment i ruderalització d'aquestes comunitats.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

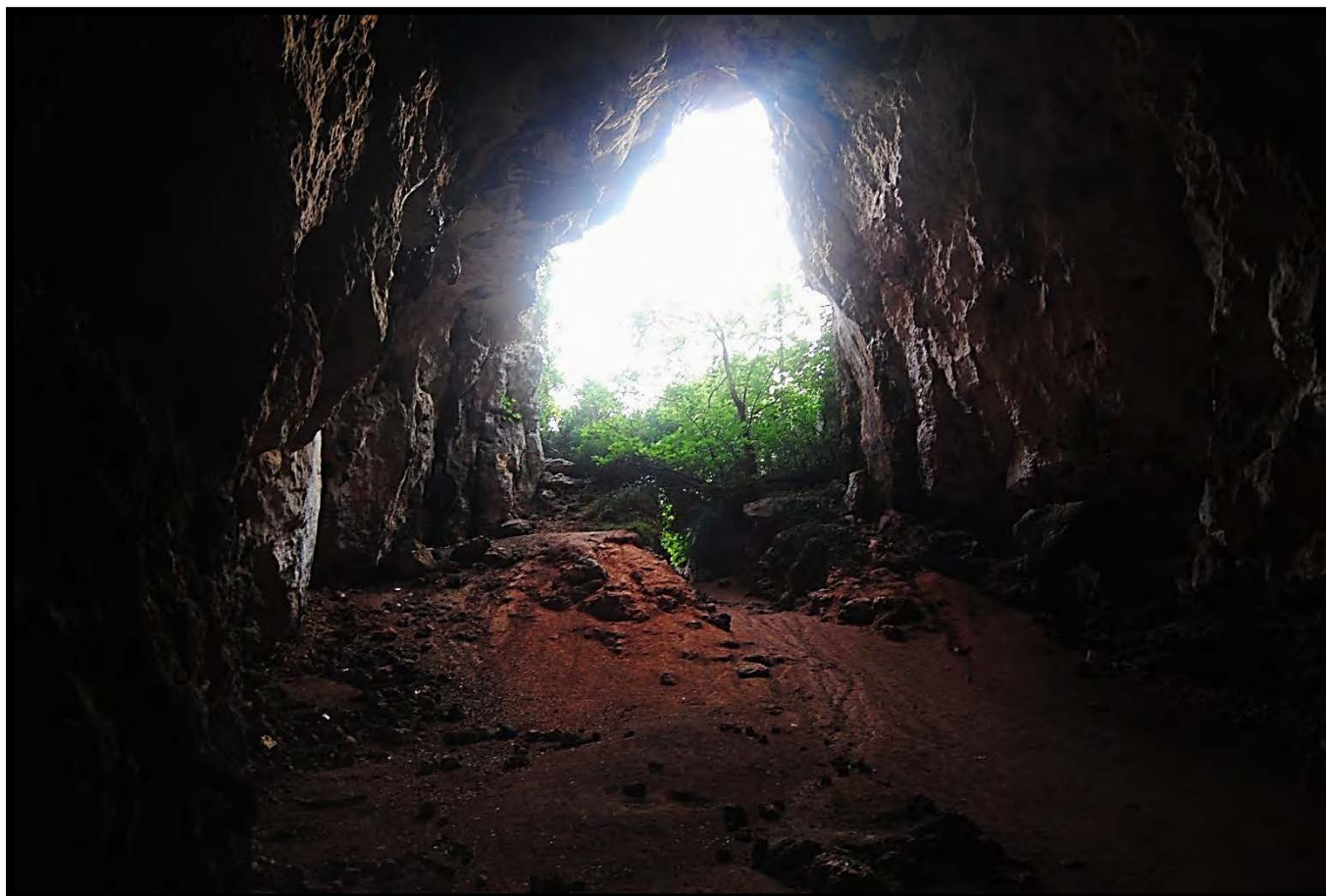
Ass. *Loto tetraphylli-Ericetum multiflorae* subass. *teucrietosum spinescentis* i la transició cap a l'Al. *Parietario-Galion muralis* a zones rocoses de ambients ruderalitzats.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Rosmarinus officinalis</i>		x	x	
<i>Teucrium capitatum</i> subsp. <i>majoricum</i>		x	x	
<i>Micromeria rodriguezii</i>		x	x	
<i>Parietaria judaica</i>		x	x	
<i>Galium murale</i>		x	x	
<i>Valantia muralis</i>		x	x	
<i>Umbilicus rupestris</i>		x	x	
<i>Umbilicus gaditanus</i>			x	
<i>Ononis minutissima</i>			x	
<i>Ceterach officinarum</i>			x	
<i>Lotus tetraphyllus</i>			x	
<i>Teucrium subspinosum</i>		x		x
<i>Phagnalon rupestre</i>		x		x
<i>Micromeria filiformis</i>		x		x
<i>Geranium purpureum</i>		x		x
<i>Euphorbia peplus</i> var. <i>peplodes</i>		x		x
<i>Hyoseris radiata</i>		x		x
<i>Veronica cymbalaria</i>		x		x
<i>Theligonum cynocrambe</i>		x		x
<i>Phagnalon sordidum</i>				x
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>				x
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>				x
<i>Pistacia lentiscus</i>				x
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>				x
<i>Phagnalon saxatile</i>				x
<i>Ophrys lutea</i>				x
<i>Gladiolus</i> sp.				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Cavitats subterrànies poc o molt profundes, de desenvolupament horitzontal (coves) o vertical (avencs), sovint formades per diversos pous i galeries interconnectats. Són refugi de nombrosos animals, de vegades de distribució molt restringida. A la boca de la cavitat o poc més endins, fins allà on arriba la llum, hi poden créixer alguns vegetals.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Sobretot al Migjorn de Menorca ja que trobem terrenys calcaris amb processos de carstificació.

Ambients que ocupa. Se'n troben moltes als barrancs del sud o al llarg de la costa del Migjorn.

Substrat. Sobretot en sòls calcaris.

Gestió i problemes de conservació

L'excés de freqüentació humana és un problema en alguna de les coves més conegudes.

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 8310 Coves no explotades pel turisme.

Descripció i criteris interpretatius

Formacions herbàcies de composició florística banal i molt diversa d'un lloc a l'altre, amb abundància de plantes resistents a la nitrificació i al trepig.

Incloem en aquest hàbitat aquells camps que són intensament pasturats on hi ha una forta pressió sobre la vegetació i generalment presenten un sòl bastant nu amb vegetació esparsa.

Les pastures no intensives de l'illa solen correspondre als hàbitats 34.81 . També les zones de descans o molt freqüentades per bestiar poden correspondre a l'hàbitat 87.2.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles.

Substrat. Divers.

Gestió i problemes de conservació

Alts graus de nitrificació, compactació i trepig del sòl.

Propostes de gestió

Intentar fer rotació de les tanques destinades a aquests usos per evitar la degradació d'aquests espais.

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Camps de cultiu de plantes herbàcies, sovint amb dues (i fins i tot tres) collites al llarg de l'any, que solen rebre importants aportacions de pesticides i de fertilitzants. L'espai gairebé no presenta restes de vegetació natural i la flora espontània de males herbes que acompanya els conreus és més aviat pobre.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles.

Substrat. Divers.

Gestió i problemes de conservació

Aquest tipus d'agricultura comporta una despesa d'aigua molt grossa així com problemes de contaminació dels aqüífers i del medi aquàtic per excés d'adobs i pesticides.

Propostes de gestió

Manteniment i incentivar l'agricultura tradicional de secà.

Unitats tipològiques

Cereals (civada, ordi, blat d'indi, raygrass)

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

Descripció i criteris interpretatius

Extensions, sovint notables, de conreus herbacis, sobretot de cereals, amb poblacions de males herbes que aprofiten els espais que deixa la planta cultivada; la composició de la flora arvense és diversa i depèn més del tipus de conreu i dels tractaments agrícoles aplicats que no pas del clima general. Sovint apareixen, entre les parcel·les, claps ben visibles de vegetació natural. Desenvolupament principalment primaveral.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

Possible abandonament del camp i substitució del camps de secà tradicional per agricultura més intensiva. És important el manteniment de l'agricultura tradicional de secà i el mosaic agroforestal de Menorca.

Propostes de gestió

Dur a terme bones pràctiques agràries per evitar l'excés d'adobs i les emissions de contaminants al medi. Mantenir l'estructura en mosaic.

Unitats tipològiques

Cereals (civada, ordi, raygrass, blat) amb l'acompanyament d'espècies característiques de l'Ass. *Raphanetum landrae*, comunitat de males herbes dels camps de cereals que es fa en sòls silícics o lleugerament carbonatats de Menorca.

Flora característica (acompanyament del cultiu)

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Raphanus raphanistrum</i> s.l.		x	x	
<i>Silene gallica</i>		x	x	
<i>Vulpia geniculata</i>		x	x	
<i>Chrysanthemum segetum</i>		x	x	
<i>Chrysanthemum coronarium</i>		x	x	
<i>Kickxia spuria</i>		x	x	
<i>Lolium rigidum</i>		x	x	
<i>Anagallis arvensis</i>		x	x	
<i>Rumex pulcher</i>		x	x	
<i>Papaver rhoeas</i>		x	x	
<i>Papaver hybridum</i>		x	x	
<i>Papaver dubium</i>		x	x	
<i>Calendula arvensis</i>		x	x	
<i>Scandix pecten-veneris</i>		x	x	
<i>Lupinus micranthus</i>		x		x
<i>Valerianella microcarpa</i>		x		x
<i>Juncus bufonius</i>		x		x
<i>Mentha pulegium</i>		x		x
<i>Gaudinia fragilis</i>		x		x
<i>Rumex bucephalophorus</i>		x		x
<i>Polygonum aviculare</i>		x		x
<i>Polycarpon tetraphyllum</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Plantacions d'ametlers, generalment disposats en rengleres. Usualment presenten acompanyament de espècies característiques de l'associació *Diplotaxietum erucoidis*.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Ametlers amb espècies de l' Ass. *Diplotaxietum erucoidis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Diplotaxis erucoides</i>	x		x	
<i>Calendula arvensis</i>	x		x	
<i>Sonchus oleraceus</i>		x	x	
<i>Chenopodium vulvaria</i>		x	x	
<i>Oxalis pes-caprae</i>		x	x	
<i>Fumaria officinalis</i>			x	
<i>Papaver rhoeas</i>			x	
<i>Avena barbata</i> subsp. <i>barbata</i>			x	
<i>Hordeum murinum</i> subsp. <i>leporinum</i>			x	
<i>Lamium amplexicaule</i>			x	
<i>Polygonum aviculare</i>		x		x
<i>Convolvulus arvensis</i> s.l.		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Plantacions d'arbres fruiters, generalment alineats, però amb peus isolats; principalment pomeres, presseguers i pereres, però també altres fruiters (cirerers, pruneres, albercoquers...). Presència habitual de males herbes dels ordres *Polygono-Chenopodietales* i *Potentillo-Polygonetalia avicularis*

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

Mantenir bones pràctiques agràries en quant a l'ús d'adobs i pesticides i ús eficient de l'aigua de reg.

Unitats tipològiques

Fruiters amb espècies característiques dels ordres *Polygono-Chenopodietales* i *Potentillo-Polygonetalia avicularis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Cyperus rotundus</i>		X	X	
<i>Echinochloa crus-galli</i>		X	X	
<i>Echinochloa colonum</i>		X	X	
<i>Digitaria sanguinalis</i>		X	X	
<i>Amaranthus viridis</i>		X	X	
<i>Amaranthus albus</i>		X	X	
<i>Amaranthus retroflexus</i>		X	X	
<i>Chenopodium album</i>		X	X	
<i>Plantago major</i> subsp. <i>major</i>			X	
<i>Cyperus longus</i> subsp. <i>badius</i>			X	

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Plantacions d'arbres fruiters de cítrics (tarongers, llimoners, etc.). Solen ser plantacions de regadiu. Presència habitual de males herbes dels ordres *Polygono-Chenopodietalia* i *Potentillo-Polygonetalia avicularis*

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

Mantenir bones pràctiques agràries en quant a l'ús d'adobs i pesticides i ús eficient de l'aigua de reg.

Unitats tipològiques

Fruiters amb espècies característiques dels ordres *Polygono-Chenopodietalia* i *Potentillo-Polygonetalia avicularis*.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Cyperus rotundus</i>		x	x	
<i>Echinochloa crus-galli</i>		x	x	
<i>Echinochloa colonum</i>		x	x	
<i>Digitaria sanguinalis</i>		x	x	
<i>Amaranthus viridis</i>		x	x	
<i>Amaranthus albus</i>		x	x	
<i>Amaranthus retroflexus</i>		x	x	
<i>Chenopodium album</i>		x	x	
<i>Plantago major</i> subsp. <i>major</i>			x	
<i>Cyperus longus</i> subsp. <i>badius</i>			x	

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

83.182

Altres fruiters.

Descripció i criteris interpretatius

Plantacions d'arbres fruiters no inclosos en les unitats precedents: magraners, figueres, etc. Moltes vegades ja naturalitzats.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Generalment marges de cultius i torrents.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

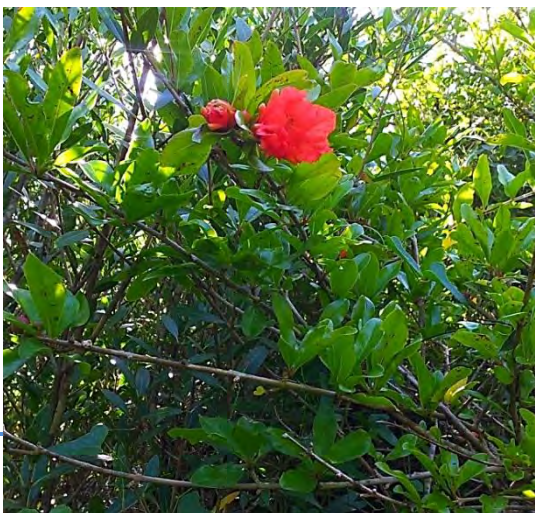
-

Propostes de gestió

-

Observacions

-

Unitats tipològiques

Plantacions d'altres fruiters .

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

83.212

Vinyes en cordó.

Descripció i criteris interpretatius

Camps de ceps arrencgerats, amb les sarments disposades horitzontalment i en un sol pla, subjectades a filferros.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

Mantenir bones pràctiques agràries en quant a l'ús d'adobs i pesticides i ús eficient de l'aigua de reg.

Observacions

-

Unitats tipològiques

Vinya.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

83.321

Plantacions de polls (*Populus* spp.).

Descripció i criteris interpretatius

Plantacions de *Populus* spp. amb fins agroforestals i estètics.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Ambients agrícoles, forestals i periurbans

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

Mantenir bones pràctiques agràries en quant a l'ús d'adobs i pesticides i ús eficient de l'aigua de reg.

Observacions

-

Unitats tipològiques

Plantacions de *Populus* spp.

Flora característica

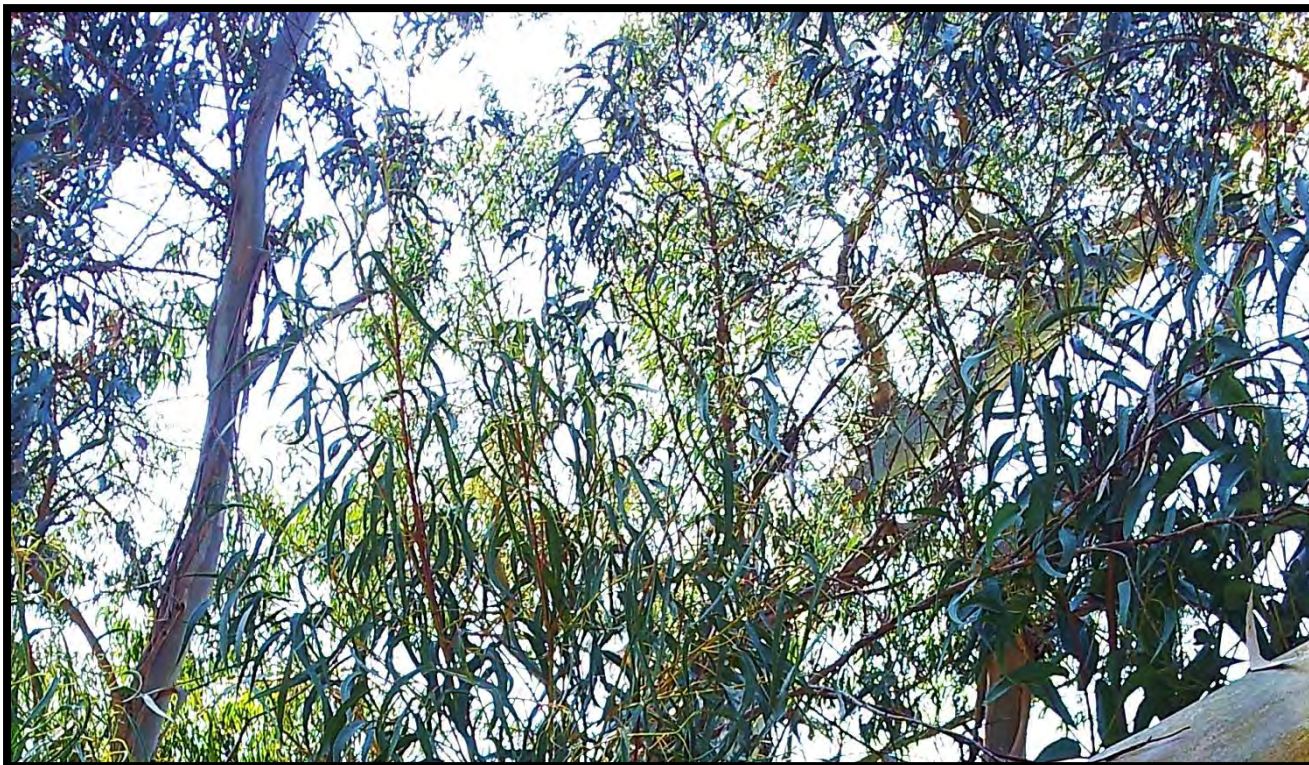
Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

83.322

Plantacions d'eucaliptus (*Eucalyptus* spp.).**Descripció i criteris interpretatius**

Arbredes perennifòlies dominades per eucaliptus plantats fa dècades, sobretot a àrees anteriorment boscoses. Fan claps envoltades de vegetació natural. El sotabosc és molt pobre i més aviat poc dens, format per vegetació arbustiva o herbàcia, segons els indrets, testimoni de les comunitats vegetals precedents.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Sobretot a l'entorn de zones amb certa humitat.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

Els eucaliptus provoquen un empobriment del sòl, que possiblement es podria evitar intercalant-hi arbres d'altres menes.

Propostes de gestió

Control periòdic del seu creixement i la seva expansió.

Observacions

-

Unitats tipològiques

Plantacions de *Eucalyptus globulus* i *E. camaldulensis*.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

83.324

Plantacions de falses acàcies (*Gleditsia triacanthos* i *Robinia pseudoacacia*).

Descripció i criteris interpretatius

Plantacions i formacions espontànies ja naturalitzades de guinaveters (*Gleditsia triacanthos*) i acàcies blanques (*Robinia pseudoacacia*).

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Preferentment zones humides al costat de torrents.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Observacions

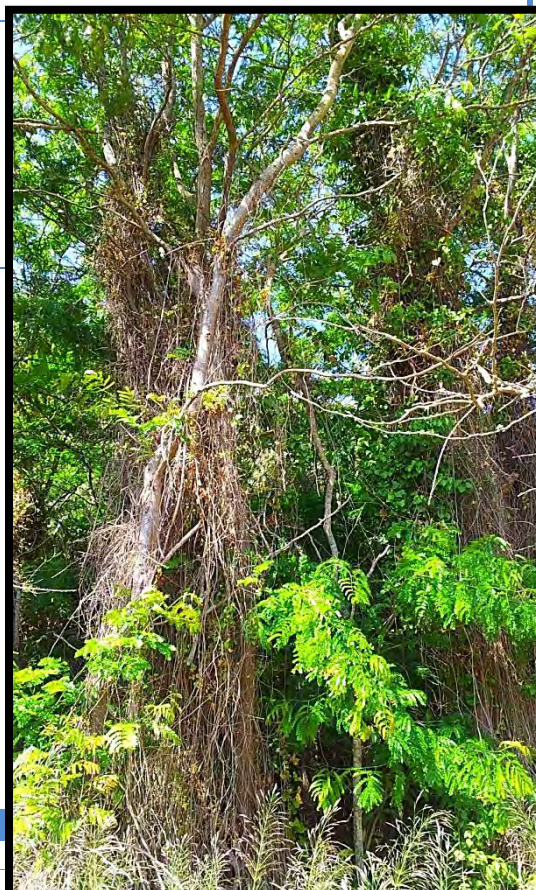
Unitats tipològiques

Plantacions de *Gleditsia triacanthos* i *Robinia pseudoacacia*.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

84.11+

Fileres d'arbres perennifolis com paravents de xiprers.

Descripció i criteris interpretatius

Arrengleraments d'arbres perennifolis, sobretot xiprers.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Plantacions de xiprers (*Cupressus sempervirens* i *Cupressus macrocarpa*).

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Fileres d'arbres caducifolis que es troben als marges de conreus o carreteres i camins. A Menorca trobem moltes vegades fileres d'arbre del cel (*Ailanthus altissima*) a les voreres de camins o carreteres que s'han anat expandint.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Vores de camins, vores de conreus, voltants de cases.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

L'arbre del cel és una espècie exòtica provinent de la xina que es va introduir amb finalitats ornamentals. A diverses regions s'ha comprovat el seu caràcter altament invasor. Aquí a Menorca pel moment s'ha naturalitzat a voreres de les carreteres, rodalies d'algunes cases o zones alterades. Es troben problemes puntuals d'invasió dins zones naturals.

Propostes de gestió

S'hauria d'intentar la seva eradicació en els punts concrets on està provocant problemes dins zones naturals com pot ser el cas de Calan Tuqueta. Vigilar la seva possible expansió.

Unitats tipològiques

Plantacions d'arbre del cel (*Ailanthus altissima*).

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Formacions lineals, denses, de plantes llenyoses i, sovint amb dominància d'arbustos espinosos, ullastres de port arbustiú o la mescla d'ambdues formacions.

Són molt habituals al paisatge agrari menorquí i tenen un paper de vital importància com a corredors biològics i com a refugi. Normalment es tracta de parets de pedra seca que són colonitzades per vegetació.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

Manteniment de les parets seques.

Unitats tipològiques

Ass. *Rubus ulmifolii*-*Crataegum brevispiniae* / Ass. *Prasio majoris*-*Oleetum sylvestris*.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Rubus ulmifolius</i>	x		x	
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>	x		x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Prunus spinosa</i>		x	x	
<i>Tamus communis</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Rhamnus alaternus</i>			x	
<i>Rubus caesius</i>			x	
<i>Ruscus aculeatus</i>			x	
<i>Rosa sempervirens</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Crataegus monogyna</i>			x	
<i>Arum italicum</i> subsp. <i>italicum</i>		x		x
<i>Brachypodium sylvaticum</i>				x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÉS COMUNITARI
HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Clapes de bosc de petites dimensions, situats entremig de terres agrícoles. Aquestes clapes de bosc enmig de les zones agrícoles conformen un mosaic format per qualsevol unitat forestal amb camps de conreu. Aquests bosquetons poden ser màquies o garrigues d'ullastrar (32.211, 32.121, 32.23), brolles (grups 32.3 i 32.4), així com bosquetons d'alzina i pi amb conreus diversos, tant si estan actius o abandonats.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

El paisatge agrari menorquí respon perfectament a aquest tipus d'agricultura en mosaic en el que els conreus es conjuguen amb taques de bosc fent augmentar molt la riquesa biològica degut a la diversitat d'hàbitats que conviuen. El principal problema que ens podem trobar és l'abandonament del camp o la seva intensificació.

Propostes de gestió

Mantenir activa l'agricultura tradicional.

Unitats tipològiques

Ass. *Prasio majoris-Oleetum sylvestris* / Ass. *Cyclamini balarici-Quercetum ilicis*

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Olea europaea</i> var. <i>sylvestris</i>	x		x	
<i>Clematis cirrhosa</i>		x	x	
<i>Phillyrea media</i> var. <i>media</i>		x	x	
<i>Rubia peregrina</i> var. <i>longifolia</i>		x	x	
<i>Pistacia lentiscus</i>		x	x	
<i>Asparagus stipularis</i>		x	x	
<i>Asparagus acutifolius</i>		x	x	
<i>Smilax aspera</i> var. <i>aspera</i>		x	x	
<i>Rhamnus alaternus</i>			x	
<i>Lonicera implexa</i>			x	
<i>Ruscus aculeatus</i>			x	
<i>Juniperus phoenicea</i> subsp. <i>turbinata</i>			x	
<i>Quercus ilex</i> subsp. <i>ilex</i>			x	
<i>Pinus halepensis</i>			x	

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Superfícies petites, en general planes, amb plantes cultivades. S'hi fan créixer plantes ornamentals, fruiters o hortalisses, que conviuen amb nombroses males herbes de diverses comunitats normalment mal estructurades i caracteritzades. A les explotacions agràries menorquines és típic tenir una petita zona dedicada a "l'estivada". Conreus d'hortalisses de primavera-estiu com patates, tomàquets, melons, síndries, lletugues, pebres, etc.

També es troben dins d'aquest hàbitat els petits jardins ornamentals que hi ha al voltant de les cases de lloc.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Vora les cases.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

Els horts de vegades duen un excés de reg o d'adobs. Els jardins moltes vegades presenten espècies exòtiques o invasores.

Propostes de gestió

Seguir les bones pràctiques agràries en els conreus. Enjardinament amb espècies autòctones que tenen menys necessitats hídriques i evitar l'ús d'espècies invasores o exòtiques amb alts nivells d'exigència hídrica.

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

86.21+

Construccions aïllades no relacionades amb usos agraris ni pesquers.

Descripció i criteris interpretatius

Cases o construccions aïllades dins de espais naturals que tenen un ús no relacionat amb l'activitat agrària, és a dir, xalets, fars, casetes de platja...

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Cases en ambients naturals.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-------	----------	------	---------------	-----------

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

86.22+

Construccions aïllades relacionades amb usos agraris o pesquers.

Descripció i criteris interpretatius

Cases de lloc, bouers o estables. També casetes de pescadors que mantinguin la seva funció.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Agrícoles.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

-

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

86.413

Pedreres.

Descripció i criteris interpretatius

Indrets nus, constituïts per un o dos fronts (bancs) de roques més o menys massives, d'on s'extreu pedra a cel obert. A Menorca les pedreres solen ser de marès o d'extracció d'arena.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.
Ambients que ocupa. Diversos.
Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI
HIC: -

86.431+

Carreteres i altres espais oberts asfaltats.

Descripció i criteris interpretatius

Carreteres i espais oberts asfaltats .

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Diversos.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

.

Propostes de gestió

Evitar l'ús de pesticides per eliminar la vegetació de les voreres

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Camins i espais oberts de terra. Sovint apareixen comunitats de petits herbes, en gran part anuals, enmig dels camins i zones immediatament adjacents. Solen ser comuns les espècies reptants i cespitoses.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Diversos

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Freqüentment destaquen les espècies característiques de les aliances *Polycarpon tetraphyllum* i *Polygonum aviculare* i de la classe *Stellarietea mediae*.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Poa annua</i>		x	x	
<i>Hordeum murinum</i> subsp. <i>leporinum</i>		x	x	
<i>Polycarpon</i> <i>tetraphyllum</i>		x	x	
<i>Polygonum aviculare</i>		x	x	
<i>Anagallis arvensis</i>		x	x	
<i>Plantago coronopus</i>		x	x	
<i>Stellaria media</i>		x	x	
<i>Desmazeria rigida</i> subsp. <i>rigida</i>		x	x	
<i>Portulaca oleracea</i>		x	x	
<i>Spergularia rubra</i>			x	
<i>Centaurea calcitrapa</i>		x		x
<i>Campanula erinus</i>		x		x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

86.61

Restes arqueològiques.

Descripció i criteris interpretatius

Restes arqueològiques de tota mena. El caràcter espars o dens dels elements arqueològics, el tractament paisatgístic, les condicions de manteniment i el grau de freqüentació determinen una notable diversitat del poblament natural. Menorca té una gran quantitat de restes arqueològiques, des de grans poblats dins de recintes vigilats i preparats per la seva visita on la vegetació es manté més o menys enjardinada, fins a restes enmig del medi natural sense cap tipus de gestió ni vigilància, totalment integrades dins del medi o sotmeses a les accions de gestió del propi pagès de la finca.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Diversos.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

Donar a conèixer als pagesos i propietaris el patrimoni cultural que es troba a les seves finques per a que sigui valorat i protegit.

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

86.62+

Ruïnes i construccions històriques.

Descripció i criteris interpretatius

Construccions històriques com castells, talaies, antigues zones militars, eres, aljubs etc. Poden aparèixer comunitats de certa riquesa amb vegetació rupícola més o menys nitròfila.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa.

Ambients que ocupa. Diversos.

Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

Hi ha alguns elements històrics com eres, pous o aljubs que es troben molt degradats.

Propostes de gestió

Manteniment i protecció dels elements històrics.

Unitats tipològiques

Al. *Parietario-Galion muralis*.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
<i>Parietaria judaica</i>		X	X	
<i>Galium murale</i>		X	X	
<i>Valantia muralis</i>		X	X	
<i>Umbilicus rupestris</i>		X	X	
<i>Veronica cymbalaria</i>		X	X	
<i>Theligonum cynocrambe</i>		X	X	
<i>Sonchus tenerrimus</i>		X	X	
<i>Capparis spinosa</i> subsp. <i>rupestris</i>			X	
<i>Umbilicus gaditanus</i>			X	
<i>Cymbalaria muralis</i>			X	
<i>Geranium purpureum</i>		X		X
<i>Piptatherum miliaceum</i>				X
<i>Sedum sediforme</i>				X
<i>Phagnalon saxatile</i>				X
<i>Micromeria filiformis</i>				X

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : -

Descripció i criteris interpretatius

Comunitats herbàcies o, més rarament, llenyoses, on tenen lloc activitats humanes i per on circula normalment el bestiar o hi reposa. Els vegetals que en formen part estan adaptats a les perturbacions, al trepig i a les aportacions de matèria orgànica en graus diversos; i en molts casos es tracta de plantes al·lòctones. La diversa influència zoontròpica sobre aquesta mena d'ambients, afegida a la diversitat de sòls i de clima, explica el gran nombre de comunitats que s'integren dins de l'hàbitat: herbassars tendres als indrets més frescals, gespes baixes als llocs trepitjats (camins i carrers), herbeis esclarissats als murs de pedra, ortigars i cardassars indicadors de la proximitat del bestiar, matollars grisencs a les terres més eixutes...

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa
Ambients que ocupa. Erms, solars, carrerades, vores de cases i de vies de comunicació, etc.
Substrat. Diversos.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Poden ser diverses:

1. Ass. *Calendula arvensis-Lavateretum creticae* (Llocs molt antropitzats i ruderalitzats contigus a infraestructures humanes d'ús habitual).
2. Ass. *Urtico membranaceae-Smyrniyetum olusatri* (terrenys eutrofitzats i humits a la tardor i primavera).
3. Ass. *Resedo-Chrysanthemetum coronarii* (terrenys junt a camins molt transitats).

Flora característica

	Dominant			Comú			Característic			Secundari		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
<i>Malva sylvestris</i>	x						x		x			
<i>Lavatera cretica</i>	x						x		x			
<i>Urtica urens</i>	x						x		x			
<i>Chenopodium murale</i>	x						x		x			
<i>Malva parviflora</i>					x		x		x			
<i>Sonchus oleraceus</i>					x		x		x			
<i>Chrysanthemum coronarium</i>			x	x			x		x			
<i>Hordeum murinum</i> subsp. <i>leporinum</i>			x				x		x		x	
<i>Calendula arvensis</i>				x		x	x		x			
<i>Geranium molle</i>				x		x	x		x			
<i>Erodium moschatum</i>				x		x	x		x			
<i>Smyrniyetum olusatrum</i>					x				x			
<i>Allium triquetrum</i>					x				x			
<i>Urtica membranacea</i>					x				x			
<i>Urtica pilulifera</i>					x							x
<i>Rubus ulmifolius</i>					x							x
<i>Arum italicum</i>					x							x
<i>Oxalis pes-caprae</i>					x		x		x			x
<i>Cynoglossum creticum</i>												x
<i>Lophochloa cristata</i>						x	x		x			
<i>Reseda alba</i>						x	x		x			
<i>Plantago lagopus</i>						x	x		x			
<i>Avena barbata</i>						x	x		x			
<i>Galactites tomentosa</i>							x		x			x
<i>Capsella bursa-pastoris</i>							x		x			x
<i>Xanthium spinosum</i>							x		x			x
<i>Silybum marianum</i>										x	x	x
<i>Piptatherum miliaceum</i>										x	x	x
<i>Tribulus terrestris</i>										x	x	x

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

Descripció i criteris interpretatius

Conjunt de basses de poca profunditat i petits espais associats on s'extreu sal comuna a partir d'aigües salades. Poden ser salines actives o antigues en desús.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Litoral.

Ambients que ocupa. Indrets poc allunyats de la mar, que s'inunden durant certs episodis.

Substrat. Sòls arenosos o llimosos hipersalins a l'estiu.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Observacions

Es classificarà com a hàbitat d'interès comunitari prioritari 1150* sempre que, com adverteix el mateix Manual, es tracti de salines provinents de la transformació d'antigues llacunes o de maresmes i estiguin sotmeses a explotació feble.

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC : 1150* llacunes litorals (si provenen de la transformació d'antigues llacunes i estan sotmeses a explotació feble).

89.22

Síquies i petits canals d'aigua dolça.

Descripció i criteris interpretatius

Basses artificials o canals d'obra destinats a conduir aigua. La majoria de vegades simplement són excavats a la terra sense ser impermeabilitzats però poden ser canalitzats amb construccions de paret seca a les bandes. Es solen anar fent net de manera periòdica. Moltes vegades es fan en terrenys molt humits o inundables per tal d'evitar aquesta inundació.

Caracterització ecològica

Àrees biogeogràfiques. Tota l'illa, sobretot al nord.

Ambients que ocupa. Terrenys agrícoles, als camps de conreu.

Substrat. Sobretot terrenys argilosos inundables.

Gestió i problemes de conservació

-

Propostes de gestió

-

Unitats tipològiques

Cap.

Flora característica

Tàxon	Dominant	Comú	Característic	Secundari
-				

CORRESPONDÈNCIA AMB HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

HIC: -

BIBLIOGRAFIA

- AUCT. PL., 2009. Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Dir. Gral. de Medio Natural. Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid. ISBN 978-84-491-0911-9. (en castellà)
- Bissardon, M., Guibal, L., Rameau, J. C., 1997. "CORINE Biotopes. Version originale. Types d'Habitats français" 175 pàg. ENGREF - G.I.P. ATELIER TECHNIQUE DES ESPACES NATURELS (en francès).
- Bolòs, O., 1996. "Vegetació de les Illes Balears. Comunitats de plantes". 267 pàg. Institut d'Estudis Catalans, Secció de Ciències Biològiques. Primera edició. Barcelona. ISBN : 84-7283-354-2 (en català).
- Bolòs, O. DE ; Vigo, J. 1984-2001. Flora dels Països Catalans. Obra completa. Editorial Barcino. Barcelona. ISBN:84-7226-591-1 (en català)
- Catroviejo, S. (coor.). 1986-2001. Flora Ibérica. Plantas vasculares de la Península Ibérica e Islas Baleares. Real Jardín Botánico, CSIC. Madrid. ISBN:84-00-06221-3 (en castellà)
- Comission of the European Communities, 1991 - CORINE Biotopes manual, Habitats of the European Community. EUR 12587/3. Office for Official Publications of the European Communities. Luxembourg. (en anglès)
- Estradé, S. & Fernández, I., 2012. "Inventari del patrimoni rural de les finques adherides al Contracte Agrari Reserva de Biosfera (2011-2012)". 498 pàg. Institut Menorquí d'Estudis (IME). Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM). Maó. Associació LEADER Illa de Menorca. (en català)
- Estradé, S. & Fernández, I., 2012. "Inventari del patrimoni rural de les finques incloses en LIC (2013)". 352 pàg. Institut Menorquí d'Estudis (IME). Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM). Maó. Associació LEADER Illa de Menorca. (en català)
- European Commission, 2007. "Interpretation Manual of European Union Habitats" (versió EUR27). 144 pàg. European Commission, Directorate General for the Environment (Nature and biodiversity), Juliol 2007 (en anglès).
- European Commission, 2013. "Interpretation Manual of European Union Habitats" (versió EUR28). 144 pàg. European Commission, Directorate General for the Environment (Nature and biodiversity), abril 2013 (en anglès).
- European Commission, 1991. "Corine Biotopes manual. Habitats of the European Community. A method to identify and describe consistently sites of major importance for nature conservation" 426 pàg. EUR 12587/3. Office for Official Publications of the European Communities. Luxemburg. ISBN: 92-826-3228-3 / 92-826-2431-5 (en anglès).
- Fraga P. et al, 2004. "Catàleg de la flora vascular de Menorca" 368 pàg. Institut Menorquí d'Estudis. Menorca. ISBN : 84-95718-29-4 (en català).

- Fraga, P. *et al.* (2012). *Catàleg de la flora vascular de Menorca* (ed. rev.). En premsa, Institut Menorquí d'Estudis, Maó.
- Franquesa, A., Carreras, D., Canals, A., Truyol, M., Domingo, J. 2011 "Mapa d'hàbitats forestals de Menorca 2007" 95 pàg. Institut Menorquí d'Estudis (IME). Observatori socioambiental de Menorca (OBSAM). Projecte LIFE+BOSCOS "Gestió forestal sostenible a Menorca en un context de canvi climàtic" Maó.
- Grillas, P., Waterkeyn, A., Bendondk, L., Rhazi, L., 2010. "*Basses temporals mediterrànies arreu del món. LIFE BASSES : gestió i conservació a Menorca*" 679 pàg. Consell Insular de Menorca. Institut Menorquí d'Estudis. Menorca. ISBN : 978-84-95718-73-0 (en català).
- Llorenç, Ll; Gil, Ll; Tébar, F.J. 2007. "Vegetació de l'illa de Mallorca. Basses per a la gestió i interpretació d'hàbitats." 261 pàg. Govern de les Illes Balears. Palma. ISBN : 978-84-612-0488-5 (en català).
- Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino, 2005 (b) "Atlas de los Hábitat Españoles". Cartografía digital 1:50000. Área de Estrategias y Planes de Conservación, Dirección General de Medio Natural y Política Forestal. Madrid.
- Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino, 2005. (a) "*Los tipos de Hábitat de interés comunitario de España. Guía básica*" 287 pàg. Ed. Ministerio de Medio Ambiente del Gobierno de España, Dirección General para la Biodiversidad. Madrid . ISBN: 9788480146272 (en castellà).
- Rivas-Martínez, S., Fernández-González, F., Loidi, J., Lousã, M. & Penas, A. 2001. "*Syntaxonomical checklist of vascular plant communities of Spain and Portugal to association level*". Itinera Geobotanica 14: 5-341. Disponible en: Worldwide Bioclimatic Classification System, 1996-2009, S.Rivas-Martinez & S.Rivas-Saenz, Phytosociological Research Center, Spain. <http://www.globalbioclimatics.org>. (en anglès)
- Rivas-Martínez, S., Díaz, Tomás E., Fernández-González, F., Izco, J., Loidi, J., Lousã, M. & Penas, A. 2002. "*Vascular plant communities of Spain and Portugal. Addenda to the Syntaxonomical checklist of 2001*". Itinera Geobotanica 15 (1-2): 5-922. Disponible en: Worldwide Bioclimatic Classification System, 1996-2009, S.Rivas-Martinez & S.Rivas-Saenz, Phytosociological Research Center, Spain. <http://www.globalbioclimatics.org>. (en anglès)
- Vigo, J., Carreras, J., 2005. "*Informe sobre les correspondències entre els hàbitats de Catalunya i els hàbitats d'interès comunitari. Conveni 301021/2000 entre el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Barcelona*" 106 pàg. Universitat de Barcelona, Centre Especial de Recerca de Biodiversitat Vegetal. Desembre 2005 (en català).
- Vigo, J., Carreras, J., 2006. "*Cartografia dels hàbitats de Catalunya. Manual d'interpretació*." 344 pàg. Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya. Barcelona. ISBN : 84-393-7341-4 (en català).
- Vigo, J. 2005 "*Les comunitats vegetals: descripció i classificació*". Colecció UB-86. Publicacions i edicions de la Universitat de Barcelona. Barcelona ISBN:84-475-2891-X